

తెలుగు

బాలభారతి

విదవ తరగతి

భారత సంవిధానము

పార్ట్ - IV A

ప్రాథమిక బాధ్యతలు

51 ఎ) ప్రాథమిక బాధ్యతలు

ప్రతి పౌరుడు ఈ క్రింది బాధ్యతలను మనసారా స్వీకరించి బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించవలెను.

- ఎ) రాజ్యాంగ శాసనబద్ధుడై యుండుట. శాసనమందలి ఆశయములనూ, శాసనం స్థాపించే సంస్థలనూ, జాతీయ పతకాన్ని, జాతీయ గీతాన్ని అంకితభావంతో గౌరవించుట.
- బి) స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తితో అన్ని రంగాలలో వ్యవహరించుట.
- సి) దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని, సమన్వయతనూ, సమగ్రతను రక్షించుట.
- డి) దేశరక్షణలో అనుక్షణం సంసిద్ధుడై ఉండుట.
- ఇ) ప్రజాజీవనంలో అన్యోన్యతనూ, భ్రాతృభావాన్ని పోషించుట, మత, భాషప్రాంతీయతత్వాలకు వర్గవైరుధ్యములకు అతీతముగా ఉండుట. స్త్రీలను అగౌరవపరచే ఆచారములను విడనాడుట.
- ఎఫ్) అమూల్యమైన భారతీయ చారిత్రక సంపదనూ, సుసంపన్న సంస్కృతినీ పరిరక్షించుట.
- జి) పర్యావరణాన్ని అడవులను, కొలనులనూ, నదులనూ రక్షించుట, అభివృద్ధి పరచుట, మృగరక్షణ జలజంతు జీవరాసులపై కరుణాత్రత.
- హెచ్) శాస్త్రీయ మరియు మానవతా దృక్పథాలను అలవరచుకొనుట, జిజ్ఞాసను పెంపొందించు కొనుట, సంస్కరణ తత్వమును పెంపొందించుట.
- ఐ) హింసను విడనాడుట, ప్రజల ఆస్తుల నిధ్వంసం చర్యలను నిరోధించుట.
- జె) వ్యక్తిత్వ శక్తి సామర్థ్యాల ఔన్నత్యాన్ని పెంపొందించుకొనుట ద్వారా మరియు సమిష్టి కృషి ద్వారా అన్ని రంగాలలో గణనీయమైన స్థాయిని చేరుటకొరకు, శిఖరాగ్ర సాధనకొరకు నిరంతరం కృషి సల్పుట.
- కె) రక్షకులు లేదా సంరక్షకులుగా ఉన్నవారందరూ ఆరు నుంచి 14 సంవత్సరముల లోపల పసివారికి విద్యాభ్యాసము చేయు అవకాశమును కల్పించవలెను.

మీ స్మార్ట్ఫోన్తో DIKSHA App నువయోగించి పాఠ్యపుస్తకం మొదటి పుటలోని QR CODE ను స్కాన్ చేసిన డిజిటల్ పాఠ్యపుస్తకం మరియు ప్రతి పాఠంలోని QR CODE ను స్కాన్ చేసిన ఆ పాఠానికి సంబంధించిన అధ్యయన-అధ్యాపనలకు ఉపయుక్తమగు దృశ్య-శ్రవణ సాహిత్యం లభిస్తుంది.

తెలుగు

బాలభారతి

బిదవ తరగతి

సంపాదక మండలి :

శ్రీమతి భమిడిపాటి శారద- అధ్యక్షులు
శ్రీమతి టి. సుశీల- సభ్యులు
శ్రీమతి ఎమ్. విద్యా బెనర్జీ- సభ్యులు
శ్రీమతి కె. అనూరాధ- సభ్యులు
శ్రీ. భూమనపల్లి విజయభాస్కర్ రెడ్డి- సభ్యులు
డా॥ శ్రీమతి తులసిభారత్, సభ్య కార్యదర్శి

ప్రధాన సంయోజకులు:

డా॥ శ్రీమతి తులసిభారత్,
విశేషాధికారిణి- తెలుగు,
మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు
పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె.

ప్రకాశకులు :

శ్రీ వివేక్ ఉత్తం గోసావి- నియంత్రకులు
మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు
పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, ప్రభాదేవి,
ముంబయి-25.

నిర్మితి :

శ్రీ సచ్చితానంద అప్పే- ముఖ్య నిర్మితి అధికారి
శ్రీ సచిన్ మెహతా- నిర్మితి అధికారి
శ్రీ నితిన్ వాణి- నిర్మితి సహాయకులు

ముఖచిత్రము : రేష్యా బర్వె

చిత్రములు :

శ్రీ ప్రతిమ్ కుమార్ కస్బేకర్
శ్రీ విజయ్ కుంభార్

అక్షరకూర్పు :

క్వింట్స్, ముంబయి

కాగితము :

70 జి.యస్.ఎమ్ క్రీమ్ పేపర్

ముద్రణాదేశము :

N/PB/2022-23/500

ముద్రణ :

M/S. UCHITHA GRAPHICS PRINTERS
PVT. LTD., NAVI MUMBAI

ఈ పుస్తకమునకు సంబంధించిన సర్వహక్కులు మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థవి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ సంచాలకుల లిఖితపూర్వక అనుమతి లేనిదే ఈ పుస్తకమునందలి ఏ భాగమును గాని ఉటంకించుట లేదా పునర్ముద్రించుట చేయరాదు.

ప్రస్తావన

‘బాలల ఉచిత నిర్బంధ విద్యాహక్కు చట్టం-2009’ మరియు ‘జాతీయ విద్యాప్రణాళిక చట్టం- 2005’ దృష్టియందుంచుకొని మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో ‘ప్రాథమిక విద్యాపాఠ్యప్రణాళిక- 2012’ తయారు చేయబడినది. ఈ ప్రభుత్వమొదిత పాఠ్యప్రణాళిక ప్రకారం పాఠ్యపుస్తక సంస్థ రూపొందించిన ఈ **ఐదవ తరగతి** సూతన **తెలుగు భాషభారతి** పాఠ్యపుస్తకాన్ని మీకు అందించుచున్నందులకు మాకు మిక్కిలి ఆనందముగానున్నది.

విద్యార్థులు మొదటి నాలుగు తరగతులలో సాధించిన సామర్థ్యాలు మరింత దృఢపడు రీతిలో ఈ పుస్తకమును రూపొందించటం జరిగింది. పఠనాసక్తిని పెంపొందించుటకు ‘అదనపు పఠనం’ చేర్చబడినది. జాతీయ లక్ష్యాలు, విలువలు, జీవనకౌశల్యాలు- వీటికి సంబంధించిన వివిధ అంశాలు నిత్యజీవితంలో ప్రత్యక్షంగా ఉపయోగపడే అంశాలు, కథలు, గద్యాలు, పద్యాలు, గేయాలు, సంభాషణలు, గేయ కథల రూపంలో పాఠ్యాంశాలుగా తీసుకోబడినవి. విద్యార్థులలో సృజనాత్మకత పెంపొందించే విధంగాను, జట్టు, వ్యక్తిగత కృత్యాలు రూపంలోను వైవిధ్యభరితమైన అభ్యాసాలు ఇవ్వబడినవి. ఇవి విద్యార్థుల వైయక్తిక సామర్థ్యాల అభివృద్ధికి, సహకార సంబంధాలు పెంపొందించడానికి ఉపయోగపడతాయి. పర్యావరణ పరిరక్షణ, వృద్ధుల ఆలనపాలన, ప్రత్యేకావసరాలు గల వారి ఎడల శ్రద్ధ చూపుటకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడినది. విషయావగాహన, ఆలోచన, ఊహశక్తులను పెంపొందించుటకు తగిన చిత్రాలు చేర్చబడినవి. విద్యార్థులలో నిఘంటువును చూసే అలవాటును పెంపొందించడానికి వీలుగా పాఠ్యపుస్తకం చివర లఘు నిఘంటువు చేర్చబడినది. పిల్లలలో ప్రణాళికాబద్ధంగా పనిచేయు అలవాటు, ఆలోచనాశక్తి, శాస్త్రీయ దృక్పథము పెంపొందించుటకు వీలుగా ప్రాజెక్టు పని, వీధినాటిక చేర్చబడినవి.

ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులకు మార్గదర్శకంగా ‘ఉపాధ్యాయులు తల్లిదండ్రులకు ఒక మాట’ శీర్షికలో పాఠ్యపుస్తక రూపకల్పనా భూమిక వివరింపబడినది. పాఠ్యపుస్తకంలో ఆవశ్యకమైన సూచనలు ఆయాపుటలపై ఇవ్వబడినవి. తరగతిలో అధ్యయన- ఆధ్యాపన ప్రక్రియలో ఈ సూచనలు ఉపయోగపడతాయని ఆశిస్తున్నాము. అనేక చిత్రాలతో ఆకర్షణీయంగా, మనోరంజకంగా విద్యార్థుల సర్వతోముఖ వికాసము దృష్ట్యా ఈ పుస్తకము రూపొందింపబడినది.

సంస్థ యొక్క తెలుగు భాషాసమితి మరియు చిత్రకారుల నిర్వహణ కృషి ఫలితమే ఈ పాఠ్యపుస్తకం. ఈ పుస్తకం దోషరహితంగాను, ప్రామాణికంగాను ఉండుట కొరకు మహారాష్ట్రలోని వివిధ ప్రాంతాల ఉపాధ్యాయులు, విషయ నిపుణులు విద్యా నిపుణులచేత సమీక్షింపబడినది. సమీక్షకుల సూచనలు, అభిప్రాయాలను పరిశీలించి తెలుగు భాషాసమితి ఈ పుస్తకానికి తుది స్వరూపాన్నిచ్చినది.

తెలుగు భాషాసమితికి, సమీక్షకులకు, విషయ నిపుణులకు, చిత్రకారులకు పాఠ్యపుస్తక సంస్థ తరపున మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతలు. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు ఈ పుస్తకాన్ని సాదరంగా స్వాగతినారని ఆశిస్తున్నాము.

(చం. రా బోర్కర్)

స్థలం : పుణె
తేది : 12-12-2014

సంచాలకులు
మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి
మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె-4

భారత సంవిధానము

ప్రస్తావన

భారతదేశ ప్రజలమగు మేము, భారతదేశమును సార్వభౌమ్య
సామ్యవాద లౌకిక ప్రజాస్వామ్య గణరాజ్యముగ
నెలకొల్పుటకు మరియు అందలి పౌరులెల్లరకు
సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయమును,
భావము, భావస్రకటన, విశ్వాసము,
ధర్మము, ఆరాధన -- నీటి స్వాతంత్ర్యమును,
అంతస్తులోను, అవకాశములోను సమానత్వమును
చేకూర్చుటకు; మరియు వారందరిలో
వ్యక్తి గౌరవమును, జాత్యైక్యతను,
అఖండతను తప్పక ఒనగూర్చు సామ్రాజ్యమును,
పెంపొందించుటకు; సత్యనిష్ఠా పూర్వకముగ తీర్మానించుకొని,
ఈ 1949వ సంవత్సరము నవంబరు ఇరువది యారవ
దినమున మా సంవిధాన సభయందు ఇందుమూలముగ,
ఈ సంవిధానమును అంగీకరించి, అధిశాసనము చేసి
మాకు మేము ఇచ్చు కొన్నవారమైతిమి.

జాతీయ గీతము

జనగణమన - అధినాయక జయ హే
భారత - భాగ్యవిధాతా
పంజాబ, సింధు, గుజరాత, మరాఠా,
ద్రావిడ, ఉత్కల, బంగ,
వింధ్య, హిమాచల, యమునా, గంగా,
ఉచ్చల జలధితరంగ,
తవ శుభ నామే జాగే, తవ శుభ ఆశిస మాగే,
గాహే తవ జయగాథా,
జనగణ మంగలదాయక జయ హే,
భారత - భాగ్యవిధాతా
జయ హే, జయ హే, జయ హే,
జయ జయ జయ, జయ హే

ప్రతిజ్ఞ

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరూ
నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. సుసంపన్నమైన,
బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు
గర్వకారణం. దీనికి అర్హత పొందడానికి సర్వదా నేను
కృషిచేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందరినీ
గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడచుకొంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో
ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. వారి శ్రేయోభివృద్ధిలే నా
ఆనందానికి మూలం.

5వ తరగతి - తెలుగు అధ్యయన ఫలితాలు

అధ్యయన - ఆధ్యాపన ప్రక్రియ	అధ్యయన ఫలితాలు
<p>విద్యార్థులందరికీ (విభిన్నంగా సమర్థులైన విద్యార్థులతో సహా) వ్యక్తిగతంగా, సామూహికంగా, పనిచేయుటకు అవకాశం మరియు ప్రోత్సాహం కల్పించాలి, ఎందుకనగా వారికి-</p> <ul style="list-style-type: none"> • విభిన్న విషయాలు, పరిస్థితులు, సంఘటనలు, అనుభవాలు తమదైన పద్ధతిలో మరియు తమ భాషలో (మౌఖికం/లిఖిత/సాంకేతిక స్వరూపంలో చెప్పడం, ప్రశ్నలు అడగటం, వాఖ్యానించటం, తమ అభిప్రాయాన్ని చెప్పడం మొదలగు వాటికి స్వేచ్ఛ నివ్వాలి. • గ్రంథాలయం/తరగతిలో వేర్వేరు రకాల కథలు, కవితలు, బాలసాహిత్యం, స్థాయి అనుసారం ఇతర సాహిత్యం, పోస్టర్స్, వార్తాపత్రికలు, మొదలగు వాటిలోని కత్తిరింపులను అందుబాటులో ఉంచి చర్చించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • వేర్వేరు కథలు, కవితలు, పోస్టర్లు మొదలగువాటిని సందర్భానుసారంగా చదివి అర్థంచేసుకొనుటకు, అర్థం చేయించుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి. • విన్న, చూసిన, చదివిన కథలు తమదైన పద్ధతిలో తమ భాషలో రాయుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • అవసరాన్ని బట్టి, సందర్భానుసారం తమ భాషను అర్థం చేసుకొనుటకు (కొత్త పదాలు/వాక్యాలు మొదలగునవి). మరియు వాటినుపయోగించే అవకాశం ఇవ్వాలి. • ఒకరికొకరి రాసుకొన్న కథలు వినుట, చదువుట, మరియు వాటిపై తమ అభిప్రాయాన్ని తెలుపుట, అందులో తమ ఆలోచనలను జోడించి వివిధ రకాలుగా రాయుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • చుట్టు ప్రక్కల సంభవించే క్రియలు/సంఘటనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రశ్నలు అడగటం, పిల్లలతో చర్చించటం, వ్యాఖ్య తయారు చేయుట, అభిప్రాయాన్ని తెలుపుట మొదలగు వాటికి అవకాశం కల్పించాలి. • పాఠ్యపుస్తకం విషయంలో భాషలోని సూక్ష్మ భేదాలు, వాటి రచన తెలుసుకొనుటకు మరియు వాటిని ఉపయోగించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • కొత్త పదాలు చిత్ర - నిఘంటువు/నిఘంటువులో శోధించుటకు అవకాశం కల్పించాలి. • ఇతర విషయాలు, వృత్తులు, కళలు మొదలగు వాటిలో (ఉదా - గణితం, సామాన్య శాస్త్రం, సాంఘిక శాస్త్రం, నృత్యకళ, చికిత్స మొదలగునవి) వచ్చే పదాలను అర్థం చేసుకొని వాటిని సందర్భానుసారంగా ఉపయోగించే అవకాశం కల్పించాలి. • పాఠ్యపుస్తకం మరియు దానితో సంబంధం కలిగిన ఇతర సాహిత్యాలలో వచ్చిన నైసర్గిక, సామాజిక మరియు ఇతర సంవేదనశీల అంశాలను అర్థం చేసుకొని వాటిపై చర్చించే అవకాశం కల్పించాలి. 	<p>పిల్లలు -</p> <p>05.08.01 విన్న లేదా చదివిన సాహిత్యంలోని విషయం (హాస్యం, సాహసం, సామాజిక విషయాలపై గల కథలు, కవితలు మొదలగు వాటిలోని) సంఘటనలు, చిత్రాలు, పాత్రలు మరియు శీర్షికల గురించి చర్చిస్తారు. తమ సొంత అభిప్రాయాలను చెబుతారు, ప్రశ్నలు అడుగుతారు, తమ సొంత వ్యాఖ్యలు చేయుదురు, తర్కిస్తారు మరియు వరిస్తారు కనుగొంటారు.</p> <p>05.08.02 తమ పరిసరాలలో సంభవించే ప్రసంగాలు, సంఘటనలు మొదలగు వాటిని సూక్ష్మంగా పరిశీలిస్తారు. వాటిపై మౌఖిక ప్రతిస్పందన వ్యక్తపరుస్తారు, ప్రశ్నలు అడుగుతారు.</p> <p>05.08.03 అపరిచిత పదాల అర్థాలను నిఘంటువులో శోధిస్తారు.</p> <p>05.08.04 భాష యొక్క సూక్ష్మ పరిశీలన ద్వారా తమ సొంత మౌఖిక భాషను తయారు చేస్తారు.</p> <p>05.08.05 భిన్న రకాల సాహిత్యం (ఉదా- వార్తాపత్రికలు, బాలసాహిత్యం, పోస్టర్లు మొదలగు) సంవేదనశీల అంశాలపై తమ అభిప్రాయాలు /ఆలోచనలు వ్యక్తపరుస్తారు. ఉదా- 'కష్టకాలంలో' అను పాఠం చదివి 'మేము కూడా ఇతరులకు నిల్లప్పుడు సహాయ పడతాం' అని అంటారు.</p> <p>05.08.06 భిన్న పరిస్థితులు, ఉద్దేశాలకై తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరుస్తారు. రాస్తారు, చదువుతారు (ఉదా. బోర్డుపై గల సూచన, కార్యక్రమ నివేదిక మొదలగు విషయాల వివరాలు సొండుటకు) చదువుతారు, రాస్తారు</p> <p>05.08.07 తమ పాఠ్యపుస్తకం ఆధారంగా ఇతర సాహిత్యం (వార్తాపత్రికలు, బాల సాహిత్యం పెద్ద పెద్ద పోర్టింగ్స్, మొదలగునవి) అర్థం చేసుకో చదువుతారు, దాని గురించి చెబుతారు.</p> <p>05.08.08 అపరిచితపదాల అర్థాన్ని నిఘంటువులో శోధిస్తారు.</p> <p>05.08.09 తమ ఇష్టానుసారంగా లేదా ఉపాధ్యాయులు నిర్ణయించిన ఉపక్రమాలలో భాగంగా లేఖన ప్రక్రియ ఉత్తమ రీతిలో అర్థ చేసుకొని తమ సొంత లేఖనాన్ని మెరుగుపరచుకొంటారు. లేఖనం యొక్క ఉద్దేశానుసారం మరియు పాఠకులను బట్టి అవసరమైన మార్పులు చేస్తారు. ఉదా. ఏదేని సంఘటనకు సంబంధించి సమాచారం చెప్పుటకు పాఠశాల గోడపత్రికలో (పోస్టర్స్) లేఖనం చేస్తారు లేదా మిత్రులకు లేఖ రాస్తారు.</p> <p>05.08.10 భాషలోని సూక్ష్మభేదాలు, నియమాల మొదలగు వాటి గురించి ఆలోచించి తమ సొంత భాష తయారు చేస్తారు. దానిని తమ లేఖనంలో జోడిస్తారు అలాగే బ్రేల్ లిపిలో కూడా రాస్తారు.</p> <p>05.08.11 భాషలోని వివిధ వ్యాకరణాంశాలను (ఉదా - విరామ చిహ్నాలు, కాలలు, క్రియాపదాలు, లింగాలు, పదనాలు, సంయుక్తపదాలు మొదలగునవి) గుర్తిస్తారు మరియు వాటిని తమ లేఖనంలో ఉపయోగిస్తారు.</p> <p>05.08.12 భిన్న ఉద్దేశాలకై సందర్భానుసారంగా లేఖనం చేయునప్పుడు విరామ చిహ్నాలను (ఉదా. పూర్ణవిరామం, స్వల్పవిరామం, అర్ధవిరామం, ప్రశ్నచిహ్నం, ఆశ్చర్యార్థకం మొదలగు వాటిని) జాగ్రత్తగా, సరిగా ఉపయోగిస్తారు.</p> <p>05.08.13 స్థాయి అనుసారం ఇతర విషయాలు, వృత్తులు, కళలు, మొదలగునవి. (ఉదా - గణితం, సామాన్య శాస్త్రం, నృత్యకళ, సాంఘికశాస్త్రం, చికిత్స, మొదలగు వాటిలో) వచ్చే పదాల అర్థం గ్రహించి సందర్భానుసారం లేఖనంలో సరిగా ఉపయోగిస్తారు.</p> <p>05.08.14 తమ పరిసరాలలో సంభవించే సంఘటనల గురించి సూక్ష్మంగా పరిశీలించి వాటిపై లిఖిత స్వరూపంలో ప్రతిస్పందనను వ్యక్తపరుస్తారు.</p> <p>05.08.15 పాఠ్యపుస్తకం మరియు ఇతర లేఖన రకాలలోని సంవేదనశీల విషయాలపై లిఖిత స్వరూపంలో/బ్రేల్ లిపిలో అభివ్యక్తికరిస్తారు.</p> <p>05.08.16 తమ ఊహ శక్తితో కథలు, కవితలు, లేఖలు మొదలగునవి రాస్తారు. కథలు, కవితలలో సొంతపదాలను జోడించి లేఖనం చేస్తారు.</p>

ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు ఒక మాట

- 1 నుండి 4 తరగతులలో శ్రవణ 'భాషణాలతో పాటు పఠన' లేఖనాలు దృఢపడతాయి. భాషవ్యక్తీకరణ, వ్యక్తిత్వ వికాసం అనుసరించి భాష యొక్క ముఖ్య ప్రయోజనాలు. వీటిని సాధించడానికి అనువైన సమయం ప్రాథమికోన్నత విద్యాభ్యాస దశ. ఈ తరగతి నుండి వాటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.
- పరిచిత విషయాలను ఇచ్చి విద్యార్థులు తమ తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేయు అవకాశాన్ని కల్పించాలి. దీనికి 'నీరు-మీరు', 'ఉగాది' మొదలగు పాఠ్యాంశాలను ఉపయోగించుకోవాలి.
- పిల్లలు వినడం, ఆలోచించి మాట్లాడటం, ధారాళంగా చదవటం, అర్థం చేసుకొని సొంత మాటల్లో చెప్పడం, భావాన్ని గ్రహించడం, స్వీయరచన, సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ, జీవనకౌశల్యాలు మరియు పరిశుభ్రత, ప్రకృతిని గౌరవించుట, సమయపాలన, వినయం, సౌభ్రాతృత్వం, సహకారం, బాధ్యతనెరుగుట, మహిళా సబలీకరణ, ఓర్పు, సమానత, గుణగ్రాహకత, క్రీడాస్ఫూర్తి, ప్రత్యేకావసరాలు కలవారు మరియు వృద్ధుల యెడ శ్రద్ధ, మొదలగు విలువలు పెంపొందించుకుంటున్న పుస్తకంలోని అంశాలను ఉపయోగించుకోవాలి.
- దేశమును ప్రేమించుమన్నా, శతక పద్యాలు - ఈ పాఠాలను పిల్లలు భాషావగాహనతో రాగయుక్తంగా చదివి రసాస్వాదన చేసేందుకు, దేశభక్తి పెంపొందించుటకు సహకరించాలి. పరిచిత అంశాలపై స్వీయభావనను ప్రకటించేటట్లు చూడాలి.
- విద్యార్థులలో ప్రకృతిపట్ల మక్కువ, గౌరవభావం కలిగేలా చూడాలి. స్వీయపరిశుభ్రత, ఆరోగ్యం యొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి తెలియజేయాలి. దానికిగాను నీరు-మీరు, వృక్షరోపణ, ఆరోగ్యం-పరిశుభ్రత మొదలగు పాఠాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు. స్త్రీ, పురుష సమానతాభావం పెంపొందేలా దీనిని ఇంటా బయటా కూడా పాటించేలా చూడాలి.
- మదర్ థెరీసా, స్ఫూర్తి మొదలగు పాఠాలు చదువునపుడు పిల్లలలో వృద్ధులపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ, సమయపాలన, క్రమశిక్షణ, కర్తవ్య నిర్వహణపై కూడా దృష్టి ప్రసరించేలా ప్రోత్సహించాలి. ఆయా సందర్భాలలో తాముంటే ఏం చేస్తారో చెప్పమనాలి.
- నాల్గవ తరగతి పూర్తి చేసికొనే నాటికి శ్రవణ, భాషణ, పఠన, లేఖన సామర్థ్యాలను సాధిస్తారు. ఈ తరగతిలో దేశభక్తి, జీవన కౌశల్యాలు, పర్యావరణం పట్ల బాధ్యత, ప్రకృతి పట్ల గౌరవము, సృజనాత్మకత మొదలగు అంశములపై దృష్టిని సారించాలి. పాఠ్యాంశములతోపాటు అదనపు సాహిత్యాన్ని కూడా వినియోగించాలి. భాషాభివృద్ధికి లఘునిఘంటువును దీని కొరకు ఉపయోగించేలా చూడాలి.
- ఈ దశలో పాఠ్యపుస్తకంలోని గేయాలను చదవటంతో పాటు స్వీయరచన పఠనాలపై కూడా శ్రద్ధ పెట్టేటట్లు చూడాలి. దీనికై వార్తా పత్రికలు, మాగజైన్లు, బాలసాహిత్యము వినియోగించాలి.
- ఈ దశ నుండే వార్తా పత్రికలు, దూరదర్శన్, రేడియో కార్యక్రమాలు మొదలగు వాటిని ఉపయోగిస్తూ బడిలో భాషను నేర్పుట ద్వారా బడి బయట కూడా వివిధ సందర్భాలలో పిల్లలు భాషా అధ్యయనంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించునట్లు చేయాలి.
- విద్యార్థులు ఏదేని పనిని చేయుటకు పూర్వం ప్రణాళికను ఏర్పరచుకొని అంచెలవారిగా పని చేయుటకు, శాస్త్రీయదృక్పథం, ఆలోచనాశక్తి పెంపొందించుటకు వీలుగా ప్రాజెక్టుపని, వీధినాటిక చేర్చబడింది.
- సమాచార వినిమయం ఎక్కువ అవుతున్న ఈ ఆధునిక కాలంలో భాషకు మరింత ప్రాధాన్యం పెరిగింది. కావున బడిలోనే భాషకు పటిష్ఠమైన పునాదులు వేయవలసి యున్నది. అదే సమయంలో భాషను ఆధునిక పద్ధతిలో విద్యార్థులు ఆలోచన, అవగాహనా శక్తులను పెంపొందించే విధంగానూ, పిల్లలే స్వయంగా జ్ఞానాన్ని నిర్మించుకొనే విధంగానూ బోధించుటకు బదులు అభ్యసించుటకు ప్రాధాన్యతను ఇవ్వవలసి వున్నది.

● సూచన: ఈ పాఠ్యపుస్తకంలోని కొన్ని పాఠాల రచయితల/కవుల/కాపీరైట్ హక్కుదారుల వివరములు లభ్యం కాలేదు. వాటికై ప్రయత్నములు కొనసాగుచున్నవి. వివరములు/చిరునామ తెలిసినచో "తెలుగు సెక్షన్, మహారాష్ట్ర స్టేట్ టెక్స్ బుక్ బ్యూరో, బాలభారతి, సేనాపతి బాపట్ రోడ్, పుణె, మహారాష్ట్ర"కు తెలియజేయవలసి.

విషయ సూచిక

1. దేశమును ప్రేమించుమన్నా - శ్రీ గురజాడ అప్పారావు

1

* ఏకాగ్రత (అభినయ పఠనం)

4

* విలువిద్యలో మేటి - దీపికా కుమారి (అదనపు పఠనం)

5

2. అనకు కనకు వినకు - డా. కరుణశ్రీ

6

3. కాకమ్మ సందేశం - కీ.శే. సమతారావు

11

4. అక్కర్-బీర్బల్ కథలు

14

5. మదర్ థెరీసా

19

* రైలు నియమాలను పాటద్దాం. సురక్షితంగా ఉందాం.

23

6. ఈగ-సాలీడు - శ్రీ శశికాంత్ శాతకర్ణి

24

7. జాబు

29

8. జవాబు

32

9. నీరు-మీరు - శ్రీ దొప్పలపూడి రాధాకృష్ణమూర్తి

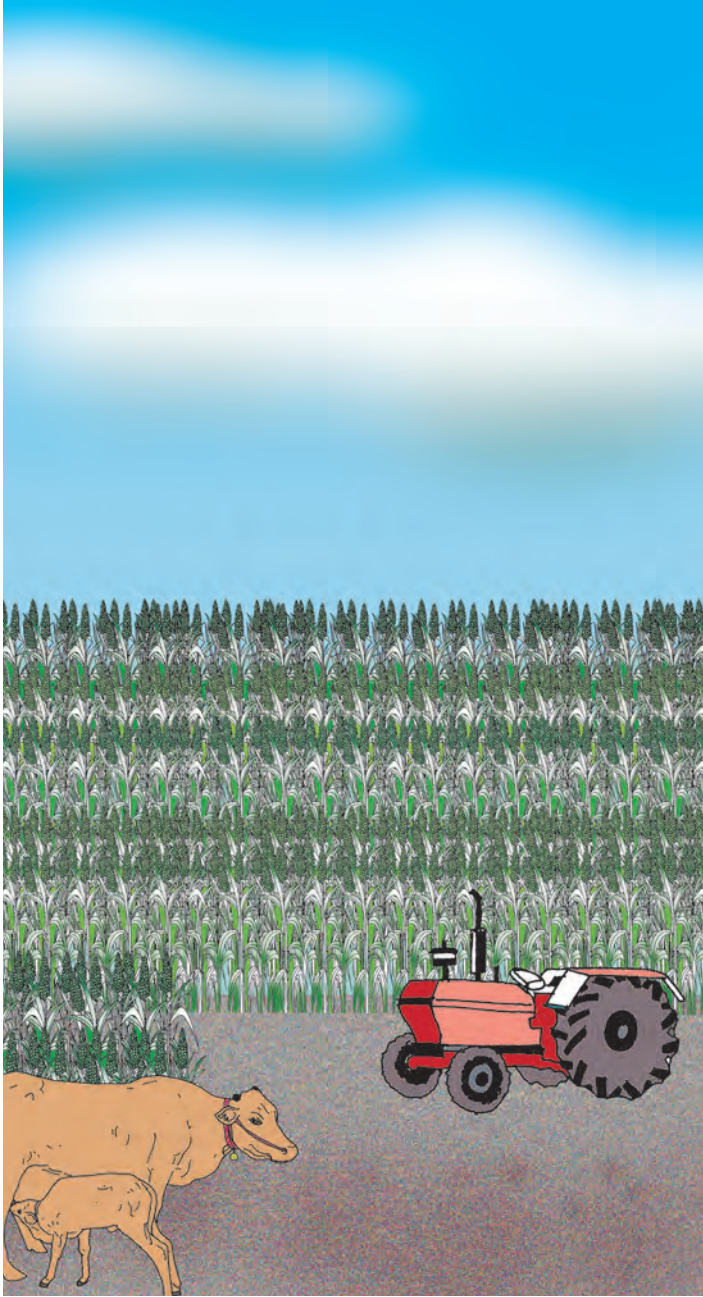
34

10. ట్రింగ్-ట్రింగ్ (ఆత్మకథ)

38

* తపాలా కార్యాలయం (జట్టుపని)	42
11. చీమ-సంఘటిని - శ్రీ దొప్పలపూడి రాధాకృష్ణమూర్తి	44
12. ఆటలు - ప్రాముఖ్యత	47
* చీకటిని ఛేదించిన క్రీడాకారుడు (అదనపు పఠనం)	51
13. ఆరోగ్యం-పరిశుభ్రత	52
* వృక్షారోపణ (అదనపు పఠనం)	56
14. శతకపద్యాలు	57
15. స్ఫూర్తి - శ్రీ డి. కె. చదువుల బాబు	61
16. సంతృప్తి - శ్రీ మహీధర నలినీమోహన్	65
17. ఉగాది	70
18. ఆంధ్రకేసరి	74
* కూరగాయల సలాడ్ తయారు చేద్దామా !	77
19. ఐకమత్యమే మహాబలం	78
20. చెప్పకో చూద్దాం !	82
* లఘు నిఘంటువు	84
* వ్యాకరణము	86

1. దేశమును ప్రేమించుమన్నా

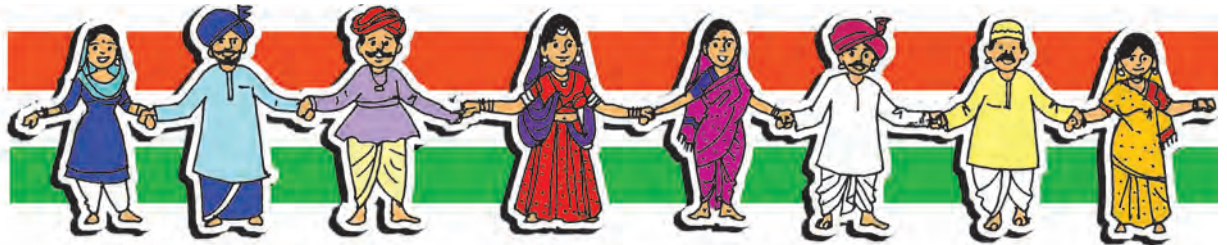

దేశమును ప్రేమించుమన్నా
మంచియన్నది పెంచుమన్నా
వట్టిమాటలు కట్టిపెట్టోయ్
గట్టిమేలు తలపెట్టవోయ్. || దేశ ||

పాడిపంటలు పొంగిపొరలే
దారిలో నువ్వు పాటుపడవోయ్
తిండి కలిగితే కండగలదోయ్
కండగలవాడేను మనిషోయ్. || దేశ ||

చెట్లపట్టాల్ పట్టుకొని
దేశస్థులంతా నడువవలెనోయ్
అన్నదమ్ముల వలెను జాతులు
మతములన్నియు మెలగవలెనోయ్ || దేశ ||

సొంత లాభం కొంత మానుకు
పొరుగువానికి తోడుపడవోయ్
దేశమంటే మట్టికాదోయ్
దేశమంటే మనుషులోయ్. || దేశ ||

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) మీకు తెలిసిన దేశభక్తి గేయాలను పాడండి.
- 2) జాతీయ పండుగలని వేటిని అంటారు ?

II. తెలుసుకోండి-నేర్చుకోండి.

అర్థాలు :

- పట్టిమాటలు = పని చేయకుండా చెప్పిడి మాటలు; మేలు = మంచి;
 కట్టిపెట్టు = ఆపు; తలపెట్టు = ప్రయత్నించు;
 పాడిపంటలు = పాడియును, పంటయును;
 పాటుపడు = కష్టపడు;
 స్వంత లాభము = స్వార్థము;
 తోడుపడు = సహాయపడు;
 చెట్టపట్టాలు పట్టుకొని = చేతులు పట్టుకొని (కలిసిమెలిసి);
 నడవవలెను = ముందుకు వెళ్ళవలెను;
 మెలగవలెను = ప్రవర్తించవలెను;
 రాణించు = ఖ్యాతినొందు.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ) ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) స్వంత లాభము మానుకొని ఏమి చేయవలెను ?
- 2) భారతీయులందరు ఎట్లు మెలగవలెను ?
- 3) దేశస్థులంతా ఎట్లు నడువవలెను ?
- 4) దేశభక్తి కలవారు చేయకూడని పనులేవి ?

ఆ) ఖాళీలను పూరించండి :

- 1) తిండి కలిగితే _____ గలదోయ్.
- 2) కండ కలవాడేను _____

- 3) _____ కొంతమానుకు పొరుగువాడికి తోడుపడవోయ్.
- 4) _____ వలెను జాతులు మతములన్నీ మెలగవలెనోయ్.
- 5) _____ మాటలు కట్టిపెట్టోయ్.

ఇ) సరియైన పదాన్ని ఎన్నుకొని రాయండి.

- 1) వట్టి _____ కట్టిపెట్టోయ్
 (అ) మాటలు
 (ఆ) పాటలు
 (ఇ) మేలు
 (ఈ) చేతులు
- 2) దేశమంటే _____ కాదోయ్.
 (అ) మట్టి
 (ఆ) చెత్త
 (ఇ) చెదారం
 (ఈ) మనుషులు
- 3) చెట్టపట్టాల్ పట్టుకొని _____ నడువవలెనోయ్.
 (అ) చెట్లన్నీ
 (ఆ) దేశస్థులంతా
 (ఇ) జంతువులన్నీ
 (ఈ) నదులన్నీ

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ) కింది పదాలను సొంత వాక్యములలో ఉపయోగించండి.

- 1) పాడిపంటలు
- 2) పాటుపడు
- 3) చెట్టపట్టాలు
- 4) పొంగిపొరలు
- 5) మెలగు

అభినయ పఠనం :

వికాగ్రత

ద్రోణుడు పాండవ, కౌరవుల ధనుర్విద్యా ప్రావీణ్యమును తెలిసికొనతలచెను. కల్పితమైన పక్షిని చెట్టుకొమ్మపై లక్ష్యముగా పెట్టెను. దానిని అందరికీ చూపించి “నేను ఒక్కొక్కరినే పంపించెదను. నేను చెప్పినపుడు మీరు ఆ పక్షిపై బాణమును వదలవలెను” అని ముందుగా ధర్మరాజును పిలిచెను.

ధర్మరాజు : గురువర్యులకు నమస్కారము.

ద్రోణుడు : ధర్మరాజా ! చెట్టుపై గల పక్షి శిరస్సును స్పష్టముగా చూచినావా ?

ధర్మరాజు : ఆ! చూచితిని.

ద్రోణుడు : ఇంకను ఏమి చూచితివి.

ధర్మరాజు : ఆ చెట్టును, మిమ్ములను, నా సోదరులను చూచితిని.

ద్రోణుడు : ధర్మరాజా! నీ లక్ష్యము చెదరినది. బాణము వేయ సమర్థుడవు గావు. వెళ్ళుము.
(ధర్మరాజు నమస్కరించి వెళ్ళును.)

ద్రోణుడు : దుర్యోధనా ! ఇటురమ్ము. నీకు ఏం కన్పించుచున్నది?

దుర్యోధనుడు : ఆ! నాకా! చెట్టు, చెట్టుపై పక్షి కన్పించుచున్నవి. కౌరవ పాండవులు, మీరు అందరూ కూడా కన్పించుచున్నారు.

ద్రోణుడు : ఏమీ ! అందరును కన్పించుచున్నారా ? సరే ! నీవును బాణము వేయుటకు సమర్థుడవు గావు. నీ దృష్టి లక్ష్యముపై లేదు. పొమ్ము.

(దుర్యోధనుడు నిరుత్సాహముతో వెడలును.

తరువాత భీముడు, నకుల సహదేవులును అట్లే చెప్పుదురు. పిమ్మట అర్జునుని పిలుచును).

ద్రోణుడు : అర్జునా ! ఇచటకు రావలసినది. నీకు ఏమి కన్పించుచున్నది?
(ఏకాగ్రతతో ఒక కన్ను మూసి చూచును.)

అర్జునుడు : గురువర్యా ! నాకు పక్షి కన్ను మాత్రమే కన్పించుచున్నది.

ద్రోణుడు : మంచిది ! అటులైన దానిని కొట్టుము.
(అర్జునుడు బాణమును సంధించి పక్షి బొమ్మను నేలపై పడవేయును).

ద్రోణుడు : (ఎంతో సంతోషముతో) అర్జునా ! నీ ఏకాగ్రతకు ఎంతో సంతసించితిని. నీకు మరికొన్ని ధనుర్విద్యా రహస్యములను చెప్పెదను.

అర్జునుడు : ధన్యోస్మి.
(ధనుర్విద్యా ప్రావీణ్యముతో గురువును మెప్పించి ద్రోణునకు అర్జునుడు ప్రియ శిష్యుడయ్యెను).

ఉ.నూ : 1. పాఠాన్ని పాఠోచితంగా విద్యార్థులచే నాటికీకరణ చేయించండి. (ధనుర్బాణాల ఉపయోగంలో తగిన జాగ్రత్తలు పాటించండి).
2. ఏకాగ్రత గురించి మత్స్యయంత్రం మొదలగు మరికొన్ని కథలను వివరించండి.

అదనపు పఠనం

విలువిద్యలో మేటి- దీపికా కుమారి

దీపికా కుమారి
1994 సం॥
జూన్ 13న
రాంచీలో
జన్మించింది.
తండ్రి
శివనారాయణ్
మహతా,

తల్లి గీత మహతా. తండ్రి ఆటోరిక్షా డ్రైవరుగాను, తల్లి మెడికల్ కాలేజీలో నర్సుగా పనిచేస్తారు.

దీపికా కుమారి చిన్నతనంలో మామిడి కాయలపై రాళ్ళు విసిరేటప్పుడు ఎప్పుడు గురితప్పేది కాదని తల్లి చెప్పింది. చిన్నతనంనుండే విలువిద్య గురించి దీపిక కనే కలలను నిజం చేసేంతటి ఆర్థిక స్తోమత ఆమె తల్లిదండ్రులకు లేదు. ఆమె తర్ఫీదుకు కావలసిన పరికరాలను కొనలేకపోయేవారు. కానీ ఉత్సాహం, ధైర్యం పెనవేసుకున్న తన పట్టుదలను విడనాడలేదు. వెదురుతో చేసిన విల్లు, బాణాలతోనే అభ్యాసం మొదలు

పెట్టింది. చివరకు టాలూ ఆర్చరీ అకాడమీలో ఆర్చర్ గా ఉన్న అక్కవరుస అయిన విద్యాకుమారి దీపికకు మార్గదర్శనం ఇచ్చింది. ఆ మార్గంలో ఎదుగుతూ దీపిక ప్రపంచంలోనే ప్రథమ శ్రేణి విలువిద్య నిపుణురాలి (ఆర్చర్)గా ఎదిగింది.

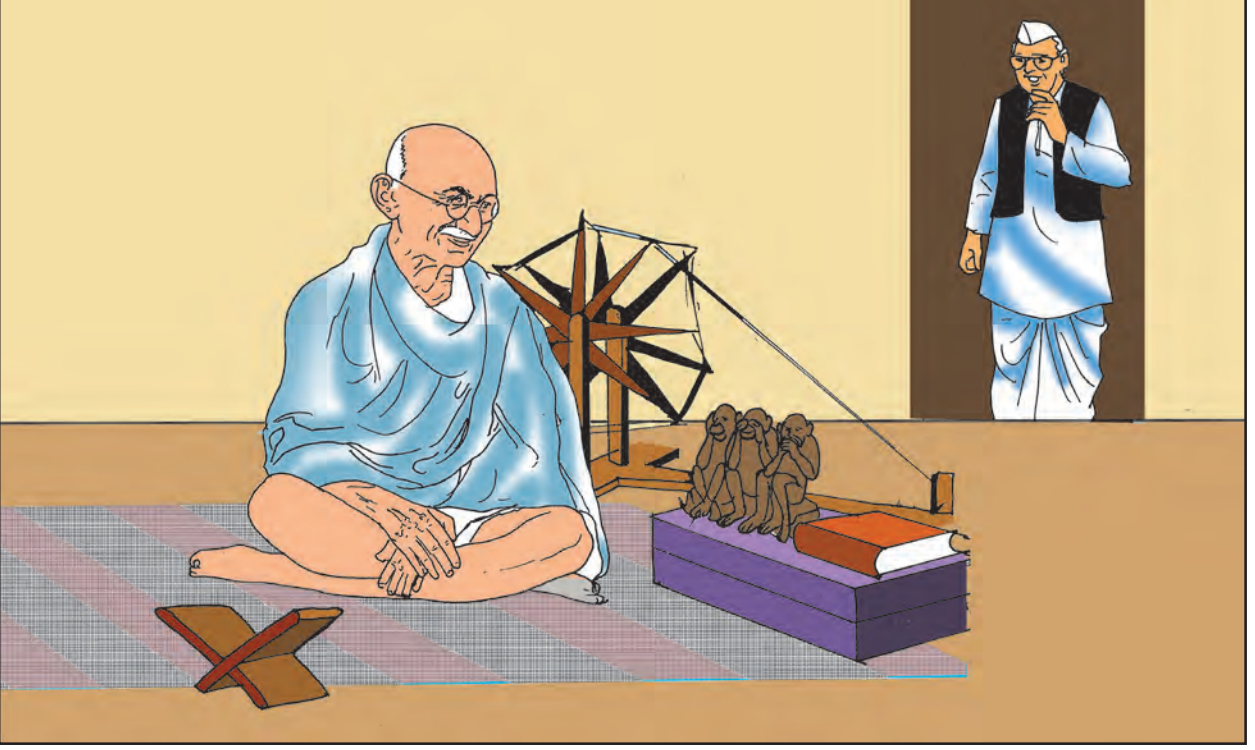
ఆమె 2010 సం॥ ఢిల్లీలో జరిగిన కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో మహిళల వ్యక్తిగత మరియు జట్టుపోటీలలో రెండింటిలో బంగారు పతకాన్ని సాధించింది. 2012 సం॥లో భారతదేశాధ్యక్షుడైన శ్రీ ప్రణబ్ ముఖర్జీ గారి చేతుల మీదుగా అర్జున అవార్డు అందుకుంది. అనేక వార్తా పత్రికలు ఆమెను కొనియాడాయి.

దీపికా కుమారి - “ఫ్రమ్ మ్యాంగోట్ టు సిడబ్ల్యుజి గోల్డ్” (మామిడి కాయల నుండి కామన్వెల్త్ గేమ్స్ గోల్డ్) అని కూడా పత్రికలు రాశాయి.

2. అనకు కనకు వినకు

అది సబర్మాతీ ఆశ్రమం. గాంధీజీ ఒక్కరే చిరుచాప మీద కూర్చోని ఉన్నారు. ఆయన అప్పుడే భగవద్గీత పారాయణం చేసి పుస్తకం ముందున్న చెక్క పెట్టె మీద పెట్టారు. నిన్న ఎవరో తనకు బహుమానంగా తెచ్చిన బొమ్మవైపు దీక్షగా చూస్తున్నారు బాపూజీ.

మహాదేవ్ దేశాయ్ లోపలికి వచ్చాడు. తదేకధ్యానంగా ప్రతిమవైపు చూస్తున్న బాపూజీని చూచాడు. ఏకాగ్రతతో ఉన్న గాంధీజీకి వెనుకనుంచి ఎవరో నవ్వుతున్నట్లు అనిపించింది. బాపూ వెనక్కు తిరిగి చూచారు. మహాదేవ్ దేశాయ్ నిలబడి నవ్వుతూ కన్పించాడు.

“మహాదేవ్ భాయీ! రా! కూర్చో! ఎందుకు నవ్వుతున్నావు?” అన్నాడు గాంధీజీ.

“మిమ్మల్ని, మీరు చూస్తున్న ఆ పెట్టె మీది బొమ్మనీ చూస్తుంటే నాకు నవ్వు వచ్చింది బాపూజీ” అని దేశాయ్ మళ్ళీ పకపకా నవ్వుటం మొదలెట్టాడు.

గాంధీజీ దేశాయ్ భుజం మీద చెయ్యి వేసి తట్టుతూ “అసలీ బొమ్మను చూశావా? ఎంత గొప్పగా ఉన్నదో!” అన్నాడు.

అందుకు దేశాయ్ “అవును మూడు కోతులూ చాలా అందంగా ఉన్నాయి.” అన్నారు. “కోతులు కావు అవి నా గురువులు అన్నారు గాంధీజీ. “ఆ కోతులు మీకు గురువులేమిటి?” ప్రశ్నించాడు దేశాయ్.

గాంధీజీ ఆ కోతుల బొమ్మను మహాదేవ్ దేశాయ్ కి చూపిస్తూ “ఇదుగో చూడు. ఈ బొమ్మలో

మూడు కోతులు కన్పిస్తున్నాయి కదా ! అవి మూడూ మూడు పనులు చేస్తూ మనకు మూడు విధాలైన ఉపదేశాలు ఇస్తున్నాయి. మొదటి బొమ్మ ఏం చేస్తున్నదో చూడు” అన్నాడు.

“రెండు చేతులతో నోరు మూసుకొని కూర్చుంది” అంటే చెడు మాట్లాడవద్దు అన్నమాట. రెండో బొమ్మ ఏం చేస్తున్నదో చెప్పు. “రెండు చేతులతో రెండు కళ్ళూ మూసుకొని కూర్చుంది” “అంటే చెడు చూడకు అన్నమాట.”

గాంధీజీ మాటలు విని మహాదేవ్ దేశాయ్ ఆశ్చర్య చకితుడైనాడు.” మూడో బొమ్మ వైపు చూచి ఏం చేస్తున్నదో చెప్పు” అన్నాడు మళ్ళీ గాంధీజీ.

“అవును. అది తన రెండు చేతులతో గట్టిగా తన రెండు చెవులూ మూసుకుంది.” అన్నాడు దేశాయ్. “అంటే దానర్థం ఏమిటంటే చెడు మాటల్ని వినవద్దు అని అది మనల్ని హెచ్చరిస్తున్నది. మొత్తం మీద ఈ మూడు కోతులూ ‘చెడు అనకు చెడు కనకు చెడు వినకు’ అని మానవులకు హితోపదేశం చేస్తున్నాయని నా ఉద్దేశం. ఏమంటావ్?” అన్నాడు.

“బాపూజీ ! మీరు మట్టిలో నుంచి మాణిక్యాలు వెలికి తీయగలరు. అందుకనే మీరు మహాత్ములు. మీ భావాన్ని అందుకోలేక నవ్విసందుకు నన్ను మన్నించండి.” అని బాపూజీ పాదాలు స్పృశించాడు మహాదేవ్ జీ.

ఉ.నూ : 1. ఉపాధ్యాయులు ‘అనకు’ అనగానే విద్యార్థులందరు నోటిని, ‘కనకు’ అనగానే కళ్ళను, ‘వినకు’ అనగానే చెవులను మూసుకోవాలి. నూచనా పదాల్ని మార్చి మార్చి ప్రకటిస్తూ ‘అనకు-కనకు-వినకు’ ఆటను ఆడించవచ్చు.

2. విద్యార్థులు కథలను చదివి పరిశీలించి వారి స్వంత అభిప్రాయాలను చెప్పేటట్లు ప్రోత్సహించండి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) పాతాన్ని స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో తగిన హెచ్చుతగ్గులతో చదవండి.
- 2) ఈ పాతాన్ని నాటకీకరణ చేయండి.
- 3) గాంధీజీ ఎప్పుడు ఎక్కడ జన్మించారు ?
- 4) గాంధీజీ తల్లిదండ్రులెవరు ?
- 5) గాంధీజీ రాట్నంతో ఏం చేసేవారు ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు :

పారాయణం = ప్రతిరోజూ నియమంగా చదవడం; తదేకధ్యానంగా = అదేపనిగా; ప్రతిమ = బొమ్మ; ఉపదేశం = బోధించడం

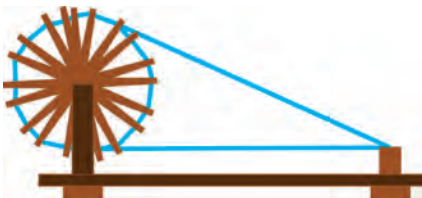
III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) గాంధీజీ ఉన్న ఆశ్రమం పేరేంటి ?
- 2) బాపూజీ దేనిని దీక్షగా చూస్తున్నారు
- 3) బాపూజీ వద్దకు ఎవరు వచ్చారు ?
- 4) మూడు కోతులూ ఏం ఉపదేశిస్తున్నాయి ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) దేశాయ్ బాపూజీని చూసి ఎందుకు నవ్వాడు ?
- 2) కోతుల ఉపదేశాన్ని గాంధీజీ ఎలా వివరించారు ?
- 3) మహాదేవ్ జీ గాంధీజీని మన్నించమని ఎందుకు కోరాడు ?

ఇ. ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

- 1) రా! కూర్చో! ఎందుకు నవ్వుతున్నారు ?
- 2) ఆ! కోతులు మీకు గురువులేమిటి ?
- 3) నన్ను మన్నించండి.

ఈ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) గాంధీజీ ఒక్కరే _____ మీద కూర్చొని ఉన్నారు.
- 2) కోతులు కాదు. అవి నా _____

ఉ. సరైన సమాధానం రాయండి.

- 1) గాంధీజీ ఆశ్రమం _____
(అ) సబర్మతీ ఆశ్రమం
(ఆ) సేవాగ్రామ్ ఆశ్రమం
(ఇ) చంపారన్ ఆశ్రమం
(ఈ) అనాధాశ్రమం
- 2) గాంధీకి బహుమానంగా తెచ్చినది _____
(అ) పెట్టె (ఇ) చెక్క
(ఆ) బొమ్మ (ఈ) చౌప

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

ఆశ్చర్యచకితుడైనాడు.

అ. కలిపి రాయండి.

- 1) చూస్తు + ఉంటే =
- 2) విధాలు + ఐన =
- 3) హిత + ఉపదేశం =

ఈ. గీతగీసిన పదాలు ఏ పురుషలో రాయండి.

- 1) నీవు ఈ బొమ్మను చూశావా !
- 2) నీరు మహాత్ములు.
- 3) నన్ను మన్నించండి.

ఆ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగానికి చెందినవో రాయండి.

- 1) గాంధీజీ ఒక్కరే చిరు చాప మీద కూర్చొని ఉన్నారు.
- 2) కోతులు కాదు అవి నా గురువులు.
- 3) అసలీ బొమ్మను చూశావా!
- 4) చెడు మాటల్ని వినవద్దు.

ఉ. కింది వాక్యాలు ఏ కాలంలో ఉన్నాయో రాయండి.

- 1) బాపు వెనక్కి తిరిగి చూశారు.
- 2) ఈ బొమ్మలో మూడు కోతులు కన్పిస్తున్నాయి.
- 3) మీరు మట్టిలో నుంచి మాణిక్యాలు వెలికి తీయగలరు.

ఇ. వాక్యాంగాలను రాయండి.

- 1) గాంధీజీ బొమ్మను దీక్షగా చూస్తున్నారు.
- 2) మూడు బొమ్మలు మానవులకు హితోపదేశం చేస్తున్నాయి.
- 3) దేశాయ్ గాంధీ మాటలు విని

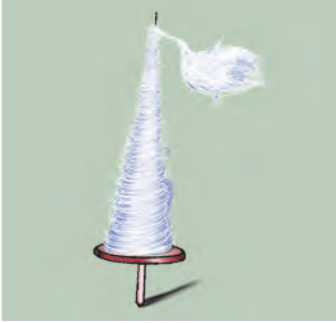
ఈ. చదవండి-తెలుసుకోండి.

పేరు	నినాదము
1) లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి	- జై జవాన్, జై కిసాన్.
2) తిలక్	- స్వరాజ్యం నా జన్మహక్కు.
3) నేతాజీ	- జైహింద్.

V. సృజనాత్మకత

అ. బంకమట్టితోగాని, బజారులో దొరికే మట్టి (కే)తో గాని అనకు, కనకు, వినకు కోతులబొమ్మ, రాట్నం, గాంధీ గారు మొదలగు బొమ్మలను చేసి వాటికి రంగులు వేయండి.

తకిలీ

(చదివి తెలుసుకోండి - చేసి నేర్చుకోండి)

తకిలీ అనేది దూది నుండి దారాన్ని సులభంగా వడుకుటకు వాడే సాధనం. ఒక గుండ్రని బిళ్ళ మధ్యలో అమర్చిన సన్నటి పుల్లలాంటి లోహపు కడ్డేని తకిలీ అంటారు.

తకిలీ ఆధారం కోసం ఒక చిన్న గిన్నెలో ఉంచి ఒక చేతితో దూదిని పట్టుకొని రెండవ చేతితో తకిలీ తిప్పుతూ నూలును వడుకుతారు. గాంధీజీ గారి స్ఫూర్తితో పూర్వం దాదాపు ఇంటింటా ప్రతి వ్యక్తి తకిలీతోనో, ఛరఖాతోనో నూలును వడికేవారు. వడికిన నూలు కండెలను గాంధీజీగారి అనుచరులకు ఇచ్చి వస్త్రాలను తెచ్చుకొనేవారట.

ప్రతి వ్యక్తి రోజుకు గంట సేపు దారాన్ని వడికినచో భారతదేశంలో ఏ ఒక్కరికీ కట్టుకోవడానికి బట్టల కొరత ఉండదని గాంధీగారు చెప్పారు.... మీరు కూడా తకిలీ చేసి దారాన్ని వడికి చూడండి.

వాక్యాంగాలు.

కింది వాక్యాలు చదవండి.

- ఆమె పూలను కోయుచున్నది.
- వారు పాటను పాడుచున్నారు.
- గాంధీజీ బొమ్మను దీక్షగా చూస్తున్నారు.

పై వాక్యాలలో “కోయుచున్నది, పాడుచున్నారు, చూస్తున్నారు”- ఈ పదాలు దేనిని తెలియజేయుచున్నవి.

ఈ పదాలు పనిని తెలియచేయుచున్నవి. ఇట్టి వానిని ‘క్రియలు’ అంటారు. క్రియా పదమును ఎవరు ? అని ప్రశ్నించినచో వచ్చు సమాధానమే ‘కర్త’. ఎవరు కోయుచున్నారు. అని ప్రశ్నించినచో ‘ఆమె’ అని సమాధానము వచ్చును. కావున అది ‘కర్త’.

అదే విధంగా క్రియాపదాన్ని ‘ఎవరిని, దేనిని’ అని ప్రశ్నించినచో వచ్చు సమాధానమే ‘కర్మ’. దేనిని కోయుచున్నది ? అని ప్రశ్నించినచో ‘పూలను’ అని సమాధానం వచ్చును. కావున ‘పూలను’ అను పదము ‘కర్మ’ యైనది.

ఈ ‘కర్త, కర్మ, క్రియ’ లనే వాక్యాంగములని అంటారు.

వాక్యాంగాలు.

3. కాకమ్మ సందేశం

- గోపి :** కాకమ్మ! కాకమ్మ! ఓయి కాకమ్మా!
కావ్ కావని ఏల గోల చేస్తావు?
- కాకి :** ఆకలేసి నేను కేకలేస్తుంటే
గోల గోలంటావు న్యాయమా చెప్పు
- గోపి :** అయ్యోపాపం! నీకు ఆకలేస్తోందా?
అయితే యివిగో మెతుకులేరుకొనవమ్మా?
- కాకి :** కావ్! కావ్! కావ్! కావ్! కావ్! కావ్! కావ్!
కాకా! కాకా! కావ్! కావ్! కావ్! కావ్!
- గోపి :** అన్నమేసినగాని అరవసాగావే
కావ్ కావనుగోల మానకున్నావే!
- కాకి :** దూరాన ఉన్న మా జాతి పక్షుల్ని
తెందామురమ్మంటు పిలువగోరాను.
అందుకే అందుకే అరువసాగాను
కావ్ కావూ అంటూ కేకలేశాను.
- గోపి :** పెట్టిన మెతుకులు పిడికెడేనాయె.
అందరొచ్చి తింటే నీకేమి మిగులు?

కాకి : ఉన్న దెంతయితేనేమి అందరం తింటాం
పస్తుల్లో సుస్తుల్లో నేస్తాలు విడువం
కీడు తలపెట్టామా శత్రువుల పైకి
కూడి ఒకటై మేము దాడి సాగిస్తాం
కష్ట సుఖాల్లోన కలిసి జీవిస్తాం
ఒకరి కొకరుగ మేము బ్రతుకు సాగిస్తాం.

గోపి : ఎంత చక్కని నీతి మీ జాతి నీతి
ఎంత కమ్మని రీతి మీ జాతి రీతి
మీ మాట మీ బాట సుఖశాంతి మలుపు
మీ నీతి మీ రీతి మా ఊపిరయితే
ఆకలీ శోకాలు అవని బ్రతికేనా

ఉ.సూ : 1. విద్యార్థులు పరస్పరము సహాయం చేసుకొనుట, నీతి మార్గంలో ప్రవర్తించుట అలవరచుకోవాలి.
2. విద్యార్థులను రెండు జట్టుగా చేసి ఒక జట్టుకు 'గోపి' రెండవ జట్టుకు 'కాకి' పాత్రల నిచ్చి గేయాన్ని అభినయంతో పాడించండి. వారిలో సత్యవర్తన, పరస్పర సహకార గుణాలు పెంపొందించేలా చూడండి.

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి.

- 1) మీకు తెలిసిన పక్షుల పేర్లు చెప్పండి.
- 2) మన 'జాతీయ పక్షి' ఏది?
- 3) ఎక్కువ ఎత్తుకు ఎగిరే పక్షి ఏది?

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానం రాయండి.

- 1) కాకమ్మ కావ్ కావ్ అని ఎందుకు గోల చేస్తోంది?
- 2) గోపి కాకికి ఏం పెట్టాడు?
- 3) అన్నం వేసినా కాకి ఎందుకు అరిచింది?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.

- 1) కాకి గోపికి వారి జీవితాన్ని గురించి ఏం చెప్పింది?
- 2) కాకి మాటలు విన్న గోపి ఏమన్నాడు?
- 3) 'కాకమ్మ సందేశం' గేయ సారాంశాన్ని సొంత మాటల్లో రాయండి.

ఇ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

- 1) పస్తుల్లో సుస్తుల్లో విడువనివి _____
(అ) శిస్తులు (ఆ) నేస్తాలు
(ఇ) ఆస్తులు (ఈ) మస్తీలు
- 2) పిడికెడున్నవి _____
(అ) గింజలు (ఆ) పప్పులు
(ఇ) మెతుకులు (ఈ) కూరలు
- 2) కష్టసుఖాల్లోన ఈ విధంగా జీవిస్తాం _____
(అ) కలసి (ఆ) దుఃఖంతో
(ఇ) ద్వేషంతో (ఈ) ప్రేమతో

ఈ. ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

- 1) గోలగోలంటావు న్యాయమా చెప్పు. 2) కావ్ కావను గోల మాసకున్నావే.
- 3) ఎంత చక్కని నీతి మీజాతి నీతి. 4) కష్ట సుఖాల్లోన కలిసిజీవిస్తాం.

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

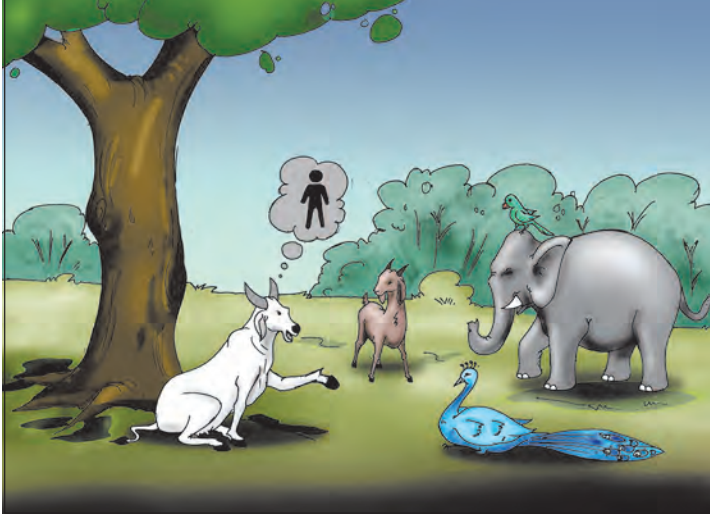
అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగానికి చెందినవో గుర్తించండి.

- 1) కాకమ్మ! కాకమ్మ! ఓయి కాకమ్మా!
- 2) అయ్యో! పాపం! నీకు ఆకలేస్తోందా?
- 3) ఒకరి కొకరుగ మేము బ్రతుకు సాగిస్తాం.
- 4) ఎంత చక్కని నీతి మీ జాతి నీతి.

వి.సూ : ముఖానికి లేదా వేళ్ళకు తొడుగు వేసికొని పప్పెట్ రూపంలో గేయాన్ని ప్రదర్శించండి.

IV. సృజనాత్మకత

ఈ చిత్రంలో చెట్టు కింద చేరిన మేక,
ఆవు, చిలుక, ఏనుగు, నెమలి
మనుష్యుల గురించి ఏం
మాట్లాడుకుంటాయో ఊహించి
సంభాషణ రూపంలో రాయండి.

చిలుక : ఏం మానవులు! మేం కనిపిస్తే చాలు తీసుకెళ్ళి వంజరంలో పెట్టాలని చూస్తారు. హాయిగా చెట్లపై స్వేచ్ఛగా బ్రతకనివ్వరు.

ఏనుగు : సరేలే! నువ్వు చాలా నయం. నా సంగతి చూడు....

క్రింది వాక్యములను గమనించండి.

మీరు వాక్యాంగములను నేర్చుకొన్నారు కదా. ఈ క్రింది వాక్యములలోని భేదమును గమనించండి.

1. సీత పూలను కోయుచున్నది.
2. వాడు అన్నము తినుచున్నాడు.
3. పక్షులు ఎగురుచున్నవి.
4. వాడు చదువుచున్నాడు.

పై వాక్యములలో మొదటి వాక్యములో 'పూలను'

అను పదము రెండవ వాక్యములో 'అన్నము'

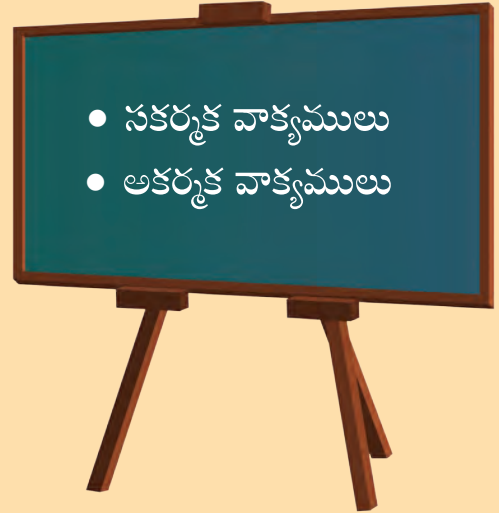
అను పదము కర్మను తెలియచేయుచున్నవి. కావున

వీనిని కర్మార్థక పదములు అందురు. ఈ విధముగా 'కర్మ' ఉన్న వాక్యములను సకర్మక వాక్యములు అందురు.

ఇంక మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో 'కర్మ'ను తెలియచేయు పదములు లేవు. ఇట్టి వాక్యాలను అకర్మకవాక్యములు అందురు.

కింది వాక్యములలో సకర్మక, అకర్మక వాక్యములను గుర్తించండి.

1. నీవు రాలేదు.
2. శాంతాక్లాజ్ కానుకలను ఇచ్చును.
3. నేను పిలువగోరాను.

4. అక్కర్ - బీర్బల్ కథలు

అక్కర్ చక్రవర్తికి సాహిత్యమన్నా, హాస్యంతో కూడిన ప్రసంగాలన్నా చాలా ఇష్టం. అందువలన తీరిక దొరికినప్పుడల్లా పండితులతోనూ, కవులతోనూ కాలం వెళ్ళబుచ్చేవాడు. తన ఆస్థానంలోని వారిని చిత్ర విచిత్రమైన ప్రశ్నలు అడిగి వాటికి సమాధానాలు చెప్పమనడం, అందరూ ఆశ్చర్యపోవడం, ఆనందించడం ఆనవాయితీ అయింది.

ఒకనాటి రాత్రి అక్కర్ చక్రవర్తి అంతఃపురంలో విహరిస్తూ ఆకాశం వంక చూచాడు. ఆకాశం నిండా నక్షత్రాలు మిలమిలా మెరుస్తూ కనిపించాయి. వాటిని చూచేసరికి ఆయన మనస్సులో ఒక చిలిపి ఆలోచన కలిగింది. మరునాడు సభాసదులతో “మీలో ఎవ్వరయినా సరే, ఆకాశం మీద కనిపించే నక్షత్రాలను లెక్కపెట్టి “ఇన్ని అని” చెప్పే వారికి వెయ్యి బంగారు నాణాలు బహుమతి ఇస్తాను. ఇందుకు మీకు 15 రోజులు గడువు కూడా ఇస్తున్నాను” అని ప్రకటించాడు.

ఒక మూట మోయించుకొని సభలో ప్రవేశించాడు. పాదుషాకు, సభకు నమస్కరించాడు. భటుడు మూటను సభామధ్యమున ఉంచి వెళ్ళిపోయాడు “ఏమిటా మూట” అని ప్రశ్నించాడు అక్కర్. అందుకు జవాబుగా బీర్బల్ “జహాపనా! ఆనాడు మీరు చెప్పినట్లుగా నక్షత్రములను లెక్కపెట్టి తెచ్చినాను. నోటితో లెక్కించుట సాధ్యము కాలేదు. కాగితంపై రాద్ధామని ప్రయత్నించాను. వీలుకాలేదు. అందువలన ఒక్కొక్క నక్షత్రాన్ని లెక్కపెట్టినప్పుడల్లా ఒక్కొక్క ఆవగింజను ఈ మూటలో వేయసాగాను. నా 15 రోజుల శ్రమ ఫలించింది. ఈ మూటలో మొత్తం ఎన్ని ఆవగింజలున్నాయో, ఆకాశంపై అన్ని నక్షత్రములు ఉన్నాయి అని మూటవిప్పి రాశిగా పోశాడు. అక్కర్ చక్రవర్తి చిరునవ్వుతో “చాలానే ఉన్నాయే, ఇన్ని వుంటాయా? అని ఆశ్చర్యం ప్రదర్శించాడు. అందుకు బీర్బల్ “జహాపనా! ఇందులో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. అయినా ఓమారు లెక్కపెట్టిస్తే!

పాదుషా ఇచ్చిన గడువు ముగిశాక అందరూ సభకు హాజరయ్యారు. కానీ ఎవ్వరూ జవాబు చెప్పలేక పోయారు. ఇంతలో బీర్బల్ ఒక భటునితో

అనుమానం తీరిపోతుంది. ముందు ఆవాలను తరువాత చుక్కలను కూడా లెక్క పెట్టించండి” అన్నాడు.

అక్కర్ బీర్బల్ యుక్తికి ఎంతో సంతోషించాడు. తన చిలిపి కోరికను తీర్చిన బీర్బల్‌కు చెప్పిన ప్రకారం బంగారు నాణాలను బహుకరించాడు.

అందరూ బహుమతి పొందడానికి తెగ ఆలోచించారు. కానీ ఎట్టి ఆలోచన తట్టక మిస్సుకుండిపోయారు.

బీర్బల్ తన యుక్తి సామర్థ్యాల వలన అక్కర్ చక్రవర్తితో ఎంతో చనువుగా ఉండేవాడు. కానీ అప్పుడప్పుడూ మాట పట్టింపులు కూడా వస్తూ ఉండేవి. అలా ఒకసారి అక్కర్ కోపంలో బీర్బల్‌ను “సభను వదలి వెళ్ళిపో! ఇక ఎప్పుడూ ఈ వైపుకు రాకు” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

బీర్బల్ రాజాజ్ఞ ప్రకారం తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు. “ఎవరు వచ్చి అడిగినా ఈ గ్రామం విడిచి వెళ్ళాడని చెప్పండి” అని ఇంట్లో వారికి చెప్పాడు.

కానీ బీర్బల్ లేనిదే అక్కర్‌కు అసలేమీ తోచలేదు. బీర్బల్ కోసం వెతికించాడు. అయినా అతని జాడ తెలియలేదు. అందువలన అక్కర్ బాగా ఆలోచించి “ఎవరైతే రేపు నాదర్బారుకు సగం ఎండ, సగం నీడలో వస్తారో వారికి బహుమతి లభిస్తుంది” అని ప్రకటించాడు.

మరునాడు సభ ప్రారంభమైనది. ఎవరూ సమాధానం చెప్పడానికై ముందుకు రాలేదు. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి నులక మంచాన్ని తలమీద పెట్టుకొని అచ్చటికి వచ్చాడు. “మహాశ్రభో! మీరు సెలవిచ్చినట్లుగా సగం ఎండ, సగం నీడలో నడచి వచ్చేశాను. ధర్మప్రభువులు నా బహుమతి నాకు ఇప్పించండి” అని వేడుకొన్నాడు.

కానీ అక్కరుకు ఆ వ్యక్తిని చూస్తే అతనిలో ఇంత చాతుర్యం లేదనిపించింది. తరచి తరచి ప్రశ్నించగా “బీర్బల్ ఈ యుక్తిని బోధించాడని” ఆ వ్యక్తి ఒప్పుకొన్నాడు. అక్కరుకు పట్టరాని సంతోషం కలిగింది. బీర్బల్ ఇంట్లోనే వున్నాడని తెలుసుకొని అతనిని సగౌరవంగా పిలిపించాడు. బీర్బల్‌ను కనుగొనడానికి సహాయపడ్డ ఆ వ్యక్తిని, బీర్బల్‌ను ఇద్దరిని బహుమతులతో సత్కరించాడు.

ఉ.సూ : నసీరుద్దీన్ కథలు, గలీవర్ సాహస యాత్రలు, మర్యాదరామన్న కథలు మొదలగువానిని చదివి అందలి నీతిని, సాహసమును అలవరచుకొనుటకు సాహిత్య రసాస్వాదన చేయుటకు సహకరించండి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) హాస్యకథలు అని వేటిని అంటారు? మీకు తెలిసిన హాస్యకథలను చెప్పండి
- 2) కథలను నాటకీకరణ చేయండి.

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు:

కాలం వెళ్ళబుచ్చు = కాలం గడుపు;

ఆనవాయితీ = అలవాటు;

రాశి = కుప్ప;

యుక్తి = ఉపాయం;

మిన్నకుండ = మాట్లాడకుండా ఊరుకొను;

గడువు = వ్యవధి, కేటాయించిన సమయం.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) అక్షర్ చక్రవర్తికి ఏది చాలా ఇష్టం?
- 2) బీర్బల్ సభలోనికి ఏ విధంగా ప్రవేశించాడు?
- 3) చక్రవర్తి ఏమని తన ఆశ్చర్యాన్ని ప్రదర్శించాడు ?
- 4) అక్షర్ బీర్బల్ని ఏమని ఆజ్ఞాపించాడు ?
- 5) బీర్బల్ ఇంట్లో వారికి ఏమి చెప్పాడు?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) అక్షర్ చక్రవర్తి ఏమని ప్రకటించాడు?
- 2) బీర్బల్ అక్షర్ ప్రశ్నకు ఏమని జవాబిచ్చాడు?
- 3) సభకు వచ్చిన వ్యక్తి చక్రవర్తిని ఏమని వేడుకొన్నాడు?
- 4) అక్షర్ చక్రవర్తి ఇద్దరినీ ఎందుకు సత్కరించాడు?

ఇ. 1) చాలానే ఉన్నాయే! ఇన్ని ఉంటాయా? ఇలా ఎవరు, ఎందుకు అన్నారు.

- 2) బీర్బల్ ఈ యుక్తిని బోధించాడని ఆ వ్యక్తి ఒప్పుకున్నాడు. ఏమాయుక్తి? ఎవరా వ్యక్తి? ఎందుకన్నాడు.

ఈ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

1) అక్షర్ చక్రవర్తి తెక్కించమన్నవి

(అ) నాణాలు

(ఆ) పువ్వులు

(ఇ) ఆవాలు

(ఈ) సక్షత్రాలు

2) పాదుషా ఇచ్చిన గడువు _____

(అ) 15 రోజులు

(ఆ) 20 రోజులు

(ఇ) 7 రోజులు

(ఈ) 10 రోజులు

3) వ్యక్తి తల మీద పెట్టుకొని తెచ్చినది

(అ) పెట్టె

(ఆ) మూట

(ఇ) సులకమంచం

(ఈ) సంచి

ఉ. ఖాళీలు పూరించండి.

1) ఆకాశం నిండా _____ మిలమిలా మెరుస్తూ కనిపించాయి.

2) ఓ మారు లెక్క పెట్టిస్తే _____ తీరిపోతుంది.

- 3) అప్పుడప్పుడు _____ కూడా వస్తూ ఉండేది.
- 4) అందరూ _____ పొందడానికి తెగ ఆలోచించారు.

డి. ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

- 1) వెయ్యి బంగారు నాణాలు బహుమతి ఇస్తాను.
- 2) ఏమిటా మూట ?
- 3) ఓ మారు లెక్కపెట్టిస్తే అనుమానం తీరిపోతుంది.
- 4) ఇక ఎప్పుడు ఈ వైపుకు రాకు.
- 5) నా బహుమతి నాకు ఇప్పించండి.

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. కింది పదాలు కలిపి రాయండి.

- (అ) విచిత్రము + ఐన
- (ఆ) హాజరు + అయ్యారు
- (ఇ) రాద్ధాము + అని
- (ఈ) రాజు + ఆజ్ఞ

ఆ. కింది పదాలను సొంత వాక్యాలలో

ఉపయోగించి రాయండి.

- (1) ఆశ్చర్యపోవు
- (2) రాశిగాపోయు
- (3) ఆజ్ఞాపించు
- (4) సత్కరించు

ఇ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) అందరూ సభకు హాజరయ్యారు.
- 2) అక్షర్ బీర్బల్ యుక్తికి ఎంతో సంతోషించాడు.
- 3) అతని జాడ తెలియలేదు.
- 4) అక్షరుకు పట్టరాని సంతోషం కలిగింది.

ఈ. కింది పట్టికను చూచి వాక్యాలు రాయండి.

1) భటుడు మూట	కి	మోసుకొచ్చాడు.
2) అక్షర్ బీర్బల్ యుక్తి	కై	సంతోషించాడు.
3) అక్షర్ ఇద్దరినీ బహుమతుల	ను	సత్కరించాడు
4) ఎవరూ సమాధానం చెప్పడాని	తో	ముందుకు రాలేదు

ఉ. కింది వానిలో సకర్మక, అకర్మక వాక్యాలను గుర్తించండి.

- (1) భటుడు మూటను మోసుకొని వచ్చాడు.
- (2) ఆ వ్యక్తి బప్పుకున్నాడు.
- (3) అక్షర్ బీర్బల్ను సన్మానించాడు.

V. సృజనాత్మకత

అ. కింది పదాలకు అర్థాలను రాసి, అకారాది క్రమంలో నిఘంటువు తయారు చేయండి.

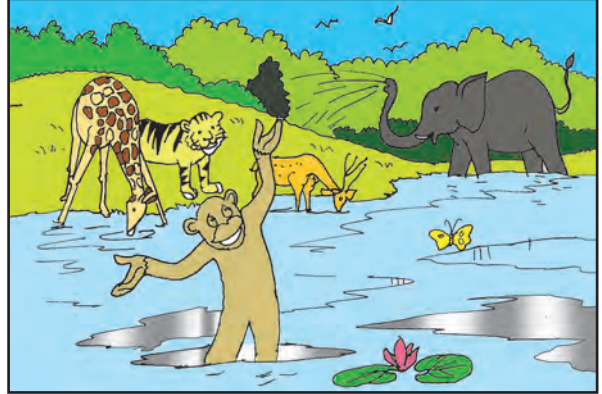
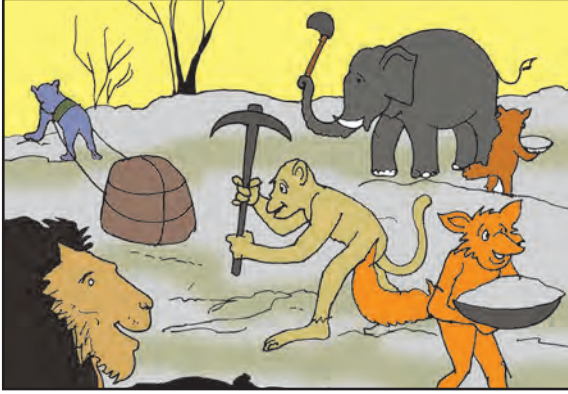
(1) బహుమతి	(5) ఆనందము
(2) తిన్నగా	(6) గడువు
(3) విహరించు	(7) జాడ
(4) వేడుకొను	(8) చాతుర్యము.

ఆ. సృజనాత్మక లేఖనం.

కింది అంశాలు, వక్క పుటలోని చిత్రాల ఆధారంతో కథను రాయండి.

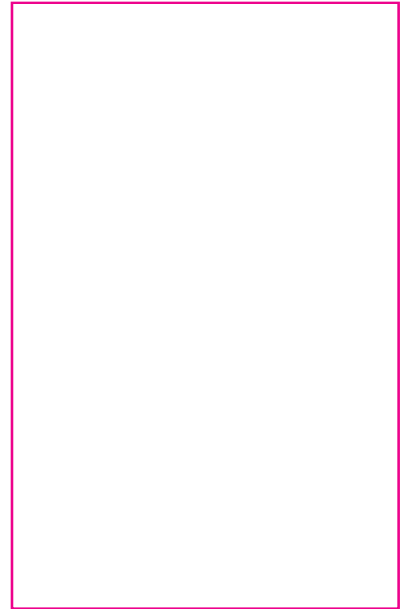
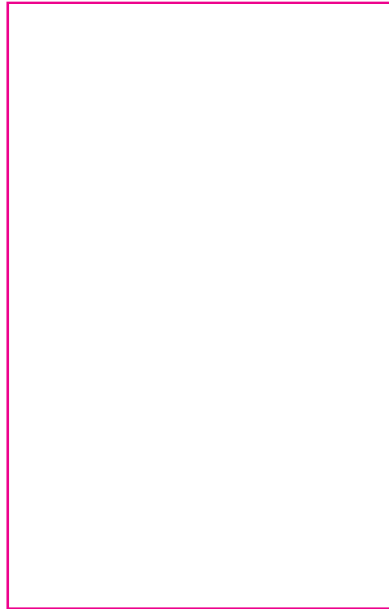
అంశాలు :

జంతువులన్నీ నీళ్ళు లేవని కుందేలుకు చెప్పుట - కుందేలు రాజైన సింహం దగ్గరకు తీసుకెళ్ళుట - చెరువు త్రవ్వమనుట - చెరువు త్రవ్వ నీళ్ళు త్రాగుట - కష్టేఫలి

ఇ. చిత్రలేఖనం.

సక్క-ద్రాక్ష వళ్ళ కథను చిత్ర కథగా గీయండి.

ఉ.నూ : పట్టుదలతో చేసినచో సాధ్యంకానిది లేదు అను జీవిత సత్యాన్ని, విలువను కథలు-సంఘటనల సహాయంతో విద్యార్థులకు తెలియజేయవలెను.

5. మదర్ థెరీసా

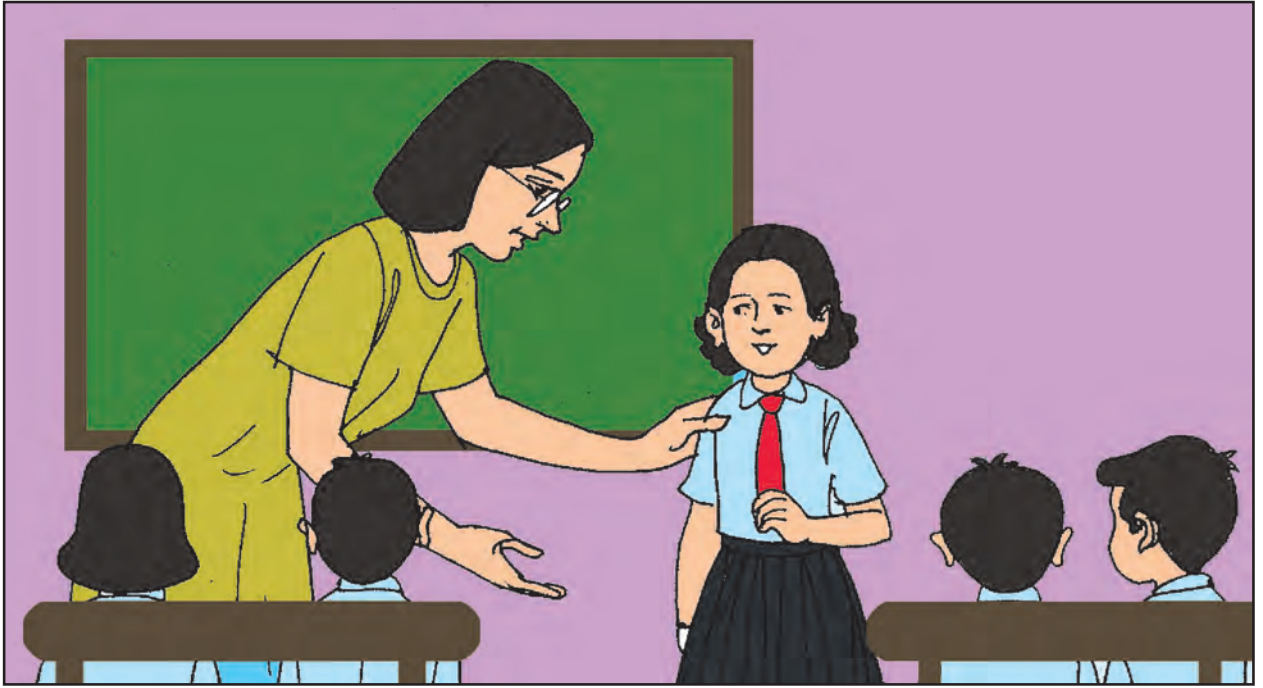
(తరగతిలో ఉపాధ్యాయురాలు హాజరు తీసుకుంటున్నారు)

ఉపా : ఆగ్నస్ !..... (సమాధానం రాలేదు)
ఆగ్నస్ !..... (మరోమారు పిలిచారు)

రెజినా : ఆగ్నస్ నాకన్నా ముందే ఇంటి నుండి బయలుదేరింది టీచర్. మరి ఎందుకు ఇంకారాలేదో తెలియదు. (ఇంతలో గుమ్మం వద్ద ఆగ్నస్ వచ్చి నిలిచింది).

ఉపా : (ఆగ్నస్ను చూసి) ఇంటి నుండి త్వరగానే బయలుదేరావట. మరి బడికి రావడానికి ఎందుకు ఇంత ఆలస్యమైంది.

ఆగ్నస్ : దారిలో ఒక వృద్ధుడు జ్వరంతో బాధపడుతూ సొమ్మసిల్లి పడిపోయాడు. అతని వెంట ఎవరూ లేరు. అతనిని ఆసుపత్రిలో చేర్చి వచ్చాను. అందువలన ఇంత ఆలస్యమైనది.

ఉపా : చాలా మంచిపని చేశావు. (అని మెచ్చుకున్నారు.)

బాలలూ విన్నారా! ఆ ఆగ్నస్ ఎవరో కాదు. దీనుల పాలిట కల్పవల్లిగా పేరు పొందిన మదర్ థెరీసా. “పువ్వు పుట్టగానే పరిమళించును” అన్న సూక్తి విన్నారా? దానికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ ఆగ్నస్. ఆమె అసలు పేరు ఆగ్నస్ గోన్షా బోజాక్షు. ఆమె 1910వ సంవత్సరం

ఆగస్ట్ 27వ తేదీన యుగోస్లావియాలోని స్కోప్లేలో జన్మించింది. తల్లి డ్రాన్ పైల్ బెర్నాయ్. తండ్రి నికోల్ బోజాక్షు. ఆగ్నస్కు చిన్నతనం నుండే సద్బుద్ధి, దయాగుణము అలవడ్డాయి.

ఆగ్నస్ పదునెనిమిది యేళ్ళ వయస్సులో మతకన్యగా మారింది. మతకన్యగా మారుటకు ముందు పేరు మార్చుకొనుట ఆచారం. కాబట్టి ఆగ్నస్, థెరీసాగా తన పేరు మార్చుకున్నది.

కలకత్తా (నేటి కోల్ కతా)లో ఒక బాలికొన్నత పాఠశాలలో చరిత్ర, భూగోళం నేర్పించే ఉపాధ్యాయురాలిగా మదర్ థెరీసాను నియమించారు. పాఠశాలకు ప్రక్కనే మోతీర్షిల్ అనే పేరున్న మురికి వాడ ఉంది. మోతీర్షిల్ అంటే 'ముత్యాల సరస్సు' అని అర్థం. అక్కడ సరైన తిండి లేక, అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న కుటుంబాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వారందరినీ చూసి ఆమె బాధపడేది. వారికి ఆహారం, తిండి అందించేది. వారంలో ఒకరోజు తమ ఆహారానికయ్యే ఖర్చును ఆ పేదవారి కోసం త్యాగం చేసేది. ఒక పాఠశాలను మోతీర్షిల్లో ప్రారంభించింది. ఆ పాఠశాలకు తగిన వసతులు లేవు. పిల్లల కోసం అక్షరమాలను నేలపై రాసింది. పిల్లలకు చదువు మీద ఆసక్తిని కలిగించింది. ఎందరో ఆమెకు సాయం చేశారు. ఇప్పుడు మదర్ స్థాపించిన పాఠశాలలు వందల్లో వున్నాయి.

దిక్కులేనివారికి తోడ్పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆమె ఉపాధ్యాయ వృత్తి వదలి సంఘసేవను ప్రారంభించింది. "బోధ చేసే నోరుకంటే సహాయం చేసే చేతులు గొప్పవని" ఆమె చెప్పింది. కలకత్తాలో 'నిర్మల్ హృదయ్' అనే శరణాలయం స్థాపించింది. అనాథల కోసం 'నిర్మలా శిశుభవన్' నెలకొల్పింది. అక్కడ అనాథలకు ఆశ్రయం, ప్రేమతోకూడిన అండదండలు లభిస్తాయి. వారు సమాజానికి పనికి వచ్చే పౌరులుగా తీర్చిదిద్దబడతారు.

కుష్టు వ్యాధిగ్రస్తులకోసం 'ప్రేమ్ నివాస్' స్థాపించింది. ఇక్కడ వ్యాధి బారినుండి రక్షించబడిన వారు తమ జీవనోపాధికోసం పాటు పడతారు. వీళ్ళు వీధులలో పడివున్న ఎండు కొబ్బరి పీచు తెచ్చి తాళ్ళు, సంచులు, చాపలు తయారు చేస్తారు.

దీనివలన వీధులు పరిశుభ్రం కావడమే కాక నిరుద్యోగులకు ఆధారం లభిస్తుంది. దీన్నే చెత్త నుండి సువర్ణం తీయడమంటారు మదర్.

ఆకలి దప్పుల నిర్మూలనకు ఆమె చేసిన సేవకు గుర్తింపుగా ఎఫ్.ఎ.ఓ (ఆహారం, వ్యవసాయ సంస్థ) వారు ఒక పతకాన్ని అందచేశారు. దానిపై పోషణ సరిగాలేని ఒక పసిపిల్ల వానిని రెండు చేతులు పెనవేసుకుంటున్న బొమ్మ ఒకవైపు, మదర్ బొమ్మ మరోవైపు ముద్రించడం జరిగింది. మదర్ థెరీసా చేసిన సేవలను గుర్తించిన భారత ప్రభుత్వం ఆమెను **పద్మశ్రీ**, **భారతరత్న** వంటి బిరుదులతో, **నెహ్రూ అవార్డు** వంటి అవార్డులతో సత్కరించింది. 1979లో విశ్వవిఖ్యాతమైన '**నోబెల్ బహుమతి**' ప్రదానం చేశారు.

విశ్వమాత అయిన మదర్ 1997 సెప్టెంబరు 5వ తేదీన కలకత్తా (నేటి కోల్ కతా) నగరంలో అంతిమశ్వాస విడిచారు. ఆమె సిద్ధాంతాలైన ప్రేమ, సేవలను మానవులంతా పాటిస్తే ప్రపంచం స్వర్గంగా మారుతుంది.

నీలి అంచుగల తెల్లటి ముతక చీర, భుజానికి వేలాడే సంచి, కళ్ళల్లో ప్రేమ, దయ, జాలిగల మదర్ థెరీసా రూపం ప్రపంచ ప్రజల మనస్సుల్లో ఎల్లప్పుడూ నిలిచి ఉంటుంది.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) 'మానవసేవే మాధవసేవ' అంటే అర్థం ఏంటి ?
- 2) సంఘసేవ చేసిన కొంతమంది పేర్లను చెప్పండి ?
- 3) నీవు ఎప్పుడైనా, ఎవరికైనా సహాయం చేశావా ? ఎవరికి చేశావు?
- 4) నీవు ఏ విధంగా తోటి వారికి సహాయం చేశావో చెప్పు ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు :

వృద్ధుడు = ముసలివాడు;

పరిమళము = సువాసన; ఆసక్తి = కోరిక;

జీవనోపాధి = జీవించుటకై సంపాదించుట;

సువర్ణం = బంగారం.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) థెరీసా అసలు పేరేమిటి ?
- 2) మదర్ ఎప్పుడు, ఎక్కడ జన్మించింది ?
- 3) మదర్ థెరీసా తల్లిదండ్రులెవరు ?
- 4) థెరీసా సంఘసేవను ఎందుకు ప్రారంభించింది ?
- 5) మోతీర్షిల్ అంటే అర్థమేమిటి ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) ఆగ్నస్ తన పేరును ఎందుకు మార్చుకున్నది ?
- 2) నిర్మలా శిశుభవన్ గురించి తెల్పండి.

- 3) చెత్త నుంచి సువర్ణం తీయడమంటే ఏమిటి ?
- 4) మదర్ కు వచ్చిన బిరుదులు, అవార్డులు రాయండి.
- 5) ఎఫ్.ఏ.ఓ. వారి పతకాన్ని గురించి రాయండి.

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) ఆగ్నస్ కు చిన్నతనం నుండే సద్బుద్ధి _____ అలవడ్డాయి.
- 2) పిల్లల కోసం _____ ను నేలపై రాసింది.
- 3) ఒక పాఠశాలను _____లో ప్రారంభించింది.
- 4) అనాధల కోసం _____ నెలకొల్పింది.

ఈ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

1) పాఠశాలకు పక్కన ఉన్న మురికివాడ

(అ) మోతీ నగర్

(ఆ) మోతీ మహల్

(ఇ) మోతీ ర్షిల్

(ఈ) మోతీ నివాస్

2) పాఠశాలలో మదర్ బోధించినవి

(అ) చరిత్ర, భూగోళం

(ఆ) చరిత్ర, బెంగాలీ

(ఇ) బెంగాలీ, హిందీ

(ఈ) భూగోళం, బెంగాలీ

3) కలకత్తాలో స్థాపించిన శరణాలయం

(అ) నిర్మల్ సదన్

(ఆ) నిర్మల్ భవన్

(ఇ) నిర్మల్ హృదయ్

(ఈ) నిర్మల్ నివాస్

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. సంధి చేసి రాయండి.

- (1) బాలిక + ఉన్నత
- (2) శరణ + ఆలయం
- (3) విఖ్యాతము + ఐన
- (4) చేయాలి + అని
- (5) ఆహారానికి + అయ్యే
- (6) జీవన + ఉపాధి

ఆ. గీతగీసిన వదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) ఆమె ఉపాధ్యాయ వృత్తిని వదలివేసింది.
- 2) నీలి అంచుగల తెల్లని ముతక చీర ధరించేవారు.
- 3) అక్కడ సరైన తిండి లేక బాధపడే కుటుంబాలెన్నో ఉన్నాయి.
- 4) ఆగ్నేకు చిన్నతనం నుండే సద్బుద్ధి, దయాగుణం అలవడ్డాయి.
- 5) మదర్ ప్రపంచ ప్రజల మనస్సుల్లో ఎల్లప్పుడు నిలిచి ఉంటారు.

V. సృజనాత్మకత

నీవు చాలా తొందరగా వెళుతున్నావు. దారిలో ఒక వృద్ధ స్త్రీ చాలా నీరసంగా కూర్చుని కనిపించింది. అప్పుడు నువ్వు ఏం చేస్తావో రాయు.

రైలు నియమాలను పాటేద్దాం. సురక్షితంగా ఉందాం.

శేఖర్, కబీర్ ఎక్కాల్సిన రైలుబండికి ఇంకా పది నిమిషాలే ఉంది. ఆలస్యంగా స్టేషన్ చేరుకున్న వాళ్ళిద్దరూ హడావుడిలో వేరే ఫ్లాట్ ఫారం మీదకు వెళ్ళారు.

శేఖర్ : అరే! మన రైలు అవతలి ఫ్లాట్ ఫారం మీద ఆగిందిరా!

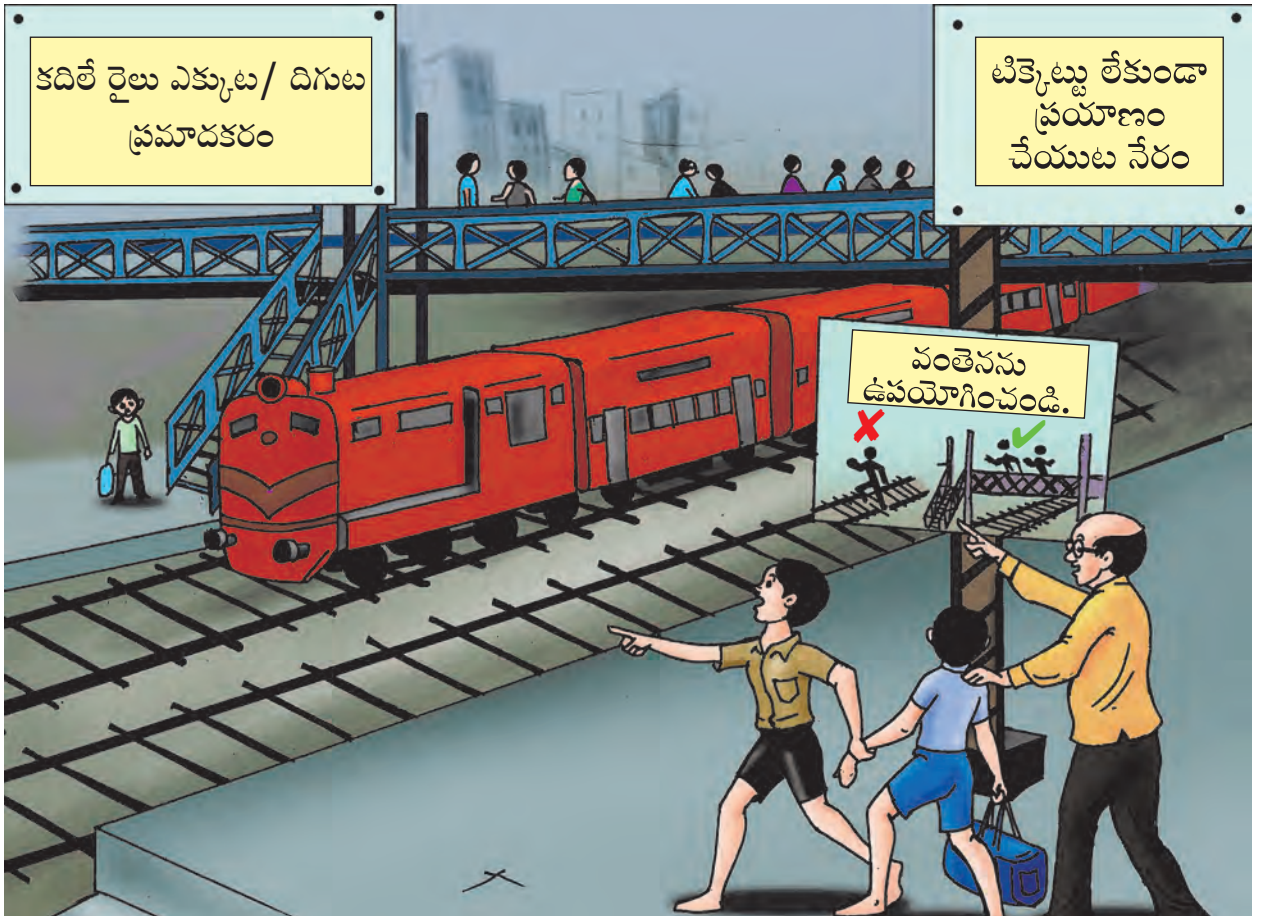
కబీర్ : మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళాలంటే చాలా సమయం కావాలిగా...

శేఖర్ : అయితే అటు చూడు. వాళ్ళలాగా వెళ్ళామా?

కబీర్ : (రైలు పట్టాలు దాటి వెళ్తున్న వాళ్ళని చూస్తూ) మనం కూడా అలా రైలు పట్టాలు దాటి వెళ్ళామంటావా?

శేఖర్ : ఏం చేద్దాం మరి? సమయం లేదు కదా!
(ప్రక్కనుండి వీళ్ళిద్దరి మాటలు వింటున్న తాతయ్య...)

తాతయ్య : బాబూ! ఆ నూచనా ఫలకాలను చూడండి. కాస్త ఆలస్యమైనా ఫరవాలేదు, ప్రాణాలకు హాని కలిగించుకోకండి. వంతెనను ఉపయోగించండి.

కబీర్ : అవును.... శేఖర్ మనం అలా చేయకూడదురా.....

శేఖర్ : ఇలాంటి పనులు చేయకూడదని మన ఉపాధ్యాయులు కూడా చెప్పారు కదా. ధన్యవాదాలు తాతయ్య గారు. (అంటూ గబగబా వంతెన మెట్లెక్కి అవతలి ఫ్లాట్ ఫారం చేరుకున్నారు.)

6. ఈగ - సాలీడు

చక్కని గూడల్లు కొన్న
దొక్క సాలెపురుగు
అటూ ఇటూ కదలి కదలి
మురిసెను సాలీడు!!

అంతలోనే చెంతనెగిరె
నొక్క ఈగ బావ
ఇలా వచ్చి చూడు
ఎంత మెరుపు చీరలల్లి
తెరలు కట్టినానో!

వెంట వెంట లెన్నో ఇటు
చూడుము మా ఇంటు
చూచి మురిసి పోదువులే
మనసు పొంగి పోవ!

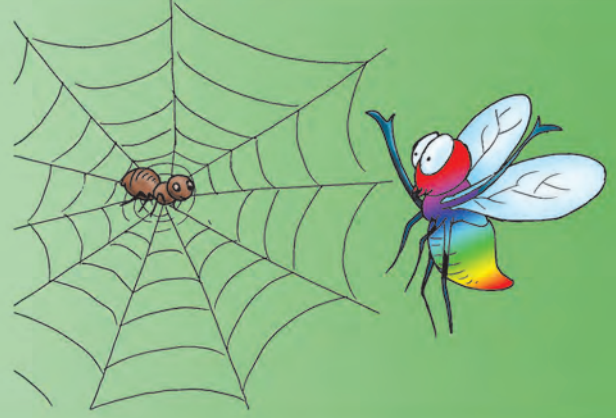
సాలె పురుగు దుష్టబుద్ధి
తెలుసు కొన్నది ఈగ
దూరముగా జరిగిపోయి
ఇలాగంది ఈగ.

సాలీడా! సాలీడా!
అందమైన తెరలు
చూచినాను మురిసినాను
తెలిసె నీదు మనసు

“లోనికెవరు వత్తురో
వారింక తిరిగి పోరు
నీ తెరలో నీవే ఉండు
హాయిగ నాకేం?”

ఈగ బావ ఎగిరిపోయె
ఎంచక్కా పైకి
తిండి కొరకు తిరిగి తిరిగి
అలిసె సాలెపురుగు

ఉ.నూ : విద్యార్థులు వివిధ గేయాలను, పద్యాలను చదివి వాటి అర్థాన్ని తెలిసికొనుచు కొత్త గేయాలను వ్రాయునట్లు ప్రోత్సహించండి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) సాలెపురుగు గూడును మీరు ఎప్పుడైనా గమనించారా ?
- 2) సాలె పురుగు గూడు దేనితో కట్టుకుంటుంది ?
- 3) మీరు ఇంకా ఏ ఏ వక్షుల గూడులను పరిశీలించారు ?

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) సాలెపురుగు ఏం చేసింది ?
- 2) సాలెపురుగు ఏ విధంగా తెరలు కట్టింది ?
- 3) సాలెపురుగు ఎటువంటిది ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) సాలీడు ఈగ బావను ఏ విధంగా ఆహ్వానించింది ?
- 2) ఈగ సాలీడు దుష్టబుద్ధి తెలుసుకొని ఏం చేసింది ?

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) అంతలోనే _____ నెగిరె.
- 2) ఎంత మెరుపు చీరలల్లి _____ కట్టినానో.
- 3) సాలెపురుగు _____ తెలిసికొన్నది.

ఈ. ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

- 1) ఇలా వచ్చిచూడు.
- 2) లోనికెవరు వత్తురో వారింక తిరిగిపోరు.

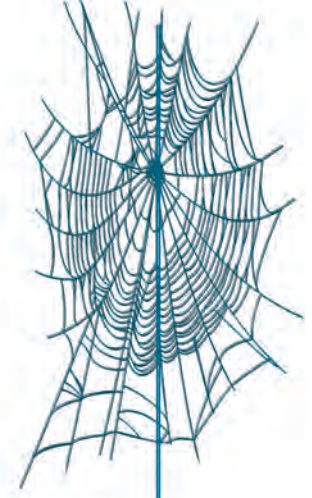
ఉ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

- 1) గూడు అల్లకొన్నది _____
(అ) ఈగ (ఆ) సాలీడు (ఇ) పిట్ట (ఈ) గద్ద
- 2) సాలీడు ఆహ్వానించింది _____
(అ) పక్షిని (ఆ) దోమను (ఇ) ఈగను (ఈ) సీతాకోక చిలుకను
- 3) సాలెపురుగు తిండి కొరకు తిరిగి తిరిగి _____
(అ) పారిపోయెను (ఆ) అలసిపోయెను (ఇ) తిట్టుకొనెను (ఈ) నిద్ర పోయెను

III. భాషను తెలుసు కొందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) సాలెపురుగు గూడు చక్కగా అల్లకుంది.
- 2) వింత వింత లెన్నో ఇటు చూడుము.
- 3) ఈగ సాలెపురుగు దుష్టబుద్ధి తెలిసికొన్నది.
- 4) అందమైన తెరలు చూచినాను.

ఆ. వాక్యాంగములను గుర్తించి రాయండి.

- 1) సాలెపురుగు చక్కని గూడు అల్లుకొన్నది.
- 2) ఈగ సాలెపురుగు దుష్టబుద్ధి తెలిసికొన్నది.

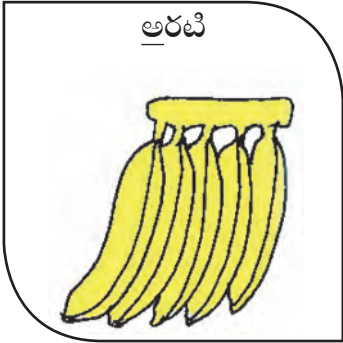

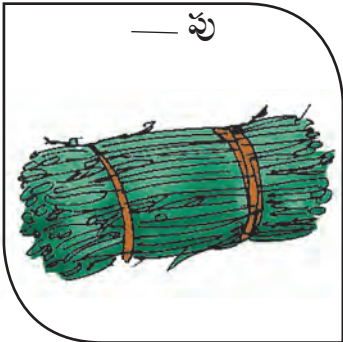

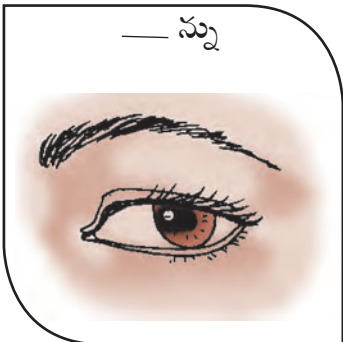
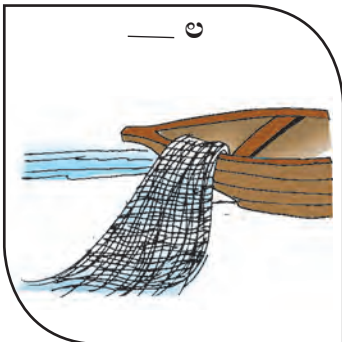
ఇ. కింది పదాలను సొంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

- (1) మురిసిపోవు
- (2) పొంగిపోవు
- (3) హాయిగా ఉండు

IV. సృజనాత్మకత

- 1) ఖాళీలలో తగిన అక్షరాలను రాసి గీతగీసిన అక్షరాలతో కొత్త పదాలను రాయండి. మరికొన్ని పదాలు మీరు తయారు చేయండి.

ఉదా :

	అరటి	+	కవ్వము	=	అవ్వ
					
1.	— పు		— రు		+ లు = _ _ _ _
					
2.	— న్ను		— ల		+ లు + _ _ _ _ = _ _ _ _
					

7. జాబు

మేరి,
1/6. ప్రభు నివాస్,
చర్చి వీధి,
సోలాపూర్,
తేది : 28/12/2014.

ప్రియమైన స్నేహితురాలు అభిలాషకు,

మేము ఇక్కడ క్షేమం. మీరంతా క్షేమమని తలుస్తాము. మీ నాన్నగారి బదిలీ కారణంగా నీవు వెళ్ళిన దగ్గర్నుంచి చాలా గుర్తుకొస్తున్నావు. మీ కొత్త పాఠశాల ఎలా వుంది? ఈ క్రిస్మస్ పండుగకు నీవు మా ఇంటికి వస్తావని అనుకున్నాను. కానీ నీవు విహారయాత్రకారణంగా రాలేకపోతున్నానని రాసావు.

మా ఇంట్లో క్రిస్మస్ పండుగ బాగా జరిగింది. డిసెంబరు 24వ తేదీ రాత్రి నుండే పండుగ ఉత్సాహం మొదలైంది. ఈ రోజును 'క్రిస్మస్ ఈవ్' అంటారు. ఈ రోజు రాత్రి శాంతాక్లాజ్ వచ్చి క్రిస్మస్ కానుకలు ఇచ్చి వెళ్తాడని అందరి నమ్మకం. డిసెంబరు 25వ తేదీన క్రిస్మస్ పుట్టిన రోజును క్రిస్మస్ పండుగగా జరుపుకుంటాం. క్రిస్మస్ 'యేసు', 'రక్షకుడు' అని కూడా పిలుస్తారు.

ఈ పండుగ రోజు క్రైస్తవులు కొత్త బట్టలు ధరించి, చర్చికి వెళ్తారు. అక్కడ క్రిస్మస్ సందేశాన్ని వింటారు. ప్రార్థనలు చేస్తారు. పరస్పరం పండుగ శుభాకాంక్షలు తెలుపుకుంటారు. ఇంటిపై నక్షత్ర దీపం పెడతారు. ఇంటిని, క్రిస్మస్ చెట్టును అలంకరిస్తారు. మొదట్లో నార్వే స్పూస్ చెట్టు కొమ్మను అలంకరించేవారు. ఇప్పుడెక్కువగా కృత్రిమ వృక్షశాఖలను వాడుతున్నారు.

ప్రేమ, శాంతి, అహింస, క్షమ, సేవ మొదలగు విలువలను మానవాళికి యేసుక్రిస్మ బోధించారు. వాటిని ఆచరిస్తే ప్రపంచమంతా సుఖశాంతులతో విలసిల్లుతుంది.

మీ అమ్మగారికి, నాన్నగారికి నా నమస్కారములు తెలియచేయి. మీ తమ్ముడికి నా ఆశీస్సులు. నీ విహారయాత్ర విశేషాలతో జవాబు రాయి. నీ జాబు కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను.

ఇట్లు,
నీ స్నేహితురాలు,
మేరి.

చిరునామా

అభిలాష,

211-శంకర్ నిలయం,

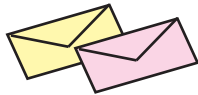
నకోడ,

చంద్రపూర్ (తాలుకా, జిల్లా),

మహారాష్ట్ర -

4	4	2	5	0	2
---	---	---	---	---	---

.

I. అ. భాళీలను పూరించండి.

- 1) _____ పండుగ బాగా జరిగింది.
- 2) క్రీస్తునే _____ అని కూడా పిలుస్తారు.
- 3) క్రీస్తు నాడు ఇంటిపై _____ దీపం పెడతారు.

ఆ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

- 1) డిసెంబరు 25వ తేదీన ఈ పండుగ జరుపుకుంటారు _____
 (అ) క్రీస్తున్
 (ఆ) ఈద్
 (ఇ) దీపావళి
 (ఈ) దసరా
- 2) పరస్పరం పండుగ _____ తెలుపుకుంటారు.
 (అ) వందనాలు
 (ఆ) శుభాకాంక్షలు
 (ఇ) ధన్యవాదాలు
 (ఈ) కృతజ్ఞతలు

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి.

- 1) 'శాంతాక్లాజ్'ను మీరు చూశారా ? ఎక్కడ చూశారు ?
- 2) మీకు శాంతాక్లాజ్ ఏం బహుమతులు ఇచ్చాడు ?
- 3) మీకు ఏ పండుగ అంటే ఇష్టం ? ఎందుకు ?

III. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు:

పరస్పరం = ఒకరినొకరు; శాఖలు = కొమ్మలు.

IV. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) అభిలాష ఎందుకు మరో ఊరు వెళ్ళిపోయింది?
- 2) క్రీస్తున్ పండుగ ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
- 3) శాంతాక్లాజ్ ఏమిస్తాడని అందరి నమ్మకం?

ఆ. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) క్రీస్తున్ అంటే ఏమిటి? ఎందుకు జరుపుకుంటారు?
- 2) క్రీస్తున్ పండుగను ఎలా జరుపుకుంటారు ?
- 3) క్రీస్తున్ చెట్టు గురించి రాయండి.
- 4) యేసుక్రీస్తు మానవాళికి ఏం బోధించారు ?

V. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన వదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) క్రీస్తున్ పండుగ బాగా జరిగింది.
- 2) మేము ఇక్కడ క్షేమం.
- 3) మీ కొత్త పాఠశాల ఎలావుంది ?
- 4) ప్రార్థనలు చేస్తారు.

ఆ. కింది వాక్యాలు ఏకాలమునకు చెందినవో రాయండి.

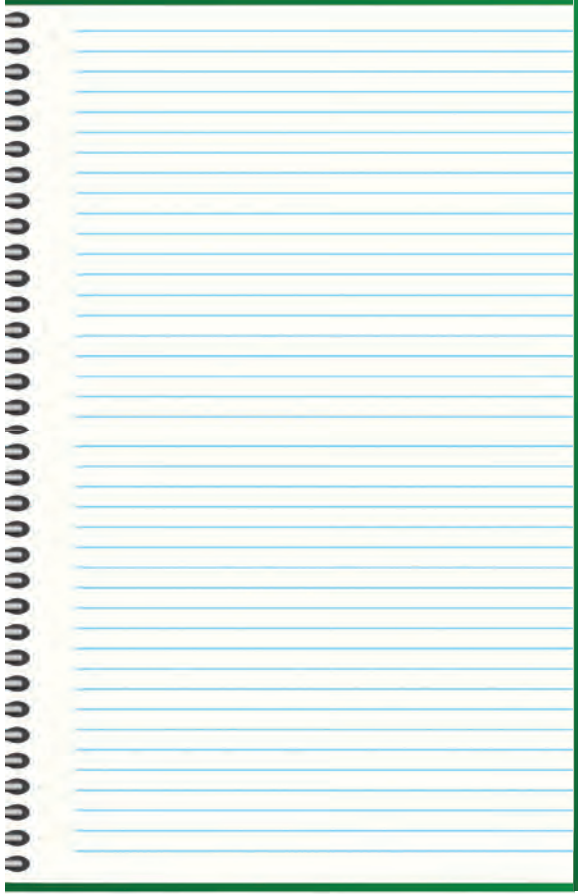
- 1) క్రీస్తు జన్మదినంగా క్రీస్తున్ జరుపుకుంటాం.
- 2) మా ఇంట్లో పండుగ బాగా జరిగింది.
- 3) నీ జాబు కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను.

ఇ. వాక్యాలను గుర్తించండి.

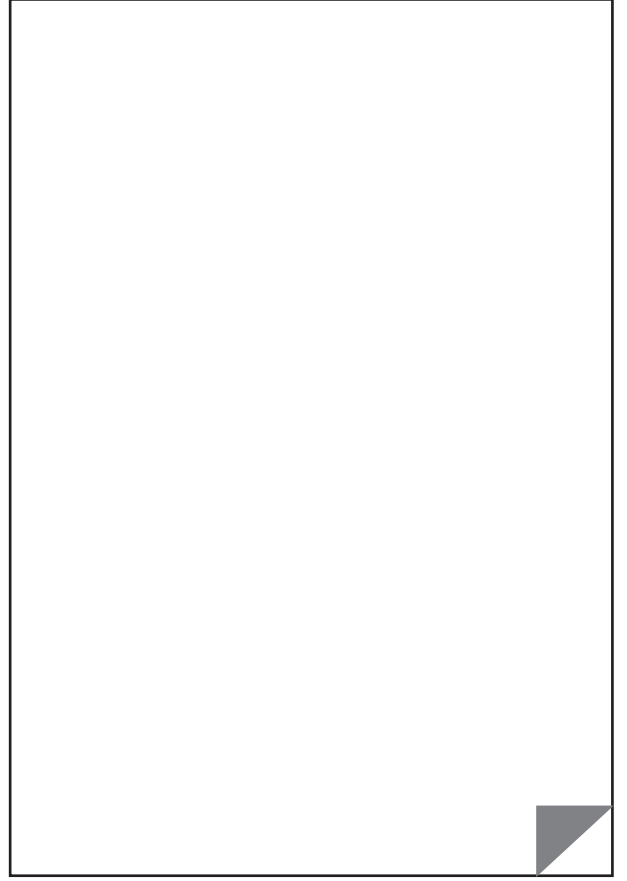
- 1) శాంతాక్లాజ్ బహుమతులను ఇస్తారు.
- 2) యేసుక్రీస్తు మానవాళికి విలువలను బోధించారు.
- 3) క్రైస్తవులు నక్షత్ర దీపాలను పెడతారు.

VI. సృజనాత్మకత

క్రిస్మస్ పండుగ గురించి గేయం రాయండి.

క్రిస్మస్ పండుగ గ్రీటింగ్ కార్డు తయారు చేసి ఇక్కడ అతికించండి.

సామాన్య వాక్యము :

కింది వాక్యములను చదవండి.

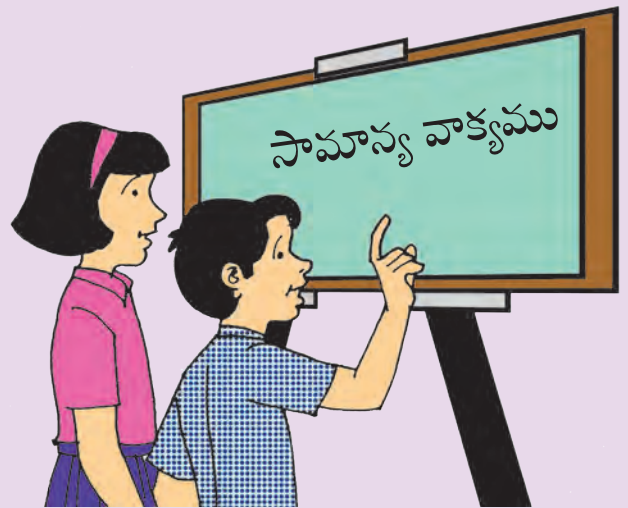
- ఒక చిలిపి ఆలోచన కలిగింది.
- ఇంటిపై నక్షత్ర దీపం పెడతారు.

పై వాక్యములు పూర్తి అర్థము నిచ్చుచున్నవి.

పై వాక్యములలో ఒక్కొక్క దానిలో ఒక్క

క్రియాపదము మాత్రమే ఉన్నది.

ఇట్టి వాక్యములను సామాన్య వాక్యములు అందురు.

3. జవాబు

అభిలాష,
211-శంకర్ నిలయం,
నకోడ,
చంద్రపూర్ (తా. జి),
మహారాష్ట్ర,
తేది : 5/1/2015.

ప్రియమైన స్నేహితురాలు మేరి కి,

మేము ఇక్కడ క్షేమం. మీరంతా క్షేమమని తలుస్తాను. నీ లేఖ అందింది. మీరు జరుపుకున్న క్రిస్మస్ పండుగ విశేషాలు చదివి చాలా సంతోషించాను.

క్రిస్మస్ సెలవుల్లో మా కుటుంబంతో కలిసి ఎల్లోరా గుహలు చూడటానికి వెళ్ళాను. అవి మహారాష్ట్రలో దౌలతాబాదునకు సమీపంలో కలవు. అక్కడ ముప్పై నాలుగు గుహలు వున్నాయి. దాని పొడవు రెండుమైళ్ళు. ఈ గుహలయందు శిల్పకళ ఉట్టిపడుతుంది.

ఎల్లోరా గుహలలో పదహారవ గుహలో గల కైలాసనాథాలయము మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. దీని పొడవు రెండువందల అడుగులు, వెడల్పు అరవై అడుగులు. ఎత్తు సూటా ఇరవై అడుగులు. ఆలయ భాగములు, ఈశ్వరుని లింగము మొదలగునవన్నియు ఒకే శిలనుండి చెక్కబడినవి. అటువంటి అపూర్వ శిల్పసంపద చూచితీరవలసిందే కానీ వర్ణింపలేము.

మీరు కూడా వేసవిసెలవుల్లో వెళ్ళి చూసిరావడానికి ప్రయత్నించండి. మీ అమ్మగారికి, నాన్నగారికి నా సమస్యారములు తెలియచేయి. మీ అన్నయ్యని అడిగినట్లు చెప్పు. నీ ఉత్తరం కొరకు ఎదురుచూస్తుంటాను.

ఇంతే సంగతులు.

చిరునామా

మేరి,

1/6 - ప్రభునివాస్,

చర్చి వీధి,

సోలాపూర్,

మహారాష్ట్ర -

4	1	3	0	0	5
---	---	---	---	---	---

.

ఇట్లు,
నీ స్నేహితురాలు,
అభిలాష.

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

- అ. 1) శిల్పకళ అంటే ఏమిటి ?
2) ముంబయిలోని విలిఫెంటా గుహల గురించి చెప్పండి.

ఆ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానము రాయండి.

- 1) అభిలాష సెలవుల్లో ఎక్కడికి వెళ్ళింది ?
2) ఎల్లోరా గుహలు ఎక్కడ ఉన్నాయి ?
3) ఎల్లోరా గుహల్లో ప్రఖ్యాతిగాంచినదేది ?

ఇ. మూడు, నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) కైలాస నాథాలయము గురించి రాయండి.
2) ఎల్లోరా గుహల గురించి తెల్పండి.

II. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

1. మేము ఇక్కడ క్షేమము.
2. ఈ గుహల యందు శిల్పకళ ఉట్టిపడుతుంది.
3. కైలాస నాథాలయము మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి గాంచినది.

ఆ. క్రింది పదాలను సొంత వాక్యాల్లో రాయండి.

1. ప్రఖ్యాతిగాంచు
2) ఉట్టిపడు
3) ఎదురుచూచు

సంయుక్త వాక్యము:

1. వాడు చదువలేదు కాబట్టి పరీక్షలలో మంచి మార్కులు రాలేదు.
2. చెట్లు పూలు, పండ్లు ఇచ్చును.

పై వాక్యములలో మొదటిదానిలో “వాడు చదువలేదు పరీక్షలలో మంచి మార్కులు రాలేదు.” అను రెండు సామాన్య వాక్యములను ‘కాబట్టి’ అనుపదము కలుపుచున్నది.

రెండవ వాక్యములో ‘చెట్లు పూలు ఇచ్చును. చెట్లు పండ్లు ఇచ్చును’ అను రెండు సామాన్య వాక్యములున్నవి. ఇట్టి రెండు సామాన్య వాక్యములు కలిసి ఉన్న వాక్యములను లేదా ‘కాబట్టి’, ‘మరియు’, అందువలన, అయితే మొదలైన పదములతో కలిసి ఉన్న వాక్యములను సంయుక్త వాక్యములు అందురు.

కింది వాక్యాలలో సామాన్య, సంయుక్త వాక్యములను గుర్తించండి.

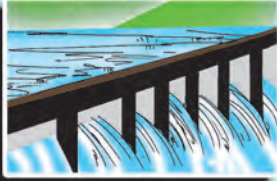
1. బీర్బల్ సభలో ప్రవేశించాడు.
2. మీ అమ్మగారికి, నాన్నగారికి నా సమస్కారములు.
3. ఆమె కలకత్తాలో పని చేయాలనుకున్నారు.
4. ఇంటిని రంగు కాగితాలతోను, నక్షత్రదీపాలతోను అలంకరిస్తారు.

9. నీరు - మీరు

నీరే మూలం నీరే జీవం - నీరు లేని లోకం శూన్యం!
నీటిని నిలిపే బాటలువెతకి - నిజమగు ప్రగతిని సాధిద్దాం!

ప్రతి జీవి నీటి కొరకు - పరువులెత్తు పదిక్రోసులు
నీరుగల్గు ప్రాంతమందే - నిలువ నీడ వెదకి కొనును!
ప్రతి ప్రాణి నీరు పొంద - పాట్లు ఎన్నో తాను పడును!
నీరు గల్గు చోట బ్రతుకు - నిశ్చలమై వెలుగొందును!

నీరు లేక జీవులన్ని - నీరసించి పోకుండున
నీరు లేక వృక్షతతులు - నిలువు ఎండి పోకుండున
నీరు లేక బ్రతుకు వారు - నిఖిల జగతి కాననగున
నీటి నిలువ తెలియవలెను నీటి నిలువ చేయవలెను!

స్నానానికి పానానికి - సాగు ఇంటి పనులకెల్ల
నిద్రనుండి లేవగానె - నీటి తోటి పనియె మనకు!
నీరు పొందు మార్గ మెంచి - నీటి కరువు నివారించ
కల్లగలపు శుభము తెన్నో - వెల్లగలుగు లోకమంత!

పరుగు తీయు ప్రవాహాల - పదిల పరచు పథక మేయ
అడుగడుగున నీటి నిల్వ - అద్భుతంగ పెంచివేయ
పచ్చనైన పైరు పెరిగి - పంటమెండు పండగలదు
కరువులకే కరువు వచ్చి - కడు మోదం కల్ల గలదు!

ఉ.సూ : ప్రకృతి అనగా నీరు, భూమి, చెట్లు మొదలగువాని ప్రాధాన్యతను తెలుసుకొని వాటిని దుర్వినియోగం చేయకూడదని ప్రోత్సహించండి.

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి.

- 1) నీళ్ళు మనకు ఎక్కడెక్కడ నుండి లభిస్తాయి ?
- 2) నీటి ఉపయోగాలను చెప్పండి.
- 3) నీటిని ఏ విధంగా మనము పొందుతు చేయాలి ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు :

బాటలు = దారులు; ప్రగతి = అభివృద్ధి;

వృక్షతతులు = చెట్ల సమూహములు;

పొట్లు = కష్టములు; పానానికి = తాగడానికి;

పదిలపరచు = జాగ్రత్త చేయు; మోదం = ఆనందం, సంతోషం.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) నీరు లేని లోకం ఎట్టిది ?
- 2) నిజమగు ప్రగతిని ఏ విధంగా సాధిద్దాం ?
- 3) ఎటు వంటి చోట బ్రతుకు నిశ్చలంగా ఉంటుంది ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) నీటి కోసం ప్రతివాడు ఏం చేస్తాడు ?
- 2) నీరు లేకపోతే ఏమవుతుంది ?
- 3) నీటి కరువు నివారించడానికి ఏం చేయాలి ?

ఇ. సరియైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

- 1) నీరే మూలం నీరే _____
(అ) జీవం (ఆ) లోకం
(ఇ) పాకం (ఈ) స్వర్గం
- 2) నీటి కరువు నివారించ కల్గలవు _____
(అ) దుఃఖము (ఆ) సుఖములు
(ఇ) ఆశ్చర్యములు (ఈ) ఆనందము
- 3) నీరు లేక బ్రతుకు వారు నిఖిల _____ కాననగున
(అ) జగతి (ఆ) ప్రగతి
(ఇ) వినుతి (ఈ) విఖ్యాతి

ఈ. కింది అర్థాన్నిచ్చే పదాలను పాఠంలో వెదికి రాయండి.

ఉదా: ఉండటానికి స్థలం = నిలువ నీడ

- (1) మార్గము (2) కష్టాలు (3) చెట్ల సమూహాలు
- (4) పంటలను పండించుట (5) సంతోషము

ఉ. కింది పదాలలో సరియైన పదానికి 'వలయం' చుట్టండి.

- (1) (అ) సుకము, (ఆ) సుఖము, (ఇ) చుకము
- (2) (అ) వృక్షము, (ఆ) వ్రుక్షము, (ఇ) బుక్షము
- (3) (అ) సూస్యము, (ఆ) శూస్యము, (ఇ) షూస్యము

4. మార్గము + ఎంచి
5. లోకము + అంత
6. పచ్చని + ఐన

ఆ. కింది వాక్యాలలో సకర్మక, అకర్మక వాక్యాలను గుర్తించి రాయండి.

1. జీవులన్ని నీరు లేక నీరసించిపోవును.
2. మనకు సంతోషం కల్గుతుంది.
3. మనం నీటి నిల్వలను పెంచాలి.

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. కింది పదాలను కలిపి రాయండి.

1. నిజము + అగు
2. జీవులు + అన్ని
3. ప్రాంతము + అందె

V. సృజనాత్మకత.

1. పిల్లలను జట్లుగా చేసి నీటి ప్రాముఖ్యతను గురించి చర్చించవచ్చు.
2. నీటికి సంబంధించిన నినాదాలు తయారుచేయమనండి.

హరిత సైన్యం ప్రాజెక్ట్ :

జనజాగృతి ప్రదర్శన

ఉపాధ్యాయులు తరగతిలోని విద్యార్థులను ఒక 'జనజాగృతి ప్రదర్శన' తయారు చేసి ప్రదర్శించమని చెప్పారు.

సలీం : జీవులన్నిటికీ ప్రాణాధారం నీరు కదా ! చాలా ముఖ్యమైనది కదా!

డేవిడ్ : ఔనవును. ఇంకేం మనం ఈ నీటి ప్రాముఖ్యతని ఎంచుకుందాం.

సునీత : అయితే ముందుగా మనకు కావలసిన సమాచారాన్ని రాసుకుందాం.

అరవింద్ : (1) నీటి వనరులు-పెంపుదల (2) నీటి కాలుష్యం-నివారణోపాయాల సమాచారాన్ని పత్రికల నుండి సేకరించాను.

డేవిడ్ : భూగర్భ జలాలను నిల్వ చేసే మార్గాలు, నేలలో ఇంకొక గుంతలు ఏర్పరచి నీటిని నిల్వ చేయుట, డాబాపై తోట్లు పెట్టి వర్షపు నీటిని నిల్వ చేసే సమాచారాన్ని పుస్తకాల నుండి సేకరించాను.

రాధిక : నేను కూడా కొంత సమాచారాన్ని వికీపీడియా నుండి సేకరించాను.

సలీం : సరే ముందుగా మనకు తెలిసిన సమాచారాన్ని మనం క్రమపద్ధతిలో రాసుకుందాం.

అమృత : అంతేకాదు నీటి ఉపయోగాలు, నీటికి తగిన నినాదాలను కూడా రాయాలి సుమా !

అరవింద్ : నీటిని గూర్చిన నినాదాల్ని మన టీచర్ వద్దనున్న టాబ్లెట్ (Tablet) నుండి చూచి సేకరిద్దాం.

విద్యార్థులు: పదండి టీచర్ మీ దగ్గరనున్న టాబ్లెట్ మాకు ఒకసారి ఇస్తారా.

టీచర్ : నా టాబీ (Taby) కావాలా ? దాన్ని ఎలా ఉపయోగించాలో మీకు తెలుసా ?

అరవింద్ : నాకు తెలుసు టీచర్. నేను మా అన్నయ్య దగ్గర నేర్చుకున్నాను.

టీచర్ : శభాష్ ! ఇదిగో తీసుకో.

డేవిడ్ : ఇక మనకు కావలసిన నినాదాలు సేకరిద్దాం.

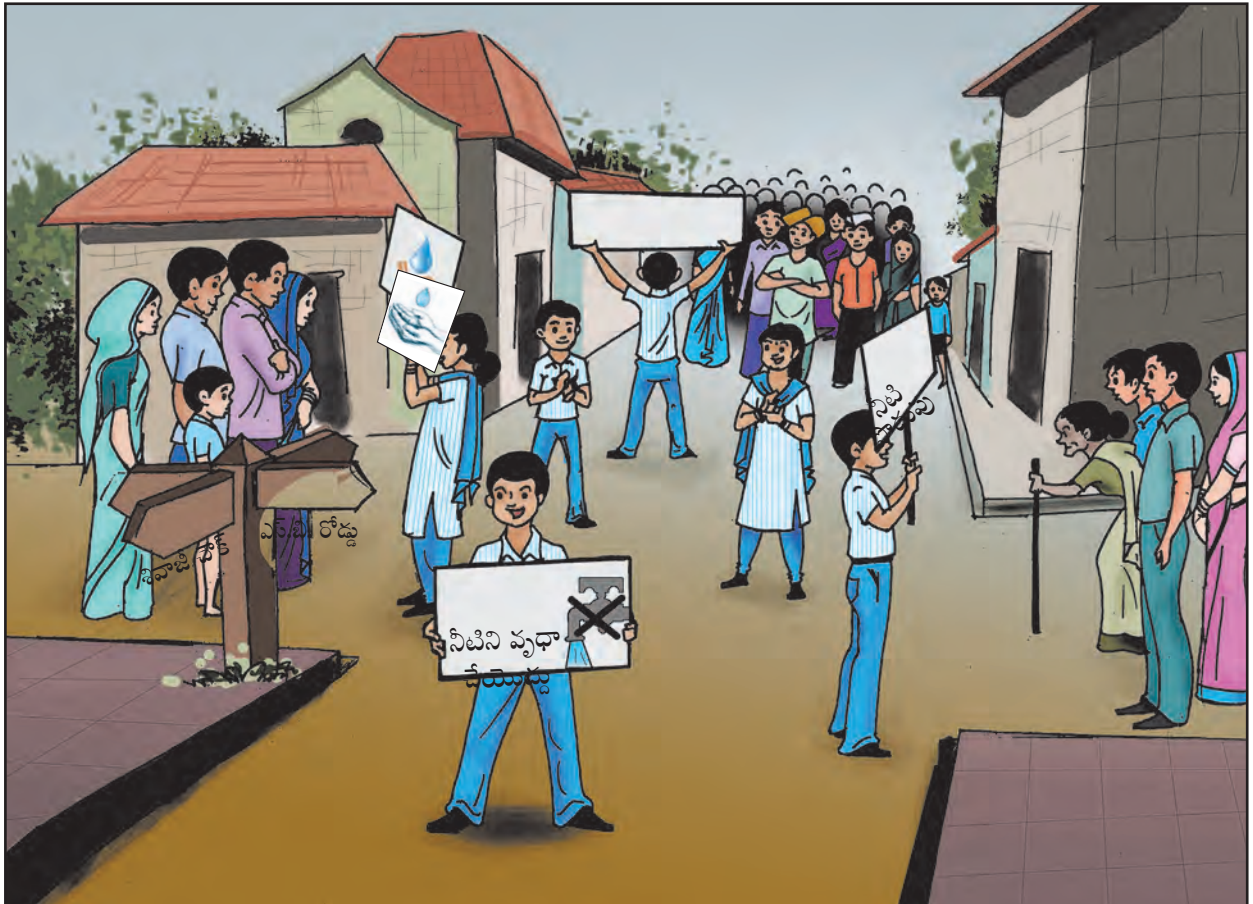
అమృత : నేను, సలీం, సునీత, రాధిక కలిసి ఆ నినాదాలను బోర్డులపై రాస్తాం.

అరవింద్ : నేను, డేవిడ్ కలిసి జనజాగృతి ప్రదర్శన కార్యక్రమం తయారు చేస్తాం.

కార్యక్రమం

1. (చప్పట్లు కొడుతూ) రండి ! వినండి ! మేల్కొనండి.
2. (గుమికూడిన ప్రజలతో) సమస్త ప్రాణులకు కావలసినవి ఏమిటో మీకు తెలుసా ?
3. (గుమికూడిన ప్రజలు) తెలుసు ! తెలుసు ! గాలి, నీరు, ఆహారం
4. నినాదాలను చూపుతూ నీటిని గూర్చి చెప్పడం.
5. ఈ నినాదాల్ని ప్రజలతో చెప్పించుట.

10. ట్రింగ్ - ట్రింగ్ (ఆత్మకథ)

ట్రింగ్..... ట్రింగ్..... ఏమిటో ఎంత సేపటి నుండి నేను పిలుస్తున్నానో తెలుసా? ఒకరేమో ఏ జేబులో ఉన్నానో వెతుకుతారు. ఇంకొకరేమో చేతినంచితో ఏ అరలో ఉన్నానో వెతుకుతారు. ఇలా చేస్తే నేను మాత్రం ఎంతసేపు అరవగలను చెప్పండి. మహా అంటే 30 సెకండ్ల కదా మిమ్మల్ని మీ బంధుమిత్రాదులతో మాట్లాడించాలని నేను పిలుస్తుంటే పట్టించుకోలేంటి? అది సరే! ఇంతకీ నేనెవరినో గుర్తించారా? లేదా? మీ నిత్యావసరాలలో నేను తప్పనిసరి. మీతోనే ఉంటున్నాను. హమ్మయ్య... నన్ను గుర్తించారే మీరన్నట్లుగా నేను సెల్ఫోన్ను సుమండి!

భూగర్భ వైర్లతో పనిలేకుండా నేను ఎంచక్కా మీ చేతుల్లో, మీ జేబుల్లో, మీ బ్యాగుల్లో ఇమిడి ఉండి మీతోపాటే తిరుగుతూ మీకు సేవ చేస్తున్నాను కదూ. అందుకే నన్ను 'చరవాణి' లేదా 'మొబైల్' అని కూడా అంటారు. అసలు నేను ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎవరిచే కనిపెట్టబడ్డానో చెప్పమంటారా?

మొట్టమొదటిగా అమెరికా దేశస్థుడైన మార్టిన్ కూపర్ 1973 సంవత్సరం, ఏప్రిల్ 3న నన్ను తయారు చేశాడు. తీగలులేకుండా న్యూయార్క్ నుండి అమెరికా టెలిఫోన్ టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీ వారితో ఆయన మాట్లాడాడు. తీగలు లేని ఫోన్ గా దాదాపు ఒక కిలోకంటే ఎక్కువ బరువుగల ఇటుకంత ఆకారంలో నన్ను తయారు చేశారు.

నేను మన భారతదేశంలో మొట్టమొదటిగా కోల్ కతా నగరంలో దర్శనమిచ్చాను. తదనంతరము

1995 సంవత్సరం నుండి మన దేశంలో తయారు చేయడం మొదలై ఎంతో అభివృద్ధి చెందాను.

ఇప్పుడు నేను చాలా తక్కువ బరువుతో మీ చేతుల్లో ఇమిడే విధంగాను, రంగురంగుల్లో తయారు చేయబడుతున్నాను. నన్ను మీ బంధుమిత్రులతో మాట్లాడడానికే కాక ఇంకా ఎన్నో విధాలుగా ఉపయోగించుకోవచ్చు. మీ జ్ఞానాభివృద్ధి కొరకు కావలసిన అర్థాలను తెలిపే నిఘంటువు (డిక్షనరీ)గా, గణన యంత్రంగా, క్యాలండర్ గా కూడా ఉపయోగపడతాను. ప్రకృతి అందచందాలను చిత్రీకరించే కెమెరాగానూ, రేడియోగానూ, టార్ప్ లైట్ గానూ, చిన్న, పెద్ద సమాచారములు (SMS) అందించుటకుగానూ నేను ఉపయోగపడుతున్నాను. అంతేకాదు సుమండీ! అంతర్జాలము (ఇంటర్నెట్) జోడించుకొని మీ ప్రయాణాల కొరకై బస్సు, రైలు టికెట్లు కూడా కొనుగోలు చేయవచ్చు. మీకు కావలసిన సమాచారాన్ని వాట్స్ యాప్స్ ద్వారా రకరకాల అర్జీలు (ధరఖాస్తులు) పంపవచ్చును.

సమాచార సేవా కేంద్రాల సంబర్లు డయల్ చేసి వాటి ద్వారా మీకు కావలసిన ఫోన్

సంబర్లు చిరునామా పొందవచ్చును. మాన చిత్రం (Map) ద్వారా మార్గాల్ని కనుగొనవచ్చును. అంటే నేను మీకొక దిక్సూచిగా పనిచేస్తానన్న మాట. అంతే కాదండోయ్ నాతో మీరు ఆడుకోవచ్చును. చెవిఫోన్లు పెట్టుకొని చక్కని పాటలు వినవచ్చును. నాట్యంకూడా చేయవచ్చును. ఈ విధంగా నావలన మీకు చాలా ఉపయోగాలుంటాయి.

ఈ మధ్య కాలంలో వాహనాలు నడుపుతూ కూడా నన్ను వాడుతున్నారు. దానివల్ల అనేక ప్రమాదాలకు మీరు లోనవుతున్నారు. కొన్నిసార్లు ప్రాణనష్టం కూడా సంభవిస్తోంది. కాబట్టి వాహనాలను నడిపే సమయంలో, హెల్మెట్ పంపుల వద్ద నన్ను వాడకండి.

మరీ మితిమీరి నన్ను వాడకుండా అవసరానికి, కాస్త ఆనందానికి సరిపడా వాడుకోండి. అప్పుడు మీకు, నాకు కూడా ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది.

నన్ను మీరు జాగ్రత్తగా వాడుకుంటే మీ విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడతాను. అంధులు కూడా నన్ను ఉపయోగించవచ్చు. మీరు, నేను కలిసి సమాచార సాంకేతిక రంగంలో దేశాభివృద్ధికి పాటు పడదాం.

ఉ.సూ : చరవాణి (మొబైల్ ఫోన్) వలన లాభనష్టాలను గురించి చర్చా వేదిక నిర్వహించండి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) మీరు దూరంగా ఉన్న మీ బంధువులతో మాట్లాడాలంటే ఏ సాధనాన్ని ఉపయోగిస్తారు ?
- 2) టెలిఫోన్కు, సెల్ఫోన్కు ఉన్న భేదం ఏమిటి ?
- 3) నువ్వు టెలిఫోన్లో ఎవరెవరితో మాట్లాడావు ?
- 4) మీ ఇంట్లో సెల్ఫోన్ ఎవరెవరి దగ్గర ఉన్నది ?

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) సెల్ఫోన్ ఎంతసేపు మ్రోగుతుంది ?
- 2) సెల్ఫోన్కు ఉన్న మరొక పేరేమి ?
- 3) సెల్ఫోన్ను ఎవరు ఎప్పుడు కనిపెట్టారు ?
- 4) మొదటగా చేసిన వైర్లెస్ ఫోన్తో మార్జిన్ కూపర్ ఎవరితో మాట్లాడాడు ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) మన దైనందిన జీవితంలో సెల్ఫోన్ల ప్రాముఖ్యత ఎటువంటిది ?
- 2) సెల్ఫోన్ ఉపయోగాలను రాయండి.
- 3) సెల్ఫోన్ను మొబైల్ ఫోన్ అని ఎందుకంటారు ?

ఇ. సరియైన సమాధానాన్ని గుర్తించి వాక్యం మరలా రాయండి.

1) మార్జిన్ కూపర్ ఈ దేశస్థుడు

- _____
- (అ) అమెరికా
(ఆ) ఇటలీ
(ఇ) ఇండియా
(ఈ) జపాన్

2) మార్జిన్ మొదటిగా వైర్లెస్ ఫోన్లో

- మాట్లాడిన కంపెనీ _____
- (అ) ఇన్ఫారెన్స్ కంపెనీ
(ఆ) ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కంపెనీ
(ఇ) అమెరికా టెలిఫోన్ టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీ
(ఈ) న్యూ ఇండియా ఎన్ఫారెన్స్ కంపెనీ

3) భారతదేశంలో సెల్ఫోన్ మొట్ట మొదటగా

- దర్శన మిచ్చిన నగరం _____
- (అ) ముంబయి
(ఆ) కోల్కతా
(ఇ) చెన్నై
(ఈ) విశాఖపట్టణం

4) సెల్ఫోనును దీనికి ఉపయోగించుకోవచ్చు

- _____
- (అ) జ్ఞానాభివృద్ధికి
(ఆ) వినాశనానికి
(ఇ) పంటకు
(ఈ) పంటకు

5) వాహనాలు నడిపే సమయంలో నన్ను

- _____
- (అ) వినండి
(ఆ) వాడకండి
(ఇ) వాడండి
(ఈ) వీడకండి

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. వాక్యభేదాలను రాయండి.

- 1) హమ్మయ్య! నన్ను గుర్తించారే !
- 2) పిలుస్తుంటే పట్టించుకోరేంటి ?
- 3) మార్టిన్ కూపర్ నన్ను కనుక్కొన్నారు.
- 4) పెట్రోల్ పంపుల వద్ద నన్ను వాడకండి

ఆ. కింది పదాలు సొంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

- 1) అందచందాలు
- 2) దేశాభివృద్ధి
- 3) జ్ఞానాభివృద్ధి

ఇ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) నేను మన భారతదేశంలో కోల్ కతా నగరంలో దర్శనమిచ్చాను.
- 2) మీరు చక్కని పాటలు వినవచ్చును.

- 3) మీరు నేను కలిసి దేశాభివృద్ధికి పాటుపడదాం.
- 4) నన్ను ఎన్నో విధాలుగా ఉపయోగించుకోవచ్చు.
- 5) నేను మీకొక దిక్కువిగా పనిచేస్తాను.

IV. సృజనాత్మకత :

- 1) కింది చిత్రాలను గమనించండి. సి.పి.యు, మౌస్, ప్రింటర్, మానిటర్, కీబోర్డ్ అను పేర్లను ఉపయోగిస్తూ ఐదు, ఆరు వాక్యాలు రాయండి.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

రిసీవర్- లాండ్లైన్- చరవాణి మొదలగు పదాలను ఉపయోగిస్తూ టెలిఫోన్ సంభాషణను రాయండి.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2. గడియారం' ఆత్మకథను సొంతవాక్యాల్లో రాయండి.

తపాలా కార్యాలయం (జిట్టుపని)

వివేకానంద విద్యాలయంలోని 5వ తరగతి విద్యార్థులు తపాలా కార్యాలయం దర్శించాలనుకున్నారు. వారు సంబంధిత అధికారి నుండి సందర్శనానికి అనుమతిని తీసుకున్నారు. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు అక్కడికి చేరుకున్నారు.

ఉపా : మీరంతా వరుసలో లోనికి రావాలి. అక్కడ మీకు తెలియపరచే విషయాలను జాగ్రత్తగా విని, రాసుకోండి.

విద్యార్థులు : అలాగే సార్!

శశాంక్ : (ప్రవేశ ద్వారం వద్దనున్న తపాలా డబ్బాను చూపుతూ). సార్! ఈ తపాలా డబ్బాలో ఉత్తరాలు వేయాలి కదా!

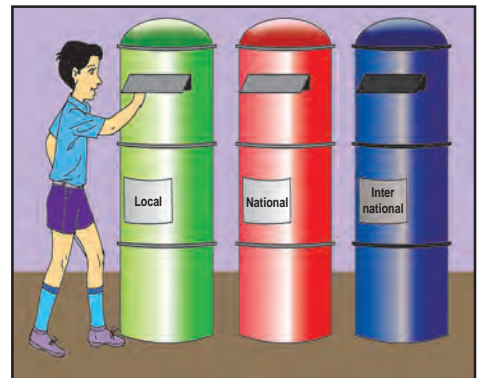
ఉపా : అవును. ఇది ఉత్తరాలు వేసే డబ్బానే మనం ఇందులో వేసిన పైన ఉన్న ఉత్తరాల చిరునామా ప్రకారం ఉత్తరాలను ప్రాంతాల వారిగా వేరుచేసి అయా చోట్లకు చేరుస్తారు.

ప్రవంతి : సార్! రాఫీల కవరు కూడా ఇందులోనే వేయాలా!

షారూఫ్ : సార్! ఈ మొదటి విభాగం గురించి చెప్పండి.

ఉపా : ఈ విభాగంలో కార్డులు, ఎస్వలప్ కుర్లు, ఇన్లాండ్ కవర్లు మరియు స్టాంపులు అమ్మబడతాయి.

సమీరా : సార్! ఈ విభాగంలో 'త్రాసు' మిషను ఉంది. ఇక్కడ ఏం చేస్తారు.

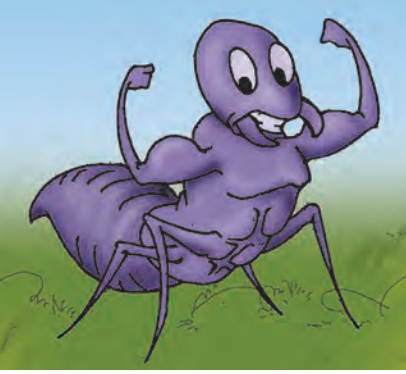

- ఉపా** : బరువైన కవర్లను, ఇతర వస్తువులను తూకం వేస్తారు. దాని ప్రకారంగా వాళ్ళు తెలియజేసిన స్టాంపులను కొని అతికించాలి. ఇందాక ప్రవంతీ! నీవు రాఫీ విషయం అడిగావు కదా! రాఫీ కూడా కవర్లో పెట్టాలి. దాని బరువు ప్రకారంగా స్టాంపులు అతికించాలి సుమా!
- గ్రేసీ** : ముందుగా ఎవరికి పంపాలో వారి చిరునామా రాయాలి కదా!
- ఉపా** : శభాష్! ముందుగా మనం ఎవరికి పంపుచున్నామో వారి చిరునామా రాయాలి. 'పిన్ కోడ్' సంఖ్యను కూడా తప్పనిసరిగా రాయాలి.
- విహాన్** : 'పిన్ కోడ్' అంటే ఏమిటి సార్ ?
- ఉపా** : 'పిన్ కోడ్' నెంబరు అంటే 'పోస్టల్ ఇండెక్స్ నెంబరు'. దీనినే క్లుప్తంగా 'పిన్ (PIN) అని అంటారు. చిరునామా రాసిన తర్వాత 'పిన్కోడ్' సంఖ్యను వేయాలి. దీని ద్వారా ఉత్తరం చేరవలసిన రాష్ట్రం, జిల్లా, మండలం, ప్రాంతం తెలుసుకొని సరిగా సకాలంలో చేరుతుంది.
- శశాంక్** : అంటే స్పీడ్ గా చేరుతుందా సార్ ?
- ఉపా** : కాదు. సకాలంలో చేరుతుంది. తొందరగా చేరాలంటే మనం కొంచెం ఎక్కువ స్టాంపులు అంటించాలి. అది తపాలా కార్యాలయం వారే చూస్తారు. దానినే 'స్పీడ్ పోస్ట్' అని అంటారు. 'స్పీడ్ పోస్టులో' సాధారణ ఉత్తరాలు, రిజిస్టర్ ఉత్తరాలు పంపవచ్చు.
- గ్రేసీ** : మా నాన్నగారు మా ఊరులో ఉన్న తాతయ్యకు పోస్టాఫీసు నుండి డబ్బు పంపుతుంటారు.
- ఉపా** : డబ్బును పంపేదాన్ని 'మనియార్డరు' అంటారు. ఇప్పుడు పోస్టాఫీసువారు 'ఈ-మనియార్డరు' ద్వారా డబ్బును పంపిస్తున్నారు. దీని ద్వారా కేవలం 24 గంటల సమయంలోనే డబ్బును అందజేస్తారు.
- సంతోష్** : 'పాదుపు' (SAVING) విభాగం అని ఉంది. సార్! 'పాదుపు' అంటే ఏమిటి ?
- ఉపా** : మన దగ్గర ఉన్న డబ్బును వృధాగా ఖర్చు చేయకుండా పోస్టాఫీసులో దాచుకోవచ్చును. అలా దాచుకున్న డబ్బుకు వారు కొంత వడ్డీని కూడా చెల్లిస్తారు.
- విద్యా** : ఈ రోజు మీరు మమ్మల్ని పోస్టాఫీసుకు తీసుకువచ్చి అనేక విషయాలు తెలిపినందుకు ధన్యవాదములు సార్.

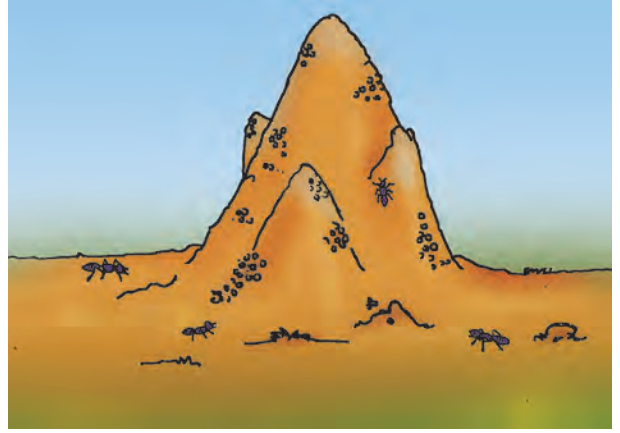
- ఉ.నూ :**
1. తపాలా కార్యాలయంలో కనిపించే సూచనలను గురించి విద్యార్థులచే సంభాషింప చేయండి.
 2. కొత్త విషయాలను గురించి ప్రశ్నించి తెలుసుకోనేటట్లు ప్రోత్సహించండి.

11. చీమ - సంఘజీవి

చీమ చిన్న జంతువైన
దాని కున్న శక్తి మిన్న!

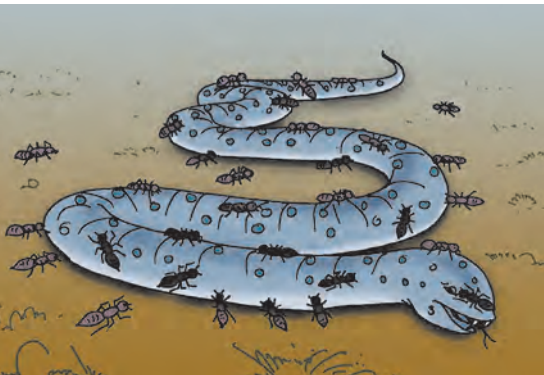
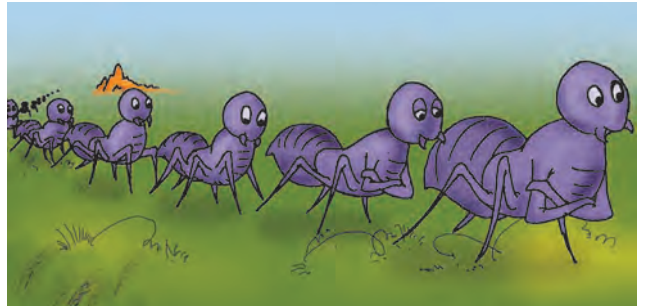
మన్ను త్రవ్వి కన్నాలను - పేట వోలె పేర్చుకొనును.
కోటవోలె దిద్దుకొనును - తీరుగానె తీర్చుకొనును!
దాని తిండి ఎచటనున్న - ఇట్టేపట్టి వేయగలదు
క్షణములోన ఆహారం - కలుగులోకి లాగగలదు!

దానికున్నముందు చూపు - ధరణి ఎవరు ఎరుగలేరు
దాని వోలె రేయి పవలు - శ్రమియించెడి వారె లేరు!

దాని బరువు కన్నమిన్న - నోటబట్టి లాగగలదు
అర్థశతపు రెట్లబరువు - అవలీలగ ఈడ్చగలదు!

తిన్ననైన దారివేసి - తిరుగులేక నడువగలదు.
రాతి పైన గాడి పెట్టి - తనదు శక్తి తెలువగలదు!
అడ్డపడెడి ఏరినైన - పట్టి కుట్టి పెట్టగలదు
దేశస్థాన్య దళమువోలె - అశువులైన వదలగలదు!

అల్పజీవి యనుచుమనము - అపహేళన చేయతగదు.
చలిచీమలు సంఘటిల్లి- సర్పంబునె చంపగలవు!
చీమనుండి మనమెన్నో - చిత్రాలను తెలియగలము
మానవాలి మనసు పెట్ట - మార్గదర్శమౌను చీమ!

I. సంభాషించండి.

- 1) చీమలలో మీరు ఏం గమనించారు ?
- 2) 'చీమ-పాపురం' కథ, 'నా బంగారు పుట్టలో వేలు పెడితే కుట్టనా?' ఈ కథలు మీకు తెలుసుకదా. చెప్పండి?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు :

తిన్నగా = సూటిగా; కలుగు = కన్నము;
 అర్థశతము = యాభై; అవలీలగ = సులువుగ;
 చిత్రాలు తెలియగలము = చిత్రవిచిత్రములను తెలిసికొనగలము; మానవాళి = మానవుల సమూహము.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) క్షణంలో చీమ ఏమి చేయగలదు ?
- 2) ఎవరైనా అడ్డుపడితే చీమ ఏం చేస్తుంది ?
- 3) ప్రాణాలను వదలటంలో కని చీమను ఎవరితో పోల్చాడు ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) చీమ ఏయేపనులను చేస్తుంది ?
- 2) "మార్గదర్శకమౌను చీమ" ఎట్లు ?

ఇ. తగిన పదాన్ని ఎన్నుకొని ఖాళీలను పూరించండి.

1) దానికున్న ముందు చూపు _____
 ఎవరు ఎరుగలేరు

(అ) భరణి	(ఇ) వారుణి
(ఆ) ధరణి	(ఈ) అరణి

2) చలి _____ సంఘటిల్లి
 సర్పంబునె చంపగలవు

(అ) నల్లులు	(ఇ) దోమలు
(ఆ) చీమలు	(ఈ) ఈగలు

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో తెలియజేయండి.

- 1) మనము ఎన్నో చిత్రాలను తెలియగలము.
- 2) చీమ మార్గదర్శకమౌను.
- 3) మన్ను త్రవ్వి కన్నాలను పేటవోలె పేర్చుకొనును.

ఆ. సామాన్య, సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించండి.

- 1) చీమకున్న శక్తి మిన్న.
- 2) చీమ వలె రేయి పవలు కష్టించే వారే లేరు.
- 3) మానవాళికి చీమ మార్గ దర్శకము.

V. సృజనాత్మకత

- 1) 'నేనే చీమనైతే' - ఊహించిరాయండి.
- 2) 'నేనే చెట్టునైతే' - ఊహించిరాయండి.

- మీరు కింది తరగతులలో వర్తమాన, భూత, భవిష్యత్ కాలముల గురించి తెలుసుకున్నారు. ఇప్పుడు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి.
సూర్యుడు తూర్పును ఉదయించును.
దేశమును ప్రేమించుము.
సత్యమునే పలుకుము.
ధర్మమును ఆచరించుము.

గీతగీసిన క్రియలు అన్ని కాలములందు ఒకే విధంగా మార్పుచెందక ఉండును. ఇట్టి క్రియా పదములు తెలుపు కాలమును తద్ధర్మకాలము అందురు.

- చదవండి-నేర్చుకోండి.

ప్రత్యయాలు	విభక్తులు
1. డు, ము, పు, లు	ప్రథమా విభక్తి
2. నిన్, నున్, లన్, కూర్చి, గుఱించి.	ద్వితీయా విభక్తి
3. చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్.	తృతీయా విభక్తి
4. కొఱకున్, కై	చతుర్థి విభక్తి
5. పలనన్, కంటెన్, పట్టి.	పంచమీ విభక్తి
6. కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోపలన్.	షష్ఠి విభక్తి
7. అందున్, నన్	సప్తమీ విభక్తి
8. ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి.	సంబోధన ప్రథమా విభక్తి

12. ఆటలు-ప్రాముఖ్యత

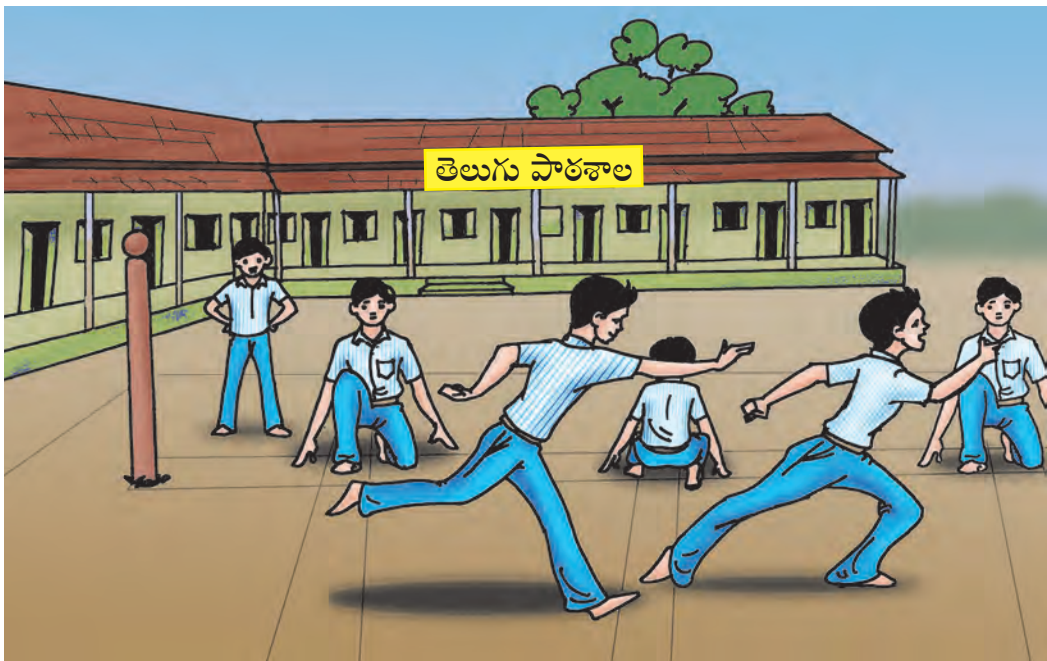

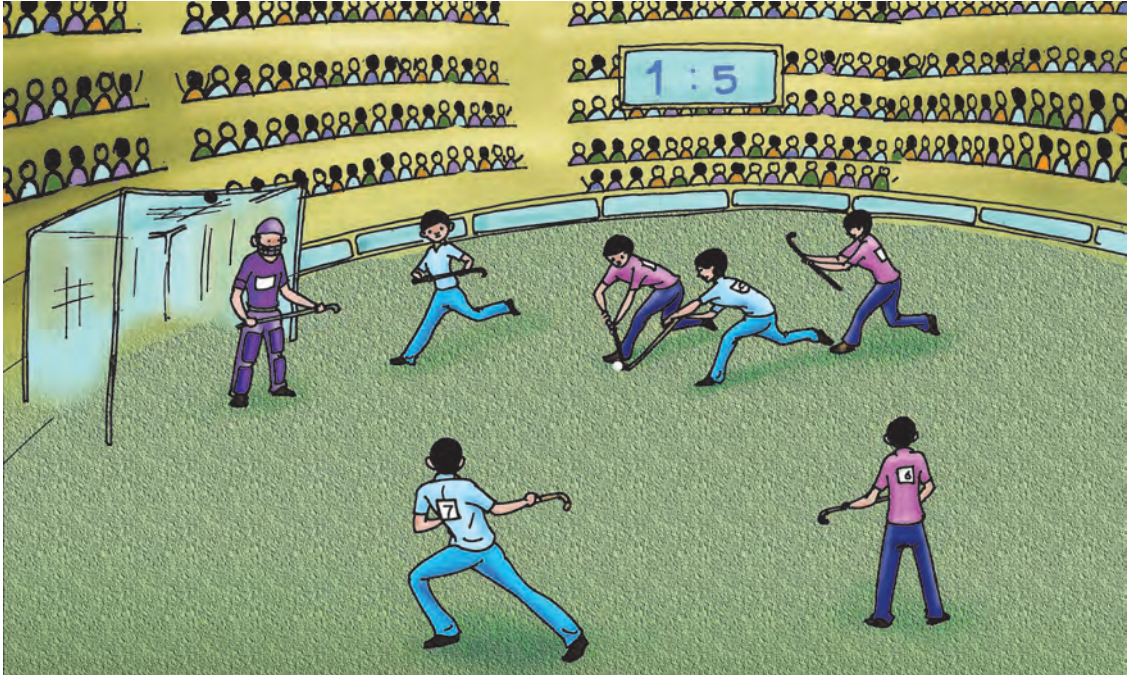
'ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము' అన్నారు పెద్దలు. అంటే ఏ జబ్బు లేకుండా జీవించడమే గొప్ప సంపద. ఈ ఆటల వలన ఆరోగ్యం లభిస్తుంది. మానవులకు ఆరోగ్యానికి ఆహారం ఎంత ముఖ్యమో, ఆటలు కూడా అంతే ముఖ్యం. చదువు సంధ్యలు, సంగీత కచేరీలు, వినోద ప్రదర్శనలు మానసిక ఆనందాన్ని కలిగింపజేస్తాయి. శారీరక ఆనందాన్ని కలిగింపజేసేవి ఆటలు. ఈ ఆటలలో అనేక రకాలు ఉన్నాయి. ఇంటిలో లేదా పాఠశాల లోపల ఆడే

ఆటలు (ఇండోర్ గేమ్స్) క్యారమ్ బోర్డ్, చదరంగం (చెస్) మొదలగునవి.

బహిరంగంగా ఇంటి బయట ఆవరణలో లేదా పాఠశాల మైదానంలో ఆడే ఆటలు (ఔట్ డోర్ గేమ్స్) చెడు-గుడు, ఖో-ఖో, కుంటే ఆట, తొక్కుడు బిళ్ళ, బిళ్ళం గోడు మొదలగునవి.

వివిధ రాష్ట్రాల మధ్య, వివిధ దేశాల మధ్య జరిగే క్రీడా పోటీలను అంతర్జాతీయ, జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడలు అంటారు.

భారత జాతీయ ఆట-హాకీ

అంతర్జాతీయ క్రీడలకు మొట్ట మొదటిసారిగా తగిన ప్రాధాన్యత నిచ్చిన వారు గ్రీను దేశస్థులు. పలురకాల ఆటలను కూడా రూపొందించి పెద్ద యెత్తున పోటీలను కూడా వారు నిర్వహించారు. ఈ పోటీలు క్రీ.పూ. 776 సంవత్సరంలో గ్రీకు దేశంలోని ఒలంపియాలో ప్రారంభించబడ్డాయి. కనుకనే ఈ పోటీలకు ఒలంపిక్ క్రీడోత్సవాలు అనే పేరు వచ్చింది. జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పేరు పొందినవి హాకీ, పుల్ బాల్, బ్యాడ్మింటన్ మొదలగునవి.

ఈ ఆటలన్నీ నిబంధనలనుసరించే ఆడుతారు. క్రీడాకారులకు విజయకాంక్ష, పట్టుదల అన్నది అవసరం. అలాగే సౌహార్ద్రత, సంఘీ భావం, మైత్రీ క్రీడలవలన పెంపొందుతాయి.

చెడుగుడు ఆట వలన శరీరావయవ ములన్నిటిలో కదలిక, పటుత్వం ఏర్పడుతుంది. ఖో-ఖో వలన కాళ్ళకు పుష్టికలుగుతుంది. చదరంగం ఆటవలన మేధాసంపత్తి పెరుగుతుంది క్యారమ్స్ వల్ల ఏకాగ్రత, సూక్ష్మగ్రాహిత్యము

అలవడుతుంది. మనసుకు ప్రశాంతత, ఉత్తేజము, చురుకుదనము కూడా కలుగుతాయి.

ఆటల్లో అభిరుచి వుండి ప్రతిభ చూపించిన విద్యార్థిని, విద్యార్థులను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తూ ఉపకారవేతనాలను కూడా అందజేయుచున్నది. జాతీయ, అంతర్జాతీయ పోటీలలో గెలిచిన వారికి వ్యక్తిగత పతకాలను (బంగారు, వెండి, రాగి), గ్రూపు పతకాలను ఇస్తున్నారు. అంతే కాకుండా బిరుదులను, నగదు బహుమతులను కూడా అందజేయుచున్నారు. అంతేగాకుండా అంతర్జాతీయ, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో విశేష ప్రతిభ చూపించిన క్రీడాకారులకు ఉన్నత చదువులు చదువుకోడానికి, ఉద్యోగ నియామకం, పదోన్నతుల విషయంలో ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ విధానం ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది.

క్రీడల ఆవశ్యకతను బాలబాలికలందరూ గుర్తించి తమ అభిరుచికి తగిన క్రీడల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొని ఆరోగ్య ప్రదమైన జీవితాన్ని గడుపుతారని ఆశిద్దాం.

ఉ.సూ : ఒక కిట్లో రకరకాల ఆటల సామాగ్రి, రెండవ కిట్లో ఆటల పేర్లు గల ప్లాష్ కార్డులు పెట్టి, రెండు జట్ల విద్యార్థులను జతపరచమనాలి. త్వరగా జతపరచిన జట్టును గెలిచినట్లు ప్రకటించాలి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) నీకు నచ్చిన క్రీడాకారులు ఎవరు?
- 2) జాతీయ, అంతర్జాతీయ ఆటలను గురించి చెప్పండి.

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. అర్థాలు :-

భాగ్యము = సంపద; లభిస్తుంది -
దొరుకుతుంది; నిర్వహించారు = జరిపించారు;
సౌహార్ద్రత = మంచి మనస్సు/హృదయం;
పుష్టి = బలం; మేధాసంపత్తి = తెలివి తేటలు;
సూక్ష్మగ్రాహిత్యము = అతి చిన్న విషయాన్ని
కూడా తెలిసికొను శక్తి; అభిరుచి = కోరిక;
ప్రతిభ = నేర్పు; ఆవశ్యకత = అవసరము.

ఆ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) మానవుల ఆరోగ్యానికి ఏవేవి అవసరం ?
- 2) మానసిక ఆనందాన్ని కల్గింపజేసేవి ఏవి ?
- 3) అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పేరుపొందినవి ఏవి ?
- 4) క్యారమ్స్ వల్ల ఉపయోగమేమి ?
- 5) చెడుగుడు ఆడటం వల్ల ఏం ఏర్పడుతుంది ?
- 6) క్రీడల వలన ఏం పెంపొందుతాయి ?
- 7) క్రీడాకారులకు ఏం అవసరం ?

ఇ. నీకు నచ్చిన ఆటను గురించి పది వాక్యాలు రాయండి.

ఈ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) ఆవరణలో ఆడే ఆటల గురించి రాయండి.
- 2) ఒలంపిక్ క్రీడోత్సవాలనే పేరు ఎందుకు వచ్చింది ?
- 3) క్రీడాకారులకు ప్రభుత్వం నుండి ప్రోత్సాహం ఏవిధంగా లభిస్తుంది ?

ఉ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) _____ ఆనందాన్ని కలిగింపజేసేవి ఆటలు.
- 2) ఆటలన్ని _____ ననుసరించే ఆడతారు.
- 3) చదరంగం ఆటవలన _____ పెరుగుతుంది.

ఊ. సరైన సమాధానము రాయండి.

- 1) అంతర్జాతీయ క్రీడలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చినవారు _____
(అ) ఇంగ్లాండు దేశస్థులు
(ఆ) అమెరికా దేశస్థులు
(ఇ) గ్రీసు దేశస్థులు
(ఈ) జపాను దేశస్థులు
- 2) ఒలంపిక్ క్రీడోత్సవాలు ప్రారంభించబడిన సంవత్సరం _____
(అ) క్రీ.పూ. 776
(ఆ) క్రీ.పూ. 778
(ఇ) క్రీ.పూ. 777
(ఈ) క్రీ.పూ. 779
- 3) కాళ్ళకు పుష్టి కలిగించే ఆట _____
(అ) చదరంగం
(ఆ) క్యారమ్స్
(ఇ) ఖో-ఖో
(ఈ) చెమ్మచెక్క
- 4) భారత జాతీయ ఆట _____
(అ) క్రికెట్
(ఆ) హాకీ
(ఇ) కబడ్డీ
(ఈ) ఫుట్ బాల్

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

- (1) పెద్ద + ఎత్తున
- (2) క్రీడ + ఉత్సవాలు
- (3) శరీర + అవయవాలు
- (4) ప్రాధాన్యత + ఇచ్చిన

ఆ. సకర్మక, అకర్మక వాక్యాలు గుర్తించి రాయండి.

- 1) ఆటల వలన మనకు ఆరోగ్యం లభిస్తుంది.
- 2) గ్రీను దేశస్థులు క్రీడలను ప్రారంభించారు.
- 3) క్రీడల ఆవశ్యకతను గుర్తించాలి.
- 4) హాకీ అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పేరు పొందింది.

ఇ. గీతగీసిన ప్రత్యయాలు ఏ విభక్తుల్లో రాయండి.

- 1) ఆటల వలన ఆరోగ్యం లభిస్తుంది.
- 2) శరీరానికి ఆనందాన్ని కలిగింపజేసేవి ఆటలు
- 3) అంతర్జాతీయ క్రీడలకు గ్రీకు దేశస్థులు ప్రాధాన్యత నిచ్చారు.
- 4) వారు పోటీలను కూడా నిర్వహించారు

IV. సృజనాత్మకత

అ. కింది వాటిని గురించి రాయండి.

- 1) జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడలలో ఉన్న భేదం ఏమిటి ?

ఆ. కింది పట్టిక పూరించండి.

క్ర.సం	క్రీడాకారుల పేర్లు	పుట్టిన తేదీ	పుట్టిన ప్రదేశం	తల్లి	తండ్రి	గురువు	బిరుదు
1.	సచిన్ తెండూల్కర్						
2.	అభినవ్ బింద్ర						
3.	పి.టి. ఉష						
4.	కరణం మల్లేశ్వరి						
5.	మేరీ కోమ్						

- 2) క్రికెట్ ఆటలో మీకునచ్చిన క్రీడాకారుని చిత్రాన్ని సేకరించి, అతని గురించి పది వాక్యాలు రాయండి.
- 3) నీకు వచ్చిన ఆటలు ఏవి? నీవు ఎందులో బహుమతి పొందావు ?

అ. కింది అంశాల ఆధారంతో మీ పాఠశాలలో జరిగిన ఆటల పోటీలను గురించి రాయండి.

డిశంబరు-16 ఆటల పోటీలు - పరుగు పందాలు - గోనె సంచితో దూకడం - కుంటి ఆట (లంగడి) - దూకుడు ఆట - మా ఉపాధ్యాయులు- న్యాయనిర్ణేత - నేను మూడు ఆటలు - నాకు పరుగు పందెంలో ప్రథమ బహుమతి.

ఇ. జట్టుపని:

విద్యార్థులను ఐదు జట్లుగా చేయండి. ఒక్కొక్క జట్టు ఒక్కొక్క ఆటకు సంబంధించిన చిత్రాలు సేకరించి ఆటను గురించి పది వాక్యాలు రాయాలి. వారు రాసిన దానిని మిగిలిన వారికి వినిపించాలి.

చీకటిని ఛేదించిన క్రీడా వీరుడు

2013 డిశంబరు 23వ తేదీన గౌహతిలో జరిగిన 9వ జాతీయ యూత్ (బాల బాలికల) వెయిట్ లిఫ్టింగ్ చాంపియన్షిప్ పోటీలో 15 సంవత్సరాల పారపాటి రమేష్ మూడు రజిత పతకాలను సాధించాడు. అందరూ ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ఎందుకంటే అతనికి కనుచూపు లేదు. పుట్టుకతో గ్రుడ్డివాడు. కానీ పట్టుదలతో తన శారీరక లోపాన్ని అధిగమించాడు. దృఢనిశ్చయంతో ఎన్నో కష్టాలకు ఎదురీదాడు.

రమేష్ శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పొందూరుకు చెందినవాడు. అతని తల్లిదండ్రులు రోజువారి కూలీ చేసుకొని బ్రతికేవారు. అతని సహోదరునికి కూడా చూపులేదు. రమేష్ పొందూరులో ప్రభుత్వ నివాస అంధుల పాఠశాలలో చదువుకుంటున్నాడు. వెయిట్ లిఫ్టింగ్ క్రీడయందు ఆసక్తిని పెంచుకున్నాడు. ప్రారంభంలో బరువైన కర్రలను ఎత్తడం ప్రారంభించాడు. తర్వాత అతిబరువైన ఇనుప కడ్డీలను ఎత్తడం మొదలు పెట్టాడు. పాఠశాలలో ఆటల ఉపాధ్యాయులైన రవికుమార్

రమేష్ లోని పట్టుదలను, ఆసక్తిని కనిపెట్టాడు. రమేష్ కు వెయిట్ లిఫ్టింగ్ లోని మెళకువలను నేర్పించి అతనిని తీర్చిదిద్దారు. వారి తల్లిదండ్రులను ఒప్పించి అతనిని తన దగ్గర పెట్టుకొని ఆహార విషయంలోను, క్రీడా విషయంలోను చాలా శ్రద్ధ చూపారు.

జనవరి 2014లో విజయనగరంలో రాష్ట్రస్థాయి వెయిట్ లిఫ్టింగ్ పోటీల సబ్ జూనియర్ విభాగంలో బెస్ట్ లిఫ్టర్ క్రీడాకారునిగా నిలిచాడు రమేష్. ఈ క్రీడలకు కావలసిన సాధనాలు, సదుపాయాలు కనీసం తగిన బూట్లు కూడా లేకపోయినా రమేష్ పట్టుదలతో ముందుకు సాగుతున్నాడు. ఇనుప బార్లతోనే సాధన సాగిస్తున్నాడు.

“ప్రారంభంలో శరీరం ఎంత నొప్పి పెట్టినా, మణికట్టు దగ్గర బాధ కలిగినా నేను ఆటను వదలలేదు. ఎన్ని కష్టాలు వచ్చినా వెయిట్ లిఫ్టింగ్ నేర్చుకున్నాను. నాతోపాటే నా కోచ్ కష్టపడుతున్నారు”. అందుకే ఇంకా పెద్ద పోటీల్లో గెలవాలి. మరెవరినీ పతకాలను సాధించాలి. నేను కనీసం గెలుచుకున్న మెడల్స్ కూడా చూడలేను.

“2016 రియో-డి-జనైరోలో జరిగే పారా ఒలింపిక్స్ లో పాల్గొని స్వర్ణపతకం సంపాదించాలనేదే నా లక్ష్యం” అని రమేష్ చెప్పాడు.

దృఢసంకల్పంతో చీకటిని ఛేదిస్తూ వెలుగువైపు సాగుతున్నాడు పారపాటి రమేష్. అతనిని పారా ఒలింపిక్స్ క్రీడల కొరకు ప్రోత్సహిద్దాం. అతని పట్టుదలను, క్రీడాస్ఫూర్తిని ఆదర్శంగా తీసుకుందాం.

13. ఆరోగ్యం - పరిశుభ్రత

అది కృష్ణా జిల్లాలోని నాగవరప్పాడు అనే కుగ్రామం. ఆ గ్రామంలో శివయ్య అనే ఒక మంచి వైద్యుడు ఉన్నాడు. ఆయన ధనికులు, బీదలు అనే తేడా లేకుండా అందరికీ ఎంతో శ్రద్ధతో వైద్యం చేసేవాడు. ఆయన దగ్గరకు తరచు సుబ్బయ్య అనే వ్యక్తి, అతని కుటుంబ సభ్యులు ఏదో ఒక అనారోగ్యంతో వైద్యానికి వెళ్లేవారు. శివయ్య ఎంతో శ్రద్ధగా వారికి మందులిచ్చేవాడు. అయినా వారి ఆరోగ్యం కుదుటపడుట లేదు. అందువల్ల శివయ్య కారణం తెలుసుకోవాలి అనుకున్నాడు. వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళాడు.

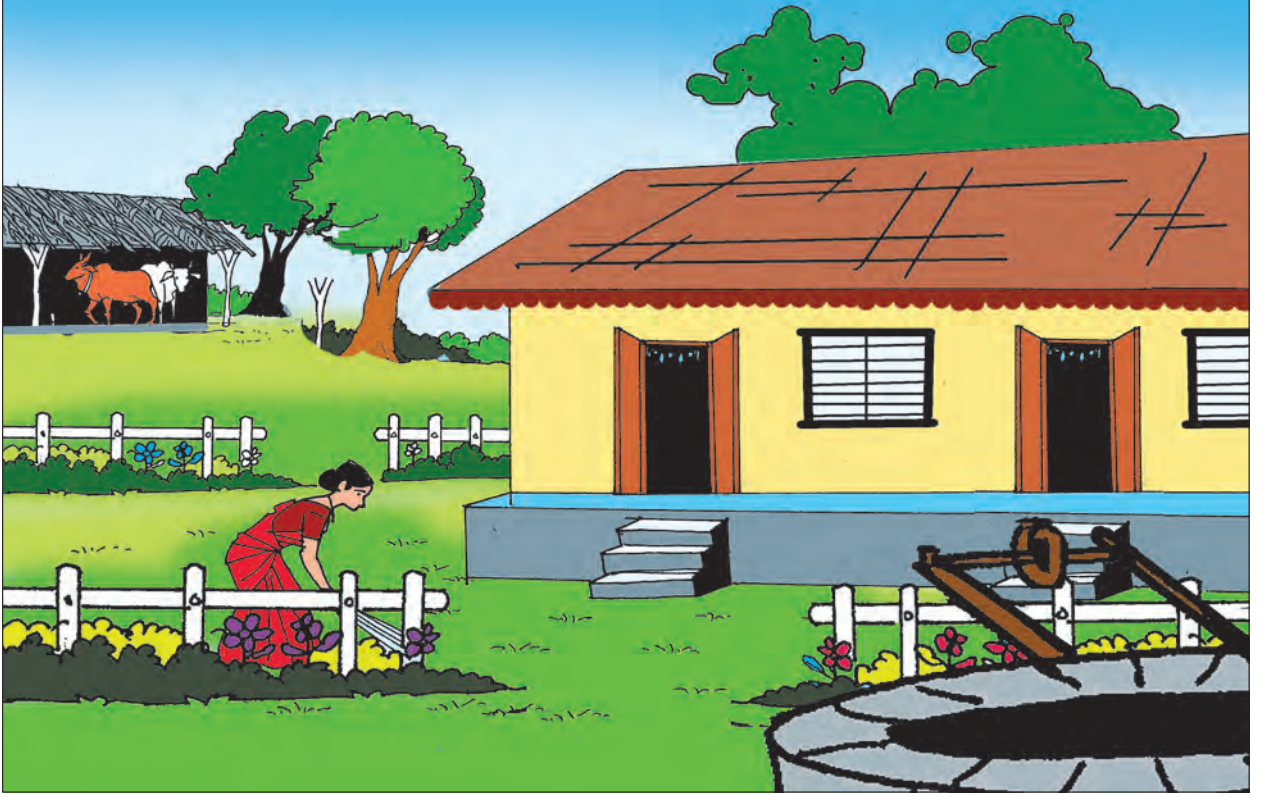
వస్తున్న చెత్తకుప్ప కన్పించాయి. అంతేకాదు గొడ్లపాక కూడా ఇంటికి చాలా దగ్గరగా ఉండటం కన్పించింది. ఇంట్లో తగినంత గాలి, వెలుతురు రావట్లేదు.

సుబ్బయ్య కుటుంబ సభ్యుల అనారోగ్యానికి మూల కారణం శివయ్యకు అర్థమైంది. ఏం చేయాలో సుబ్బయ్యకు బోధించాడు. వెంటనే అతడు ఇల్లంతా బాగుచేయించాడు. గాలి, వెలుతురు వచ్చేందుకు వీలుగా పెద్ద పెద్ద కిటికీలు పెట్టించాడు. పశువుల పాక దూరంగా వేయించాడు. తినే పదార్థాల మీద మూతలు పెట్టించాడు. మురుగు నీరు బయటకు

మురుగునీరు ఎక్కడ బడితే అక్కడ నిలువవుంది. దుర్గంధంతో కూడిన ఆ నీటిపై ఈగలు, దోమలు అతనికి స్వాగతమిచ్చాయి. ఈగలు వాలుతున్న తినుబండారాలు, దుర్వాసన

పోయేందుకు వీలుగా కాలువలు తవ్వించి వాటిపై ఫిన్లైలు చల్లే ఏర్పాటు చేశాడు. చెత్త బయటకు కన్పించకుండా గుంటలో వేసి దానిని సేంద్రియ ఎరువుగా తయారు చేసే విధానం చెప్పాడు.

ఇలా చేసిన తర్వాత కొద్ది రోజుల్లోనే సుబ్బయ్య ఇంట్లోని వారంతా ఆరోగ్యవంతులయ్యారు. దీనిని చూసిన గ్రామస్థులందరూ పరిసరాల పరిశుభ్రత ఆవశ్యకతను గుర్తించారు.

శివయ్య నిస్వార్థ సేవలను ఆ గ్రామపెద్ద గుర్తించాడు. అతనిని ఘనంగా సన్మానించాడు. ఆ సభలో మాట్లాడుతూ శివయ్య “ఇందులో నా ప్రత్యేకత ఏమీ లేదు. వైద్యునిగా మందులిచ్చి ఆరోగ్యవంతులుగా చేయటం నా బాధ్యత.

అనారోగ్యానికి కారణం తెలిస్తేనే గాని సరియైన మందులు ఇవ్వలేను. వారి అనారోగ్యానికి కారణం వారి పరిసరాల అపరిశుభ్రత అని తెలుసుకున్నాను. అందుకే పరిసరాలు పరిశుభ్రంగా ఉండేట్లు చేయించాను. పరిశుభ్రమైన పరిసరాలు ఆరోగ్యానికి నిలయాలు. మనందరం మన పరిసరాలు పరిశుభ్రంగా ఉంచుకుందాం. ఆరోగ్యంగా ఉందాం” అని చెప్పాడు. దీనికి గ్రామస్థులందరూ తమ ఆమోదాన్ని తెలుపుతూ కరతాళధ్వనులు చేశారు.

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి.

- 1) పరిసరాలు పరిశుభ్రంగా ఉండాలంటే ఏం చెయ్యాలి ?
- 2) మీ ఇంటి పరిసరాలు ఎలా వుంటాయో ఐదారు వాక్యాల్లో రాయండి.
- 3) అపరిశుభ్రంగా వుంటే ఎలాంటి వ్యాధులు వ్యాపిస్తాయి ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు :-

వ్యాధి = రోగము; వ్యర్థము = అనవసర పదార్థము; ఆవశ్యకత = అవసరము; కృషి = శ్రమ; దుర్గంధము = చెడువాసన; కరతాళధ్వనులు = చప్పట్లు.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) శివయ్య వృత్తి ఏంటి ?
- 2) సుబ్బయ్య ఇంటి పరిసరాలు ఎలా వున్నాయి ?
- 3) శివయ్యను గ్రామపెద్ద ఎందుకు సన్మానించాడు ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) సుబ్బయ్య ఇంటి పరిసరాలు ఎలా వుండేవో వివరించండి ?
- 2) శివయ్య సుబ్బయ్య ఇంటి పరిసరాలను ఎలా మార్చించాడు ?
- 3) పరిశుభ్రత ఆవశ్యకత గురించి గ్రామస్థులు ఎలా తెలుసుకున్నారు ?
- 4) అందరూ ఆరోగ్యంగా వుండాలంటే ఏం చెయ్యాలని శివయ్య చెప్పాడు ?

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) ధనికులు బీదలు అనే తేడా లేకుండా అందరికీ ఎంతో శ్రద్ధతో _____
- 2) వారి _____ కుదుట పడలేదు.
- 3) కుటుంబ సభ్యుల _____ కి కారణం శివయ్యకు అర్థమైంది.
- 4) గ్రామస్థులందరూ పరిసరాల _____ ఆవశ్యకత గుర్తించారు.

ఈ. సరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

- 1) శివయ్య వృత్తి _____
(అ) రక్షక భటుడు (ఆ) వైద్యుడు
(ఇ) ఉపాధ్యాయుడు (ఈ) రైతు
- 2) మురుగు నీరు బయటకు పోయేందుకు తవ్వించినది _____
(అ) చెలువులు (ఆ) నదులు
(ఇ) బావులు (ఈ) కాలువలు
- 3) శివయ్యను సన్మానించింది _____
(అ) గ్రామ పెద్ద (ఆ) మునసబు
(ఇ) కరణం (ఈ) తహసిల్దారు

సంగతవాక్యాలు :-

ఉ. కింది పదాలను సరియైన క్రమంలో అమర్చి అర్థవంతమైన వాక్యాలను రాయండి.

- 1) శివయ్య వెళ్లాడు సుబ్బయ్య ఒక రోజు ఇంటికి.
- 2) ఉన్నాయి అపరిశుభ్రంగా పరిసరాలు ఇలా.
- 3) శుభ్రం చెప్పి చేయించాడు పరిసరాలను సుబ్బయ్యను.
- 4) శివయ్యను ఆ మార్పు గ్రామస్థుల్లో సన్మానించాడు తెచ్చిన గ్రామపెద్ద.
- 5) పాడు చేస్తాయి పరిసరాలు అనారోగ్యకరమైన ఆరోగ్యాన్ని.

ఊ. కింది పదాలను సొంతవాక్యాలలో ఉపయోగించండి.

- (1) పరిసరాలు (2) నిల్వచేయు
- (3) ఆవశ్యకత (4) పరిశుభ్రత
- (5) మూలకారణం (6) కరతాళధ్వనులు

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

- (1) శ్రద్ధ (2) ఆరోగ్యము
- (3) వెలుతురు (4) అపరిశుభ్రము
- (5) ఆనందం (6) దుర్గంధం

ఆ. పాఠ్యాంశాన్ని చదివి నామవాచక పదాలను గుర్తించి రాయండి.

ఇ. కింది వాక్యాలు ఏ కాలమునకు చెందినవో రాయండి.

- 1) శివయ్య ఒక రోజు సుబ్బయ్య ఇంటికి వెళ్లాడు.
- 2) అనారోగ్యకరమైన పరిసరాలు ఆరోగ్యాన్ని పాడు చేస్తాయి.
- 3) గ్రామాన్ని పరిశుభ్రంగా ఉంచుదాం.

ఈ. కింది వాక్యాలలోని వాక్యాలను రాయండి.

- 1) శివయ్య పశువుల పాకను మార్చించాడు.
- 2) సుబ్బయ్య శివయ్యకు కృతజ్ఞతలు తెలిపాడు.
- 3) గ్రామపెద్ద శివయ్యను సన్మానించాడు.
- 4) గ్రామస్థులందరూ తమ ఆనందాన్ని తెలియజేశారు.

ఉ. సామాన్య సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించి రాయండి.

- 1) పరిసరాలు చాలా అపరిశుభ్రంగా ఉన్నాయి.

- 2) శివయ్య పరిసరాలు శుభ్రం చేయించాడు మరియు నీరు నిల్వ ఉండకుండా కాలువలు త్రవ్వించాడు.
- 3) గాలి, వెలుతురు వచ్చేలా ఇంటికి పెద్ద కిటికీలు పెట్టించాడు.

ఊ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) శివయ్య మంచి వైద్యుడు.
- 2) సుబ్బయ్య కుటుంబం అతని వద్దకు వైద్యానికి వెళ్లేవారు.
- 3) శివయ్య అక్కడ నీరు నిల్వ ఉండటం చూశాడు.

V. సృజనాత్మకత

అ. కింది అంశాల ఆధారంలో 'పరిసరాలు - కాలుష్య నివారణ'పై పది వాక్యాలు రాయండి.

పరిసరాలు - ఆరోగ్యం - పరిశుభ్రం -
జల కాలుష్యం - ధ్వని కాలుష్యం -
వాయు కాలుష్యం - నివారణ - నీ బాధ్యత

ఆ. హరితసైన్యం ప్రాజెక్టు :

స్వచ్ఛతను గురించి నినాదాలను తయారుచేయండి. వాటి సహాయంతో చుట్టుపక్కల ప్రజలకు పరిశుభ్రత ప్రాముఖ్యాన్ని తెలియజేయు వీధి నాటకాన్ని ప్రదర్శించండి.

వృక్షారోపణ

అదనపు పఠనం : (వీరేశలింగం పాఠశాల ఆవరణలో వృక్షారోపణ కార్యక్రమం జరుపుకొంటున్నారు.)

ప్రధానోపాధ్యాయులు : ఈనాటి వృక్షారోపణ కార్యక్రమానికి విచ్చేసిన మన ముఖ్య అతిథి పేరు మీ అందరికీ బాగా పరిచయమైనదే. (విద్యార్థులందరూ తెలియక ఒకరినొకరు చూసుకుంటారు.) అదుగో ఆ వృక్షం పేరేంటి ?

విద్యార్థులు : వసుంధరా వృక్షం.

ప్రధానోపాధ్యాయులు : ఈమె పేరే ఆ చెట్టు పేరు. వసుంధర ఈ పాఠశాలలోనే చదువుకుంది. చిన్నప్పుడు ఒక మామిడి టెంక మొలకెత్తితే దానిని తెచ్చి పాఠశాలలో నాటింది. జాగ్రత్తగా పెంచింది. అదే మనకు ఇప్పుడు నీడను, పండ్లను ఇస్తున్నది. అందుకే ఆ చెట్టుకు వసుంధరా వృక్షం' అని పేరు పెట్టాం. (విద్యార్థులందరూ గట్టిగా చప్పట్లు కొడతారు.) వసుంధర 'అవని' అను పేరుతో ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థను నడుపుతున్నది. దీని ద్వారా పర్యావరణ పరిరక్షణకు సేవ చేస్తున్నది. ఇప్పుడు వసుంధరను మీకు మార్గదర్శనం చేయవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

వసుంధర : గౌరవనీయులైన ప్రధానోపాధ్యాయులకు, ఉపాధ్యాయులకు నా వందనములు. విద్యార్థులకు నా ఆశీస్సులు. మీరంతా నిమ్మ, తులసి, కొబ్బరి, వాము, కలబంద, వేప ఇలా రకరకాల మొక్కలను పెంచి ప్రదర్శనకు తెచ్చారు. చాలా సంతోషం. వృక్షాలను మనం కాపాడితే అవి మనకి ఆహారాన్ని, ఔషధాలను ఇచ్చి మనల్ని కాపాడతాయి. అందుకే 'వృక్షోరక్షతి రక్షితః' అంటారు. మీరు హరితసైనికులుగా ఏర్పడి అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారని మన ప్రధానోపాధ్యాయులుగారు చెప్పారు. మీ అందరికీ అభినందనలు. చిన్నవారైనా పెద్ద మార్పుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. పెద్దవారిని కూడా పర్యావరణ పరిరక్షణకు తోడ్పడేలా చేయండి. నా సహకారం మీకు ఎప్పటికీ వుంటుంది. హరితసైనికులారా శభాష్.

14. శతకపద్యాలు

చెట్లు పెంచుటన్న చిరకాలమగుగాని
చెట్లు నరుక వచ్చు చిటికె లోన
చెడ్డ పేరు పొంద చిరకాల మెందుకు
తెలిసిమసలు కొనుము తెలుగు బాల

రాయప్రోలు వామనరావు

ఆశలేనివాడు అవనిలో లేడయ్య
ఆశమితము జేయ కలుగు సుఖము
అంతులేని ఆశ ఆపద కలిగించు
తెలిసికొనుము వేగ తెలుగు మొగ్గ

కొప్పరపు ఆంజనేయులు

పత్రి కొక్కటున్న పది వేల సైన్యము
పత్రికొక్కటున్న మిత్ర కోటి
ప్రజకు రక్షలేదు పత్రికలేకున్న
వాస్తవమ్ము నార్లవారి మాట

నార్ల చిరంజీవి

ప్రాతలోనే యుండు ప్రాశస్త్య మంతయు
కొత్తయెల్ల హాని కూర్చబోదు
కొత్త నీరు రానికోనేరు వసరెక్కు
వాస్తవమ్ము నార్లవారి మాట

నార్ల చిరంజీవి

I. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు-భావాలు :-

1. చిరకాలం = చాలా కాలం;
మసలుకొనుము = నడచుకొనుము.

భావం : చెట్లను పెంచడానికి చాలా కాలము పట్టును. కాని దానిని కొట్టి వేయుట చిటికెలో పని. అదే విధంగా మనిషికి చెడ్డ పేరు రావడానికి ఎక్కువ కాలం పట్టదు. ఇది తెలిసి ప్రవర్తించుము.

2. అవని = భూమి; మితము = తక్కువ;
వేగ = త్వరగా.

భావం : మనిషికి ఆశ వుంటుంది. దానిని మితం చేసుకొంటే సుఖం కలుగుతుంది. అంతులేకుండా ఆశను పెంచుకుంటే అది ఆపదలను కొనితెస్తుంది. త్వరగా తెలుసుకొనుము.

3. మిత్రకోటి = అనేకమంది మిత్రులు;
వాస్తవము = నిజము.

భావం : ఒక పత్రిక పదివేల సైన్యముతోను, కోటి మంది మిత్రులతోను సమానం. పత్రిక లేకుంటే ప్రజలకు రక్షలేదు. నార్లవారి మాట నిజం.

4. ప్రాశస్థ్యము = గొప్పదనము; హాని = కీడు;
పసరెక్కు = నాచుచేరి ఆకుపచ్చగా మారును.

భావం : గొప్ప తన మంతా పాతలోనే లేదు. అలాగే కొత్తవన్నీ కీడు చేస్తాయనుకోరాదు. కోనేట్లోకి కొత్త నీరు రానిచో పాతనీరు పచ్చబడి దుర్వాసనతో పనికి రాదు. కొత్తనీరు వస్తేనే కోనేట్లో నీళ్ళు అందరికీ ఉపయోగపడతాయి. కనుక మనకు ఉపయోగపడే కొత్త ఆలోచనలను ఆహ్వానించాలని నార్లవారి భావము.

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. కింది ప్రశ్నలకు ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానాలు రాయండి.

- 1) అంతులేని ఆశవలన ఏమగును ?
- 2) ఏది పదివేల సైన్యంతో సమానం ?
- 3) కోనేటి నీరు ఎప్పుడు పసరెక్కును ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) మంచి, చెడులను గురించి కవి ఎలా తెలియజేశాడు ?
- 2) ఆశ ఎటువంటిది ?
- 3) పత్రికల ప్రాముఖ్యమేమి ?
- 4) కొత్తని అంగీకరించాలని కవి ఎలా వివరించారు ?

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) _____ పేరు పొంద చిరకాలమెందుకు?
- 2) ఆశ మితము చేయ కలుగు _____
- 3) అంతులేని ఆశ _____ కలిగించు.
- 4) ప్రజకు రక్షలేదు _____ లేకున్న
- 5) కొత్త యెల్ల _____ కూర్చబోదు.

ఈ. సరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

1) చెట్లు పెంచుటకు పట్టు కాలం

(అ) క్షణ కాలం

(ఆ) గొప్ప కాలం

(ఇ) చలి కాలం

(ఈ) చిరకాలం

2) అంతులేని ఆశ కలిగించేది _____

(అ) ఆపద

(ఆ) సుఖము

(ఇ) కోపము

(ఈ) విచారము

3) పత్రికొక్కటున్న _____ సైన్యము

(అ) పదివేల

(ఆ) ఐదువేల

(ఇ) మూడువేల

(ఈ) నాలుగువేల

2) పత్రి కొక్కటున్న _____

_____ నార్ల వారి మాట

ఇ. సంధి చేసి రాయండి.

(1) పెంచుట + అన్న

(2) లేడు + అయ్య

(3) ఒక్కటి + ఉన్న

(4) కొత్త + ఎల్ల

(5) కూర్చు + పోదు

(6) పసరు + ఎక్కు

ఈ. మీరు నేర్చుకున్న రెండు పద్యాలను రాసి, భావాన్ని రాయండి.

ఉ. 'అంతులేని ఆశ ఆపద కలిగించు' - ఈ నీతిని తెలియచేసే కథ రాయండి.

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

1) ఆశలేనివాడు అవనిలో లేడు

2) మితమైన ఆశ సుఖాలనిస్తుంది.

3) పత్రిక పదివేల సైన్యముతో సమానం.

4) క్రొత్త నీరు రాకపోతే పాతనీరు పచ్చబడును.

ఆ. పద్యాల్ని పూరించండి.

1) ఆశలేని వాడు _____

_____ తెలుగు మొగ్గ

IV. సృజనాత్మకత

అ. ఆలోచించు-ఆచరించు

1) నీవు ఎప్పుడైనా మొక్కలను పెంచావా ? ఏయే మొక్కలను పెంచావు ?

2) మట్టిలో గింజలు వేసి నీరు చల్లండి. మొలకలు వచ్చే గింజలను గమనించి అవి ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతాయో మీ పుస్తకంలో రాయండి.

3) మీరు వార్తా పత్రికలను చదువుతారా ? ఈనాటి ముఖ్య వార్తలేమిటి ? తెలిసికొని రాయండి.

4) నీవు పాత పస్తువులను జాగ్రత్త చేస్తావా ? ఏయే పస్తువులు మనకు చాలా కాలం ఉపయోగపడతాయి ?

ఆ. సృజనాత్మకత :

పై చిత్రంలోని వృక్షారోపణ కార్యక్రమం గురించి 5-6 వాక్యాల నివేదిక రాయండి.

మూడవ జట్టు : అతిశయిల్లుచునుండు, వేము
రెండవ జట్టు : అనగననగరాగ మతిశయిల్లు చునుండు
తినగతినగ వేము తీయ నుండు

ఇ. భాషా క్రీడ.

విద్యార్థులను 5 జట్లుగా చేయండి.
ఒక జట్టు అంతకుముందు తరగతులలో వచ్చిన పద్యాలలోని రెండు పదాలు చెప్పాలి. మిగిలిన జట్టులో వారు ఆ పద్యాన్ని పూర్తిగా చెప్పాలి. ఆ చెప్పిన జట్టు మరలా రెండు పదాలు చెప్పాలి. మిగిలిన జట్టు వారు దాన్ని పూరించాలి. ప్రతి పద్యానికి మార్కులు పెట్టుకోవాలి. ఎవరికి ఎక్కువ మార్కులు వస్తే ఆ జట్టు గెలిచినట్లు.

ఈ. వార్తాపత్రికలోని వివిధ అంశాలను చదివి విద్యార్థులను చర్చించమనండి.

ఉదా :

మొదటి జట్టు : కష్ట బెట్టబోకు, మనసు
మూడవ జట్టు : కష్ట బెట్ట బోకు కన్న తల్లి మనసు
నష్ట బెట్ట బోకు నాన్న పనులు

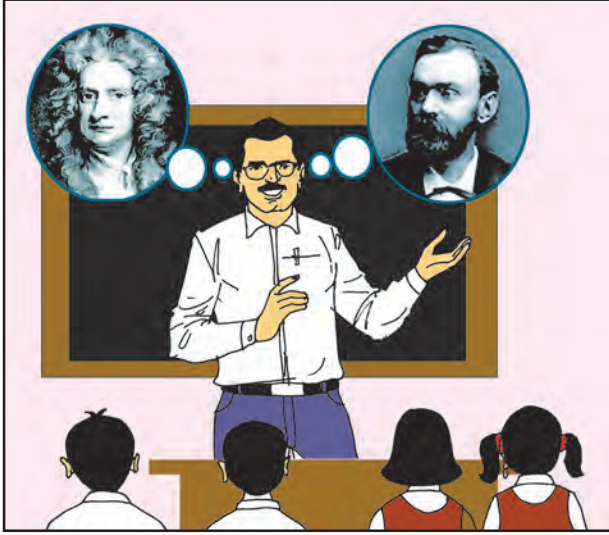
_____ తెలుగు బాల

15. స్ఫూర్తి

అది కడప జిల్లాలోని దువ్వూరు మండల పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల.

“జిల్లాలో ఇన్స్పెక్టర్ అవార్డుల ప్రక్రియ ప్రారంభమయింది. ఈ ప్రక్రియ ముఖ్య ఉద్దేశం విద్యార్థులకు డబ్బు ఇచ్చి ఏదైనా ప్రాజెక్టును, లేదా నమూనాను రూపొందింపజేసి భావి శాస్త్రవేత్తలుగా ఎదగటానికి స్ఫూర్తిని కలిగించుట. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన పథకం.

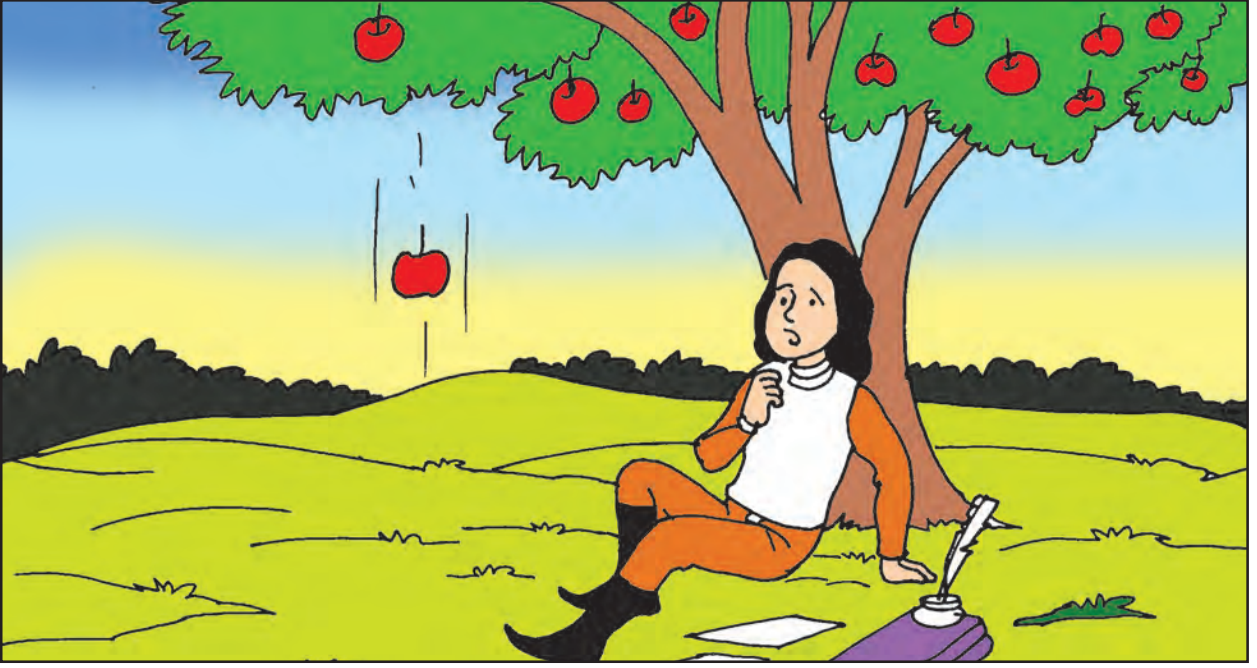
అవార్డుకు పాఠశాల నుండి ఒక అమ్మాయి, ఒక అబ్బాయి దరఖాస్తు పెట్టుకోవల్సి ఉంటుంది. అవార్డుకు ఎన్నికైన విద్యార్థులకు ఐదు వేల రూపాయలు డబ్బు చెక్కు రూపంలో అందుతుంది. ఆ డబ్బుతో నమూనాలు, ప్రాజెక్టులను తయారు చేసి జిల్లా స్థాయిలో జరిగే ఇన్స్పెక్టర్ అవార్డుల ప్రదర్శనా ఉత్సవాలలో ప్రదర్శించవలసి ఉంటుంది.

అక్కడ న్యాయనిర్ణేతలచే ఎన్నికైన ప్రాజెక్టులు, నమూనాలు రాష్ట్ర స్థాయికి అధికారులచే సూచించబడతాయి. మీలో ఒక అమ్మాయి, ఒక అబ్బాయి పేర్లు ఇస్తే దరఖాస్తు పూర్తి చేసి పంపిస్తాను” అంటూ వివరించారు ప్రధానోపాధ్యాయులు జయరామయ్యగారు.

విద్యార్థులెవరూ ముందుకు రాలేదు. ఆయన మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పినా ధైర్యంగా పేర్లు ఇచ్చి పాల్గొనటానికి ముందుకు రావటంలేదు. అప్పడు జయరామయ్యగారు ఇలా చెప్పారు.

మీరు న్యూటన్ మహాశయుడి గురించి వినివుంటారు. ఆయన ఒక రోజు చెట్టు క్రింద కూర్చొని వుండగా అవకాశమనేది కాయ రూపంలో చెట్టు మీద నుండి భూమి మీద పడింది. వెంటనే ఆయనకు ఒక మంచి ఆలోచన వచ్చింది. ‘కాయ చెట్టు మీద నుండి భూమ్మీదనే ఎందుకు పడాలి? ఆకాశంవైపు పైకి ఎందుకు పోకూడదు?’ అని ఆలోచించాడు. ఫలితంగా వచ్చిన అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన న్యూటన్ గమన సూత్రాలు ఆవిష్కరించ గలిగాడు. వాటి గురించి వివరంగా మీరు పాఠ్యాంశాలలో చదువుకుంటున్నారు.

అదే విధంగా ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ పేరు మీకు తెలుసు. నోబెల్ ఎక్కువ చదువుకోలేదు. చిన్నతనంలో తన తండ్రి నడిపే ఫ్యాక్టరీలోనే పని చేసేవాడు. ప్రతిదీ పరిశీలించే తత్వంగలవాడు.

ఒకనాడు ఫ్యాక్టరీకి పోవడం ఆలస్యం అయింది. అంతకుముందే ఆయన తమ్ముడు ఫ్యాక్టరీకి వెళ్ళి వున్నాడు. దురదృష్టవశాత్తు ప్రేలుడు జరిగి ఫ్యాక్టరీ పేలిపోయింది. నోబెల్ వెళ్ళే లోపలే ఈ సంఘటన జరిగింది. నోబెల్ తమ్ముని మరణానికి చింతించాడు. ఫ్యాక్టరీ పేలిపోయిందని అధైర్యపడలేదు. ప్రేలుడు కారణాన్ని అన్వేషించాడు. చివరకు ఆ అన్వేషణ ద్వారా డైనమేట్ కనుక్కొన్నాడు. ప్రేలుడు ద్వారా ఆయనకు అన్వేషించే ఆలోచన చేసే అవకాశం వచ్చింది. నోబెల్ చనిపోయాక ఆయన పేరు మీదుగా నోబెల్ వర్ధంతి అయిన డిసెంబర్ 10వ తేదీన శాంతి, సాహిత్యం, భౌతిక, రసాయన శాస్త్రాలు, వైద్యశాస్త్రం, ఆర్థిక శాస్త్రం మొదలగు రంగాలలో నోబెల్ బహుమతులిస్తున్నారు. ఈ బహుమతి విలువ సుమారు 13.5 లక్షల అమెరికన్ డాలర్లు.

“న్యూటన్, నోబెల్ లాంటివారు అవకాశాలను, ఆలోచనలను ఉపయోగించుకోవటంవల్లే ఆ స్థాయికి చేరుకున్నారు. అవకాశమనేది ఎప్పుడూ రాదు. వచ్చిన పుడు అందుకోవాలి” అన్నారు ప్రధానోపాధ్యాయులు.

ఆయన మాటల ప్రేరణతో “నేను నేను...” అంటూ విద్యార్థులు నమూనా ప్రాజెక్టుల ఆవిష్కరణలో పాల్గొనటానికి ముందుకు వచ్చారు. వారందరినీ పరీక్షించి ఇన్స్టిట్యూట్ అవార్డుకు ప్రతిభావంతులను ఎన్నిక చేసి దరఖాస్తు పంపారు జయరామయ్యగారు.

ఉ.సూ : విద్యార్థులు శాస్త్రీయ దృక్పథం అలవరచుకొనేందుకు సహకరించండి.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) శాస్త్రవేత్త అని ఎవరిని అంటారు ?
- 2) మీకు తెలిసిన శాస్త్రవేత్తల పేర్లు చెప్పండి.
- 3) మీరు తయారు చేసిన ప్రాజెక్టును వివరించండి.
- 4) మీ పాఠశాలలో మీరు ఏదేని బహుమతి పొందారా?
- 5) మీ పాఠశాలలో నిర్వహించే వివిధ రకాల పోటీలను గురించి తెలపండి.

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) అవార్డుల ప్రక్రియ ముఖ్య ఉద్దేశ్యమేమి ?
- 2) అవార్డుకు ఎన్నికైన విద్యార్థులు తమ ప్రాజెక్టులను ఎక్కడ ప్రదర్శించాలి ?
- 3) న్యూటన్ దేని గురించి ఆలోచించాడు ?
- 4) నోబెల్ తమ్ముడు ఏ విధంగా మరణించాడు?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన పథకమేది ?
- 2) న్యూటన్ గమన సూత్రాలను ఎలా ఆవిష్కరించగలిగాడు ?
- 3) నోబెల్ డైనమేట్ను కనుగొనటానికి కారణమైన పరిస్థితులు తెల్పండి.
- 4) నోబెల్ బహుమతులు ఏయే రంగాల్లో లభిస్తున్నాయి ? ఎప్పుడు ?

ఇ. సరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

1) దువ్వూరు మండలం ఉన్న జిల్లా

- _____
- (అ) కర్నూలు
 - (ఆ) చిత్తూరు
 - (ఇ) కడప
 - (ఈ) గుంటూరు

2) అవార్డుల గురించి విద్యార్థులకు తెలియజేసిన వారు _____

- (అ) తరగతి ఉపాధ్యాయుడు
- (ఆ) తరగతి నాయకుడు
- (ఇ) రాష్ట్రస్థాయి అధికారి
- (ఈ) ప్రధానోపాధ్యాయులు

3) నోబెల్ కనిపెట్టినది _____

- (అ) డైనమేట్
- (ఆ) ఆటమ్బాంబ్
- (ఇ) చెట్లు-శ్వాస క్రియ
- (ఈ) భూమ్యాకర్షణ శక్తి

4) నోబెల్ వర్షం _____

- (అ) అక్టోబరు - 2
- (ఆ) డిసెంబరు - 10
- (ఇ) నవంబరు - 14
- (ఈ) ఆగస్టు - 15

ఈ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) అవార్డుకు ఎన్నికైన విద్యార్థులకు _____ డబ్బు చెక్కు రూపంలో అందుతుంది.
- 2) మీరు _____ మహాశయుడి గురించి విని వుంటారు.
- 3) న్యూటన్ _____ సూత్రాలు ఆవిష్కరించగలిగాడు.

- 4) ఆల్ఫ్రెడ్ ప్రతీదీ _____
తత్వం కలవాడు.
- 5) ఆల్ఫ్రెడ్ తన అన్వేషణ ద్వారా
_____ కనుగొన్నాడు.

- 2) కాయ చెట్టు మీద నుండి భూమి మీద
పడింది. వెంటనే ఆయనకు ఒక ఆలోచన
వచ్చింది.
- 3) నోబెల్ ప్రతీదీ పరిశీలించే తత్వం కలవాడు.
- 4) అవకాశమనేది ఎప్పుడూ రాదు.
వచ్చినపుడు అందుకోవాలి.

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) మీరు న్యూటన్ మహాశయుడి
గురించి విని వుంటారు.
- 2) కాయ చెట్టు మీద నుండి భూమి మీద
పడింది.
- 3) ఆయన ఒక రోజు చెట్టు క్రింద నిల్చుని
వున్నాడు.
- 4) అవార్డుకు ప్రతిభావంతుల్ని ఎంపిక చేసి
దరఖాస్తు పంపారు.

ఆ. వాక్యాంగాలు రాయండి.

- 1) న్యూటన్ చెట్టు క్రింద కూర్చున్నాడు.
- 2) న్యూటన్ గమన సూత్రాలను
ఆవిష్కరించగలిగాడు.
- 3) నోబెల్ ప్రేలుడు కారణాన్ని అన్వేషించాడు.
- 4) జయరామయ్యగారు ప్రతిభావంతుల్ని ఎన్నిక
చేశారు.

ఇ. కింది పదాలను సొంత వాక్యాల్లో ఉపయోగించి
రాయండి.

- (1) పరిశీలించు
- (2) అన్వేషించు
- (ఇ) స్ఫూర్తి కలిగించు
- (4) ప్రదర్శించు
- (5) ఆవిష్కరించు

ఈ. సామాన్య, సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించి
రాయండి.

- 1) అవార్డుకు పాఠశాల నుండి ఒక అమ్మాయి,
ఒక అబ్బాయి దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలి.

IV. సృజనాత్మకత

1. మీరు తరగతిలో చేసిన జట్టువనిని గురించి
10 వాక్యాలు రాయండి.

2. చదవండి - తెలుసుకోండి.

శాస్త్ర వేత్త	పరిశోధన
1. న్యూటన్	గురుత్వాకర్షణ శక్తి లేదా భూమ్యాకర్షణ శక్తి
2. అలెగ్జాండర్ గ్రహంబెల్	టెలిఫోన్
3. ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్	డైనమైట్
4. లూయీ బ్రెయిల్	బ్రెయిల్ లిపి
5. మార్కోని	రేడియో

3. మీరు చుట్టు ప్రక్కల చూసిన ఏదైనా సంఘటనను
మీ సొంత వాక్యాల్లో రాయండి.

16. సంతృప్తి

కుచ్చుతోక నాడిస్తూ
కొమ్మలెక్కి దూకేస్తూ
ఉడత ఒకటి సరదాగా
అడవి లోన తిరుగసాగె.

అంతలోన పట్టు తప్పి
ఆకతాయి ఉడత తూలి
నేలపై పరుండిన
తోడేలు మీద జారిపడియె.

హుమ్మని తోడేలు ఉడత
నొడిసి పట్ట గట్టిగాను
విడుపుమంచు దీనంగా
ఉడత వేడుకోసాగెను.

విడిచి పెట్ట మంటావా?
ఉడతమ్మా సరేగాని
సందేహం నా కొక్కటి
ఉంది నీవు తీర్చాలది.

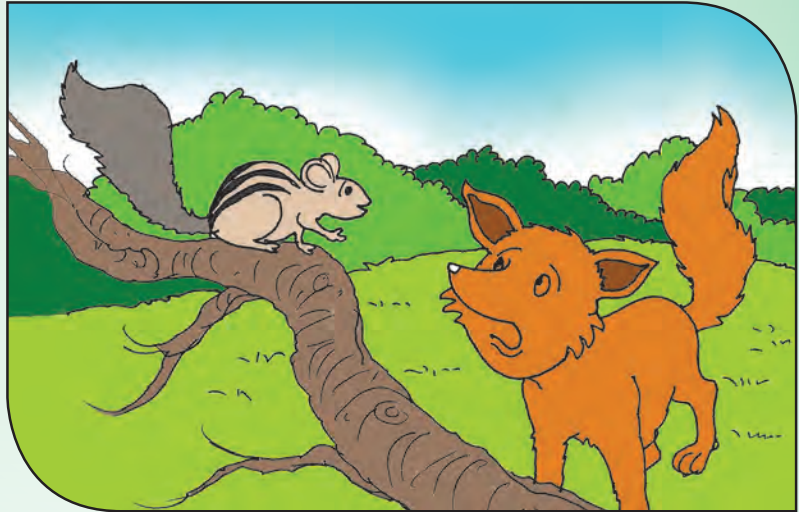
గుప్పెడైన లేని నీకు
కో కొల్లగ తృప్తి యేమి
నేనింతటి వాణ్ణి కదా
ఏల నాకు సుఖం లేదు.

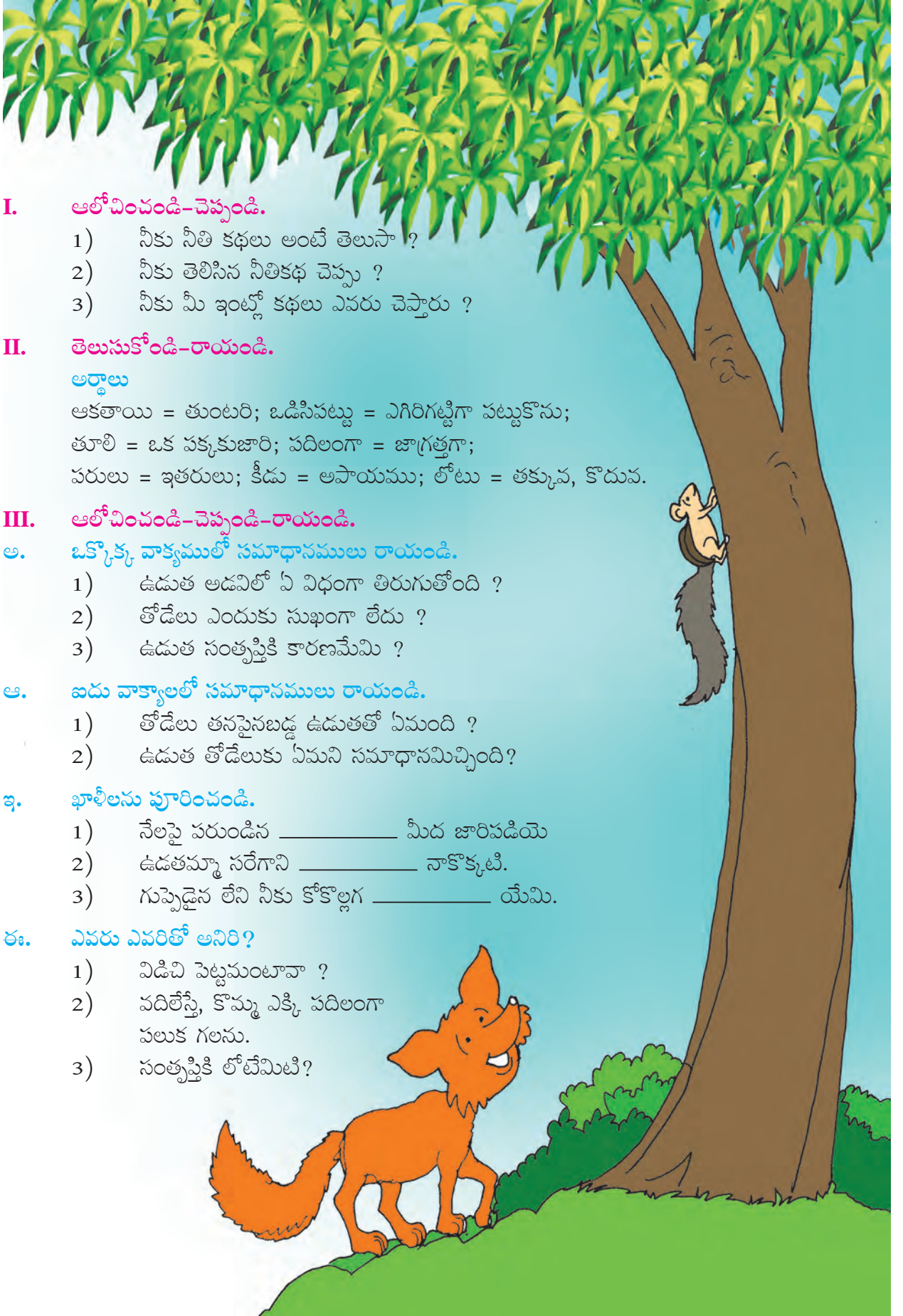
ఏ వేళను నినుజూచిన
ఎంతో సంతోషంతో
అరచుచుండు వెగురుచుండు
వది యెట్లా సాధ్యమయ్యె

అప్పడిట్లు పలికె నుడుత
'అయ్యా తోడేలు గారు
వదిలేస్తే కొమ్మ ఎక్కి
పదిలంగా పలుక గలను

తోడేలుకు జాలిపుట్టె
ఉడతమ్మాను విడిచి పెట్టె
మెరపులాగ కొమ్మమీద
కురికి ఉడత చెప్పెనిట్లు

పరులకెప్పుడు కీడు చేసి
ఎరుగని మా ఉడత జాతి
కానందం కాకేమిటి
సంతృప్తికి లోటేమిటి?

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి.

- 1) నీకు నీతి కథలు అంటే తెలుసా ?
- 2) నీకు తెలిసిన నీతికథ చెప్పు ?
- 3) నీకు మీ ఇంట్లో కథలు ఎవరు చెప్తారు ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు

ఆకతాయి = తుంటరి; ఒడిసిపట్టు = ఎగిరిగట్టిగా పట్టుకొను;
 తూలి = ఒక పక్కకుజారి; పదిలంగా = జాగ్రత్తగా;
 పరులు = ఇతరులు; కీడు = అపాయము; లోటు = తక్కువ, కొద్దువ.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) ఉడుత అడవిలో ఏ విధంగా తిరుగుతోంది ?
- 2) తోడేలు ఎందుకు సుఖంగా లేదు ?
- 3) ఉడుత సంతృప్తికి కారణమేమి ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) తోడేలు తనసైనబండ్ల ఉడుతతో ఏమంది ?
- 2) ఉడుత తోడేలుకు ఏమని సమాధానమిచ్చింది?

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) నేలపై పరుండిన _____ మీద జారిపడియె
- 2) ఉడతమ్మా సరేగాని _____ నాకొక్కటి.
- 3) గుప్పెడైన లేని నీకు కోకొల్లగ _____ యేమి.

ఈ. ఎవరు ఎవరితో అనిరి?

- 1) విడిచి పెట్టమంటావా ?
- 2) పదిలేస్తే, కొమ్మ ఎక్కి పదిలంగా పలుక గలను.
- 3) సంతృప్తికి లోటేమిటి?

సంగత వాక్యాలు:-

ఉ. గేయాన్ని సరిచేసి రాయండి.
ఉడతమ్మను విడిచిపెట్టె
కురికి ఉడత చెప్పెనిట్లు
తోడేలుకు జాలి పుట్టె
మెరుపు లాగ కొమ్మమీద

ఊ. కింది పదాలను సొంత వాక్యాల్లో ఉపయోగించి రాయండి.
(1) సరదాగా (2) కోకోల్లగ (3) మెరుపులాగ

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. కింది పదాలకు రెండేసి పర్యాయ పదాలు రాయండి.
(1) అడవి (2) శిరస్సు (3) సంతోషం
(4) మనసు (5) కీడు (6) పదిలము

ఆ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.
(1) ఎక్కుట (2) సంతోషము (3) తృప్తి (4) నుఖము
(5) పదలుట (6) కీడు (7) సాధ్యము

ఇ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) ఉడత ఒకటి సరదాగా
అడవి లోన తిరుగసాగె
- 2) తోడేలు మీద జారిపడియె
- 3) నీకు కోకోల్లగ తృప్తి ఏమి ?
- 4) కొమ్మ ఎక్కి పదిలంగా పలుకగలను.

V. సృజనాత్మకత

అ. ఉడత, తోడేలు చిత్రాలను కాగితంపై గీసి, అట్టముక్కలకు అంటించాలి. వాటి ఆకృతులను కత్తిరించి, పుల్లలకు అంటించాలి. వరదా కట్టి తోలుబొమ్మ లాటలా ఆడిస్తూ సంభాషిస్తూ ప్రదర్శన జరపండి.

ఆ. విహాన్ తోటకెళ్ళి మామిడి చెట్టు మీద ఒక కోయిలను చూశాడు. అది అతనితో ఏం మాట్లాడుతుందో ఊహించి సంభాషణ రూపంలో రాయండి.

కోయిల : కుహూ..... కుహూ.....

విహాన్ : ఇలా ఇద్దరం అరుస్తూనే ఉంటామా? ఏమైనా మాట్లాడుకుందామా?

కోయిల :

విహాన్ :

కోయిల :

విహాన్ :

కోయిల :

విహాన్ :

కోయిల :

జట్టువని :

పిల్లలను జట్టుగా చేసి రకరకాల పక్షుల చిత్రాలను సేకరించి వాటి ఆకారం (సైజు) దేనికన్నా పెద్దది. దేనికన్నా చిన్నది. రంగు, ఆహారం, ఎక్కడ నివసిస్తాయి? అరుపు ఏవిధంగా ఉంటుంది? మొదలైన వివరాలు రాసి 'ఆల్బమ్' తయారుచేయమనండి. స్నేహితులతో పంచుకోమనండి.

	
<p>పక్షి పేరు : చిలుక</p> <p>రంగు : లేత పచ్చ</p> <p>దేనికన్నా పెద్దది : పిచ్చుక</p> <p>దేనికన్నా చిన్నది : కాకి</p> <p>ఆహారం : వండు, బాదం పప్పులు</p> <p>నివాసం : కట్టడాలు, చెట్ల బొరియలు</p>	<p>పక్షి పేరు : _____</p> <p>రంగు : _____</p> <p>దేనికన్నా పెద్దది : _____</p> <p>దేనికన్నా చిన్నది : _____</p> <p>ఆహారం : _____</p> <p>నివాసం : _____</p>

17. ఉగాది

పండుగలు మన సంతోష సంబరాల కొరకు ఏర్పడ్డవి. అనేక సంస్కృతులకు, సంప్రదాయాలకు చెందిన ప్రజలు భేదభావాలను మరచి కలిసిమెలసి జరుపుకొనే శుభదినాలే పండుగలు. పండుగలు పలురకాలు. వీనిలో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం, గణతంత్ర దినోత్సవం వంటి వానిని జాతీయ పండుగలు అంటారు. దీపావళి, దసరా, క్రిస్మస్, రంజాన్ ఈడ్ మొదలగు వాటిని సాంస్కృతిక పండుగలని అంటారు. అంతేగాక గాంధీ, నెహ్రూల వంటి మహానుభావుల జన్మదినోత్సవాలను గూడా మనము పండుగలుగా జరుపుకొంటాము.

మనమిప్పుడు భారతీయ పండుగలలో ముఖ్యమైన ఉగాది పండుగను గురించి తెలుసుకొందాము. యుగమునకు ఆదిగా జరుపుకొను పండుగ ఉగాది. దీనినే సంవత్సరాది అని కూడా అంటారు. ఈ పండుగను ప్రతి సంవత్సరము చైత్రశుద్ధ పాడ్యమినాడు జరుపుకొంటారు.

ఉగాది నాడు ఉదయముననే పిల్లలు, పెద్దలు తలంటున్నానం చేసి కొత్త బట్టలు ధరిస్తారు. మొట్టమొదటగా కొత్త చింతపండు, కొత్త బెల్లం, మామిడి ముక్కలు, చెరుకు ముక్కలు, వేప పువ్వు, పచ్చిమిరప, ఉప్పు, అరటిపండు ముక్కలు కలిపి తయారుచేసిన ఉగాది పచ్చడిని దేవునికి నైవేద్యము పెట్టి, తరువాత తాము తింటారు.

మానవ జీవితం కష్టసుఖముల, మంచిచెడుల కలయిక. దానికి సంకేతమే రకరకముల రుచులతో కూడిన ఈ పచ్చడి. దీనిలోని వేపపువ్వు ఆరోగ్యరక్షణకు ఎంతో ఉపయోగకరము. ఈ గ్రీష్మఋతువులో వచ్చే ఆటలమ్మ, మశూచి మొదలగు రోగములను కూడ ఇది నివారిస్తుంది. మధ్యాహ్న సమయమున బంధుమిత్రులతో కలిసి రకరకాల పిండివంటలతో కూడిన భోజనమును భుజిస్తారు. ఒకరికొకరు శుభాకాంక్షలు తెలుపుకొంటారు. సాయంకాల సమయమున దేవాలయములలో పంచాంగ శ్రవణం చేస్తారు. దేవుని దర్శిస్తారు.

మహారాష్ట్రలు 'గుడిపాడవ' అను పేరుతో ఈ పండుగను జరుపుకొంటారు. ఆనాడు వారు ఒక పాడవైన కర్రపై వస్త్రమును వేసి దానిపై చెంబును బోర్లించి తమ ఇండ్లపై నిలపెడ్డారు. దీనిని 'గుడి' అంటారు. ఈ గుడిని బత్తెరిసాల దండతోను, పూలదండలతోను, మామిడి ఆకులతోను అలంకరిస్తారు. ఆనాడు వేప ఆకుల పచ్చడిని చేసికొంటారు. గుడిని ఎంత ఎత్తునకు నిలబెట్టుదురో ఆ కుటుంబము అంత ఎక్కువ అభివృద్ధిలోనికి వచ్చునని మహారాష్ట్రల సమ్మకము.

I. వినండి-చెప్పండి

- 1) సంక్రాంతి, దీపావళి, దసరా పండుగలు ఏయే తెలుగు నెలలలో వస్తాయి?
- 2) పండుగలను ఎందుకు జరుపుకుంటాము?
- 3) జాతీయ పండుగలు అని వేటిని అంటారు ? ఎందుకు ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు

సంస్కృతి = పూర్వము నుండి ఆచరిస్తున్న పద్ధతులు; సంకేతము = గుర్తు;
శ్రవణము = వినుట; దర్శించుట = చూచుట;
బత్తెరిసాలు = పంచదార బిళ్ళలు.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒకటి, రెండు వాక్యాల్లో సమాధానములు రాయండి.

- 1) పండుగ అంటే ఏమిటి ?
- 2) గాంధీ, నెహ్రూల జన్మదినోత్సవాలు ఎప్పుడు జరుపుకొంటారు ?
- 3) నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాన్ని ఇంకా ఏ పేరుతో పిలుస్తారు ?
- 4) "ఉగాది" అని ఎందుకు పిలుస్తాము ?
- 5) ఉగాది పచ్చడి దేనికి సంకేతం ?
- 6) ఉగాది పండుగ ఏ నెలలో వస్తుంది ?

ఉ.సూ : పండుగల ద్వారా మన సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను విద్యార్థులు తెలుసుకొనేందుకు సహకరించండి.

ఆ. నాలుగైదు వాక్యాల్లో సమాధానములు రాయండి.

- 1) పండుగలు ఎన్నిరకాలు ? అవి ఏవి ?
- 2) ఉగాది పండుగను ఎలా జరుపుకుంటారు ?
- 3) వేప వలన ఉపయోగాలేమిటి ?
- 4) మహారాష్ట్రలు ఉగాదిని ఎలా జరుపుకుంటారు ?

ఇ. సరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

- 1) గణతంత్ర దినోత్సవం జరుపుకునే రోజు

(అ) ఆగస్టు - 15

(ఆ) నవంబరు - 14

(ఇ) జనవరి - 26

(ఈ) అక్టోబరు - 2

- 2) ఉగాది పండుగను ఈ నెలలో

జరుపుకుంటాము _____

(అ) చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమి

(ఆ) ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి

(ఇ) భాద్రపద శుద్ధ చవితి

(ఈ) ఆశ్వయుజ బహుళ అమావాస్య.

- 3) ఈ పువ్వుని ఉగాది వచ్చడిలో

ఉపయోగిస్తారు _____

(అ) మందార పువ్వు

(ఆ) వేప పువ్వు

(ఇ) మామిడి పువ్వు

(ఈ) కుంకుమ పువ్వు

- 4) మహారాష్ట్రలు 'ఉగాది'ని ఈ పేరుతో

జరుపుకుంటారు. _____

(అ) పొంగల్

(ఆ) విజయదశమి

(ఇ) గుడిపాడవ

(ఈ) భోగి

ఈ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) _____కు ఆదిగా జరుపుకొనే పండుగ
- 2) ఉగాదినే _____ అని కూడా అంటారు.
- 3) ఉగాది నాడు దేవాలయాలలో _____ చేయుదురు.
- 4) మహారాష్ట్రలు _____ అను పేరుతో ఈ పండుగను జరుపుకుంటారు.

IV. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) పిల్లలు, పెద్దలు తలంటు స్నానం చేసి కొత్త బట్టలు ధరిస్తారు.
- 2) వేపపువ్వు ఆరోగ్య రక్షణకు ఉపయోగం.
- 3) దేవాలయాల్లో పంచాంగ శ్రవణం చేస్తారు.
- 4) కుటుంబము అంత ఎక్కువ అభివృద్ధిలోకి వస్తుంది.

ఆ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1) సంతోషం	X
2) ఉదయము	X
3) ఆరోగ్యము	X
4) ఎత్తు	X
5) ఎక్కువ	X

ఇ. పర్యాయ పదాన్ని రాయండి.

- (1) పండుగ
- (2) జన్మదినం
- (3) పువ్వు
- (4) రోగము
- (5) దేవాలయము
- (6) ఇల్లు
- (7) ఆకు

18. ఆంధ్రకేసరి

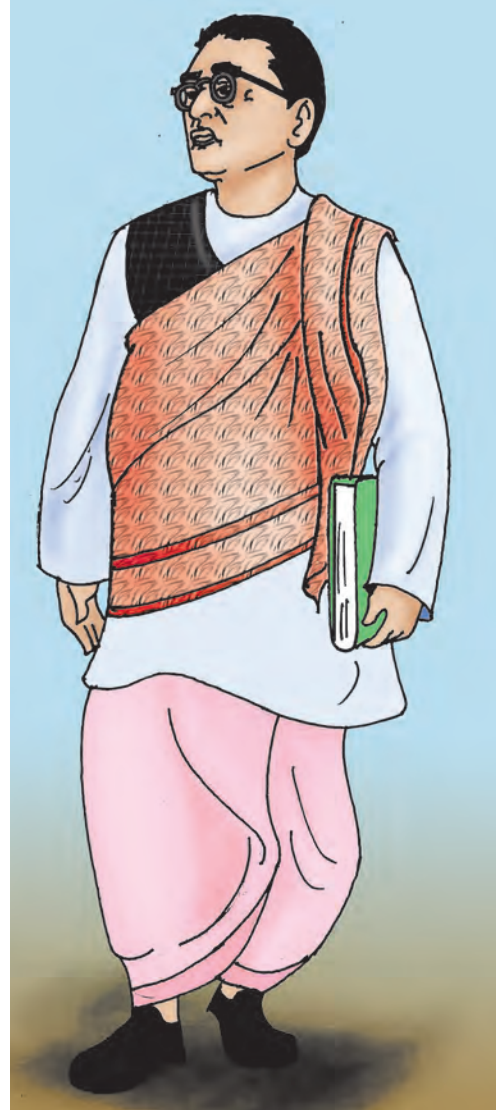
టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు తెలుగు ప్రజల ఆరాధ్య నాయకుడు. సాహసానికి, త్యాగానికి ఆయన పెట్టింది పేరు.

ఆయన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఒంగోలు సమీపంలో గల టంగుటూరులో 1872వ సంవత్సరం ఆగస్టు 23వ తేదీన జన్మించారు. ఆయన తండ్రి గోపాల కృష్ణయ్య, తల్లి సుబ్బమ్మ. టంగుటూరి వారి పన్నెండవ ఏటనే ఆయన తండ్రిగారు మరణించారు.

దానితో తల్లి ఎంతో కష్టపడి ప్రకాశం గారికి చదువు చెప్పించింది. ఆయన చిన్నప్పటి నుండి చాలా బాగా చదివేవాడు. ఎంత తెలివి తేటలు కలవారో అంత అందంగా కూడా వుండే వారు. అందుకే చిన్నప్పటి నుండి నాటకాల్లో స్త్రీ వేషాలు కూడా వేసేవారు.

ప్రకాశం గారి సటనను చూచి హనుమంతరావు నాయుడు అనే ఉపాధ్యాయుడు ముగ్ధుడై ఆయనను తన వెంట రాజమండ్రి తీసుకొని వెళ్ళి కన్నకొడుకులా అభిమానంగా చూసుకున్నారు. ఆయన చదువు బాధ్యతను కూడా తీసుకొని నాటకాలలో తనతోపాటు వేషాలు వేయిస్తూ ఉండేవారు.

ప్రకాశం గారు రాజమండ్రి, చెన్నైల్లో చదివి ప్లీడరు పట్టా సంపాదించి న్యాయవాద వృత్తిని ఆరంభించారు. 1907వ సంవత్సరంలో మదరాసులో బారిష్టర్ గా ప్రాక్టీస్ ప్రారంభించినప్పటి నుంచి 1921వ సంవత్సరం వరకు ఆయన జమిందారులా బ్రతికారు. తర్వాత న్యాయవాద వృత్తిని మానివేసి

స్వాతంత్ర్య సమరంలో చేరారు. ఆ రోజుల్లోనే అప్పటికే ఆయన స్వార్జితం రూ. 13 లక్షలకుపైగా వుండేది. దానినంతా ఆయన ప్రజల క్షేమం కోసం ఖర్చు చేశారు.

గాంధీజీ పిలుపుతో స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నారు. అనేకసార్లు జైలుకి వెళ్ళారు. ఖద్దరు బట్టలను ధరించేవారు. విదేశీ వస్తువుల వాడకాన్ని నిషేధించారు. పిల్లల్ని కాన్వెంట్ చదువుల నుంచి మాన్పించారు. ముందు తను ఆచరించి తర్వాత ఇతరులకు చెప్పే స్వభావం ప్రకాశం గారిది.

గవర్నర్లు ఆయన్ను తండ్రిగా భావించి, పూజించి, గౌరవించడం చిరస్మరణీయం. విజయవాడ కృష్ణా నదిపై బ్యారేజిని నిర్మించారు. అది ప్రకాశం బ్యారేజీగా పేరుగాంచింది. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే తిరుపతిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించారు.

అట్టి మహనీయుడు 1957 సంవత్సరం మే 20వ తేదీన తన 85వ ఏట హైదరాబాదులో పరమపదించారు. ప్రజలపట్ల ఆయన కనపరచిన ప్రేమ, అభిమానం 'ప్రజలే ప్రకాశం ప్రకాశమే ప్రజలు' అన్న నానుడిగా ప్రసిద్ధి గాంచింది.

ఇప్పటి తమిళనాడు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా, ఇటు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన సమయంలో పాశ్చాత్య గవర్నర్లు, భారతీయ

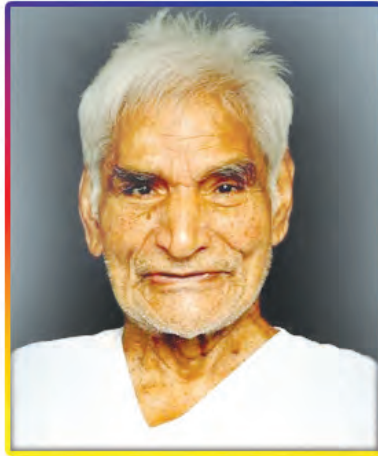
టంగుటూరి ప్రకాశంగారి సేవలను గుర్తించి భారత ప్రభుత్వం వీరి జ్ఞాపకార్థం ప్రత్యేక తపాలాబిళ్ళను ఆవిష్కరించింది.

వీరిని గురించి తెలుకోండి:

పొట్టి శ్రీరాములు

బాబా అమ్బే

ఇందిరాగాంధీ

ఉ.సూ : విద్యార్థులు దేశభక్తి గేయాలు, దేశనాయకుల చరిత్రలు చదివి దేశభక్తి పెంపొందించుకునేట్లు ప్రోత్సహించండి.

I. ఆలోచించండి-చెప్పండి

- 1) పాతాన్ని స్పష్టంగా, తగిన హెచ్చు తగ్గులు పాటించుచు చదవండి.
- 2) ప్రకాశంగారి గొప్పతనాన్ని సొంత వాక్యాల్లో చెప్పండి.
- 3) దేశనాయకులని ఎవరిని అంటారు ?
- 4) మీరు దేశం కోసం ఏం చేద్దామనుకుంటున్నారు ?

II. తెలుసుకోండి-రాయండి.

అర్థాలు

మరణించారు = చనిపోయారు; నిషేధించు = నిరాకరించు; బారిష్టరు = న్యాయవాది; స్వార్జితం = స్వయంగా సంపాదించినది; చిరస్మరణీయం = ఎల్లకాలం గుర్తుంచుకోదగినది; పరమపదించు = చనిపోవు.

III. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానములు రాయండి.

- 1) ప్రకాశం పంతులుగారు దేనికి పెట్టింది పేరు ?
- 2) ప్రకాశం గారి తల్లిదండ్రులెవరు ?
- 3) ప్రకాశం గారి చదువు ఎక్కడెక్కడ జరిగింది ?
- 4) తన స్వార్జితాన్ని ప్రకాశంగారు ఏం చేశారు ?
- 5) ప్రకాశం గారి పట్ల ప్రసిద్ధిగాంచిన నానుడి ఏది ?

ఆ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) హనుమంతరావు నాయుడుగారు ఎందుకు ప్రకాశంగారి బాధ్యతను తీసుకున్నారు ?
- 2) ఇతరులకు చెప్పేముందు తను ఆచరించే స్వభావం ప్రకాశంగారిదని ఎట్లు చెప్పగలవు ?
- 3) ప్రకాశంగారు స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్న విధం తెల్పండి.

ఇ. ఖాళీలను పూరించండి.

- 1) నాటకాల్లో _____ కూడా వేసేవారు.
- 2) ప్రకాశంగారు _____ వృత్తిని ఆరంభించారు.
- 3) _____ వస్తువుల వాడకాన్ని నిషేధించారు.

ఈ. సరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

- 1) ప్రకాశంగారి నటనను చూసి ముగ్ధులైన వారు _____
(అ) గోపాలకృష్ణయ్య
(ఆ) హనుమంతరావు నాయుడు
(ఇ) పటేల్ (ఈ) శాస్త్రి
- 2) ప్రకాశంగారు సంపాదించిన పట్టా _____
(అ) డాక్టరు (ఆ) ఇంజనీరు
(ఇ) ప్లీడరు (ఈ) టీచరు
- 3) ప్రకాశంగారి పేరు మీద బ్యారేజీ కట్టబడినది _____
(అ) గోదావరి నదిపై (ఆ) కృష్ణా నదిపై
(ఇ) పెన్నానదిపై
(ఈ) తుంగభద్రా నదిపై
- 4) ప్రకాశంగారు స్థాపించిన విశ్వవిద్యాలయం _____
(అ) శ్రీ వేంకటేశ్వర (ఆ) ఉస్మానియా
(ఇ) తెలంగాణా (ఈ) ఆంధ్ర

ఉ. ఈ పాఠంలోని రెండవ పరిచ్ఛేదాన్ని చదివి, మీరు కొన్ని ప్రశ్నలు రాయండి.

ఉదా: ప్రకాశంగారి స్వగ్రామం ఏది?
1.
2.

III. భాషను తెలుసుకుందాం.

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

- (1) స్వాతంత్ర్య + ఉద్యమము
- (2) దానికి + అంతా
- (3) విద్య + ఆలయం
- (4) వేంకట + ఈశ్వర

ఆ. గీతగీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

- 1) ఆయన తండ్రి గోపాల కృష్ణయ్య.
- 2) ప్రకాశం పంతులుగారు ఖద్దరు బట్టలు ధరించేవారు.
- 3) ఆయన ప్రకాశంగారిని కన్నకొడుకులా అభిమానంగా చూసుకున్నారు.
- 4) ఖద్దరు బట్టలు ధరించారు.

ఇ. వాక్యాంగాలను గుర్తించండి.

- 1) తల్లి ఎంతో కష్టపడి ప్రకాశంగారిని చదివించింది.
- 2) ప్రకాశం సటనను చూచి హనుమంతరావు నాయుడుగారు ముగ్ధులైనారు.
- 3) ప్రకాశంగారు స్వాతంత్రోద్యమంలో పాల్గొన్నారు.

ఈ. కాలములను గుర్తించండి.

- 1) ప్రకాశంగారు చిన్నప్పటినుండి బాగా చదివేవారు.
- 2) టంగుటూరి ప్రకాశంగారు తెలుగు ప్రజల ఆరాధ్యనాయకులు.
- 3) ప్రకాశంగారు పిల్లల్ని కాన్వెంటు చదువుల నుంచి మాన్పించారు.

IV. సృజనాత్మకత

కింది ఇచ్చిన అంశాల ఆధారంతో ఏడెనిమిది వాక్యాలు రాయండి.

సరోజిని జననం ఫిబ్రవరి 13 -

తల్లి వరద సుందరీ దేవి - తండ్రి అఫెూర నాథ చటోపాధ్యాయ - ఉత్తమ కవయిత్రి - మొదటి కవితా సంపుటి - బంగారు వాకిలి - భారతకోకిల బిరుదు - ఉత్తర ప్రదేశ్ కు తొలి మహిళా గవర్నర్ - మరణం 1949

కూరగాయల సలాడ్ తయారు చేద్దామా!

- కావలసిన పదార్థాలు :**
- తురిమిన క్యారెట్లు : ఒక కప్పు
 - తురిమిన బీట్ రూట్ : ఒక కప్పు
 - తురిమిన కీరదోసకాయ : ఒక కప్పు
 - మొలకెత్తిన పెసర్లు : ఒక కప్పు

- వేయించిన నువ్వులపొడి : అర కప్పు
- నిమ్మకాయరసం : మూడు చెంచాలు
- పచ్చి మిరపకాయలు : 2 నన్నగా తరగాలి
- కొత్తి మీర : అర కప్పు
- ఉప్పు : తగినంత

తయారు చేసే విధానం :

ఒక పాత్రలో కడిగి తురిమిన క్యారెట్లు, బీట్ రూట్, కీరదోస కాయలను వేయాలి. వాటికి మొలకెత్తిన పెసర్లును, పచ్చి మిరపకాయ తరుగును జత చేయాలి. వాటిపై నువ్వుల పొడిని చల్లాలి. తగినంత ఉప్పును వేసుకోవాలి. చివరిగా

నిమ్మరసం వేసి గరిటెతో చక్కగా కలిపి తరిగిన కొత్తి మీరతో అలంకరించాలి. ఇక తీసి, పులుపు, ఉప్పు, కారంతో కూడిన రుచికరమైన సలాడ్ తయారైంది.

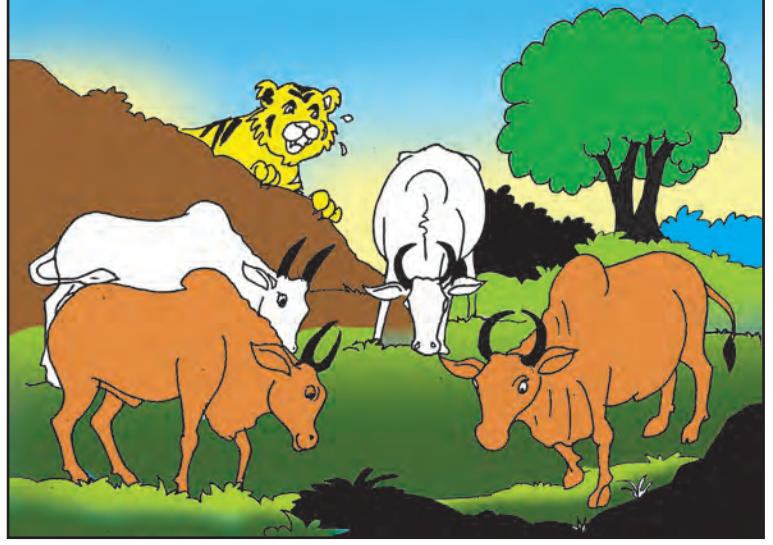
పిల్లలూ! సెలవు రోజున ఈ సలాడ్ తయారు చేసి ఇంట్లో అందరికీ తినిపించి. శభాష్ అనిపించుకోండి.

19. ఐకమత్యమే మహాబలం

నాగులా పల్లి గ్రామాన - నాలుగెడ్లు
కలిసి కట్టుగ ప్రతిరోజు - కానకేగి
పొత్తుగా పొట్ట నిండార - పూరిమేసి
చీకటగువేళ నూరికి - చేరుచుండె.

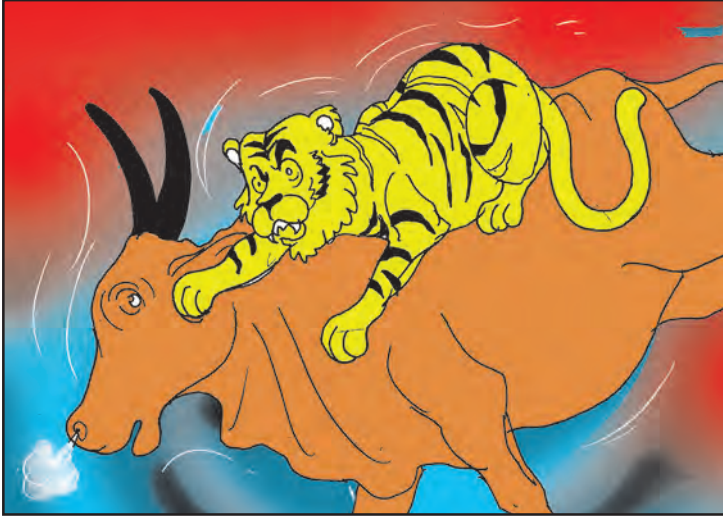
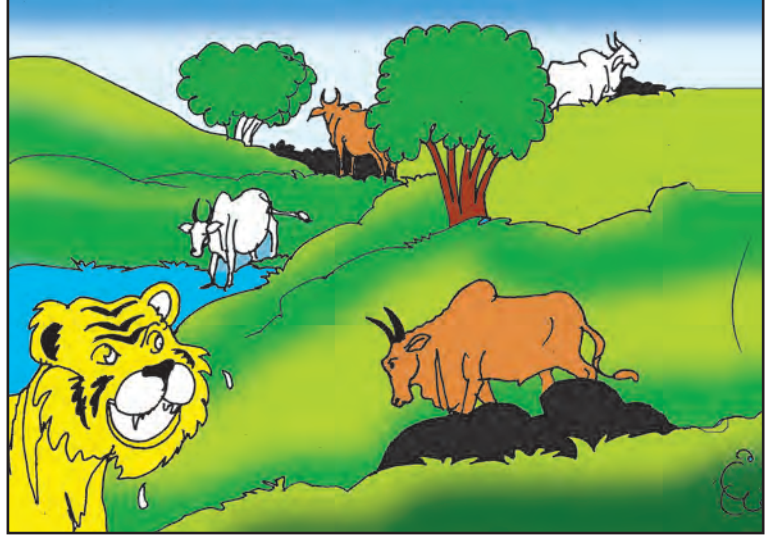
అనుదినం బిట్టులడవికి - యరిగి బాగ
మేసి వచ్చెడి యెడ్లను - మెకముగాంచి
“అరరె వీటి మాంసముతిన - నట్టిదాని
జన్మకూడ నొక్కటియె- యీజగతిపైన”

అని తలంచి వేలాడగా - నరుగుదెంచి
యొక్క చోటను పొదవెన్క - నక్కియుండి
మేయుచుండెడి యెడ్లపై - మెకముదూకి
చంపయత్నించె మిక్కిలి - సాహసమున

హుమ్మహుమ్మని యెడ్లన్ని - హుంకరించి
మోరలెత్తుచు యొకసారి - ముందుకురికి
కొమ్ములన్ జిమ్మి దానిని - కుళ్ళ బొడవ
బ్రతుకు జీవుడాయని వేగ - పారిపోయె

కాల మొకరీతి యేరికి - గడవబోదు
నేనె పులి బార దోలితి - నేనటంచు
వానిలో నవి కలహించి - వదలి చెలిమి
మేయ సాగెను వేరుగా - మేతలనియు

వానిలో భేద భావముల్ - వచ్చెనంచు
తెలుసు కున్నట్టి మెకమంత - తెలివి తోడ
బలిమి నొక్కొక్క దానిని - పట్టి చంపి
కడుపు నింపుచు హాయిగా - గడువసాగె

కలిసి యున్న కలదు మేలు
చెలిమి వీడిన కలుగు చేటు.

I. వినండి-చెప్పండి.

- 1) 'కలిసి ఉంటే కలదు సుఖం' అంటే ఏమిటి ?
- 2) కలహించుకుంటే ఏమవుతుంది ?
- 3) ఐకమత్యం అంటే ఏమిటి ?
- 4) సువ్వు ఇంట్లో, బయట కూడా ఐకమత్యంతో ఉంటావా ?

II. ఆలోచించండి-చెప్పండి-రాయండి.

అ. అర్థాలు-భావాలు :-

1. నాలుగు + ఎడ్లు = నాలుగు ఎద్దులు;
కలిసి కట్టుగ = ఐకమత్యముగ; చీకటగు వేళన్ + ఊరికి = చీకటి పడునమయమునకు ఊరికి

భావం: నాగులాపల్లి గ్రామంలో నాలుగెద్దులు ఐకమత్యంతో ప్రతిరోజు అడవికి వెళ్ళేవి. అక్కడ పొట్ట నిండుగ గడ్డిమేసి చీకటి పడే సమయానికి గ్రామానికి చేరుచుండేవి.

2. అనుదినంబు + ఇట్టుల = ప్రతిదినము ఈ విధముగా; తినన్ + అట్టి = తిననటు వంటి; ఒక్కటియె = ఒక పుట్టుకేనా.

భావం: ప్రతిరోజు ఈ విధంగా అడవికి వెళ్ళి బాగా మేసి వచ్చే ఎద్దులను ఒక పెద్దపులి చూచెను. "అరెరె! వీటి మాంసం తినని దాని జన్మ కూడ ఈ ప్రపంచంలో ఒక జన్మయేనా! అని తలచెను.

3. వేటాడగాన్ + అరుగుదెంచి = వేటాడుటకై వచ్చి

భావం: ఆ పెద్దపులి వాటిని వేటాడదలచి ఒక పొద వెనక దాగి యుండెను. ఎంతో సాహసముతో ఒక్క సారిగా గడ్డి మేయుచున్న ఆ ఎద్దులపై దూకి చంపుటకు ప్రయత్నించెను.

4. మోరలు + ఎత్తుచు = మూతులను పైకెత్తుచు; కొమ్ములన్ + చిమ్మి = కొమ్ములను ఎగురవేసి; కుళ్ళ బొడువ =

పొడిచి పొడిచి

భావం: అంతలో ఆ ఎడ్లు హుంకరించుచు మోర ఎత్తి ఒక్కసారి ముందుకు కొమ్ములను వినరుచు పరుగెత్తి దానిని కుళ్ళ బొడవగా అది బతుకుజీపుడా యని వేగముగా పారిపోయెను.

5. ఒకరీతి = ఒకే విధముగా; ఏరికి = ఎవరికి; గడవబోదు = గడవదు; పారదోలితి = పరుగెత్తునట్లు చేసితిని; నేను + అటంచు = నేనే అనుచు; కలహించి = పోట్లాడుకొని; చెలిమి = స్నేహము.

భావం: కాలముకరీతిగా ఎవరికిని నడవదు. నేనే పులిని పారదోలితిని అని అవి కలహించుకొని, స్నేహమును వదలి వేరు వేరుగా మేయసాగెను.

6. భేదభావములు = తగాదాలు

భావం: వాటిలో వాటికి తగాదాలు వచ్చినవని తెలుసుకొనిన పెద్దపులి తెలివితో తన బలము నుపయోగించి ఒక్కొక్క దానిని చంపి కడుపునిండా తినుచు హాయిగా కాలము గడపసాగింది. కలిసివున్నచో మేలు కలుగును. స్నేహములు వీడిన చెడు సంభవించును .

ఆ. ఒక్కొక్క వాక్యంలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) ఎడ్లు మేతకు వెళ్ళి ఏమి చేసేవి ?
- 2) ఎడ్లను చూసి పులి ఏమని తలచింది ?
- 3) ఎడ్లను చంపడానికి పులి ఎక్కడ నక్కింది ?

ఇ. ఐదు వాక్యాలలో సమాధానములు రాయండి.

- 1) పులి ఎందుకు పారి పోయింది ?
- 2) ఎడ్లు కలహించుటకు కారణమేమి ?
- 3) పులి ఎడ్లను ఏ విధంగా చంపింది ?

ఈ. నరైన సమాధానము గుర్తించి రాయండి.

- 1) ఎడ్లను చంపాలని తలచినది _____
(అ) సింహం (ఆ) పులి
(ఇ) తోడేలు (ఈ) ఏనుగు

2) ఎడ్లు మేతకు వెళ్ళినది _____

- (అ) గ్రామానికి (ఆ) ఊరికి
(ఇ) అడవికి (ఈ) పట్టణానికి

III. భాషను తెలుసుకుందాం

అ. కలిపి రాయండి.

- (1) నాలుగు + ఎడ్లు
- (2) మోరలు + ఎత్తుచు
- (3) మేతలు + అవియు

ఆ. ఇచ్చిన ఆధారాలతో గడిసుడిని పూరించండి.

1.	త		
2.	త		
3.	త		
4.	త		
5.	త		
6.	త		
7.	త		
8.	త		
9.	త		

ఇ) పండగల ఆట ఆడదాం

విద్యార్థులు రెండు జట్లుగా ఏర్పడి ఒక జట్టు పండుగ పేరు చెబితే రెండవ జట్టు వివరణ ఇవ్వాలి. వివరణ ఇస్తే పండగ పేరు చెప్పాలి.

చకచకా జట్టు	గబగబా జట్టు
1) క్రిస్మస్	క్రిస్మస్ (రీ, బహుమతులు, కేకులు)
2) ముగ్గుల పండుగ	_____
3) _____	దీపావళి
4) తియ్య తియ్యని సేమ్యా పాయసం	_____
5) _____	ఆలారే ఆలా గోవిందా ఆలా
6) వడ్డుచుల (ఆరు) పచ్చడి	_____
7) _____	కోలాటం (దాండియా)
8) బతకమ్మ బతకమ్మ ఉయ్యాలో	_____

IV. సృజనాత్మకత

అ. కింది వదాలను సవరించి అర్థవంతమైన సామెతలుగా రాయండి.

- 1) బుద్ధి బలము గొప్పది కంటే దేహబలము
- 2) మహాభాగ్యము ఆరోగ్యమే
- 3) ఉంటే సుఖం కలదు కలసి

ఆధారాలు :

1. మెదడు ఉండే భాగం
2. తీగకు పర్యాయపదం
3. ద్వారానికి ఉంటుంది.
4. స్త్రీకి పర్యాయ పదం
5. కుమారుడినే ఇలాగూడా అంటారు
6. తండ్రికి తండ్రి
7. ఒక వాయిద్య పరికరం
8. కొత్తకు వ్యతిరేక పదం
9. గేదెలు పిండాలు

20. చెప్పకో చూద్దాం

ఒక అడవిలో ఒక జిత్తులమారి నక్క ఉంది. ఒకసారి దానికి బాగా ఆకలివేసింది. అరణ్యంలోకి వెళ్ళి ఒక కుందేలును పట్టుకొంది. అపాయాన్ని గ్రహించిన కుందేలు తనను వదిలి పెట్టమని దీనంగా ప్రార్థించింది. 'సరే' అన్నది నక్క. కానీ ఒక పరతు పెట్టింది. నేను అడిగిన 'పొడుపు కథ'ను విప్పకపోతే నిన్ను తినేస్తానంది. అందుకు ఒప్పుకున్నది కుందేలు.

కుందేలు : సరే అడుగు. నక్క బావా! విప్పేటందుకు ప్రయత్నిస్తా.

నక్క : జాగ్రత్తగా విను.

“బరువుమోతుగాని బండినేమియు గాదు
కాళ్ళు నాల్గు కలవు ఖరము గాదు
చేతులున్నవైన చేయలేనే పని
తెలుగు బిడ్డ నన్ను తెలియగలవె?
సమాధానం చెప్పమూ చెవులపిల్లీ!

కుందేలు : ఆ తెలిసింది !

నక్క : వారెవ్వా! నాకంటే తెలివైన దానిలాగున్నావే.

సరే, ఇప్పుడు ఇది చెప్పు చూస్తాను.

నక్క : “చక చకా పోయేవి రెండు
గట్టెక్కి చూచేవి రెండు
అంది పుచ్చుకునేవి రెండు
ఆలకిస్తుండేవి రెండు” చెప్పకో చూద్దాం?

కుందేలు : నక్కబావా! ఇది ఎంతో సులభం

నక్క : అమ్మో! అన్నీ చెప్పేస్తున్నావే. ఇదీ చెప్పగలవా ?

“అమ్మా అంటే దగ్గర కొచ్చేవి
నాన్నా అంటే దూరంగా పోయేవి”
ఏవో చెప్పకో చూద్దాం.

కుందేలు : తెలుస్తూనే ఉంది కదా

సక్క : శభాష్! నువ్వు ఏది అడిగానా ఇట్టే చెప్పేస్తున్నావే. ఈ పొడుపు కథ కూడా విప్పగలిగితే నిన్ను విడిచేస్తాలే.

“నోరు లేని పిట్ట తోకతో నీళ్ళు తాగుతుంది.

కుందేలు : అది ఇంక నన్ను వదిలేస్తావు కదూ.

సక్క : సరేలే ! తొందరెందుకు ? ఇంకొకటి విప్పు ?
“వచ్చని పెట్టెలో విచ్చుకుంటాను
తెచ్చుకోబోతే గుచ్చుకుంటాను.”

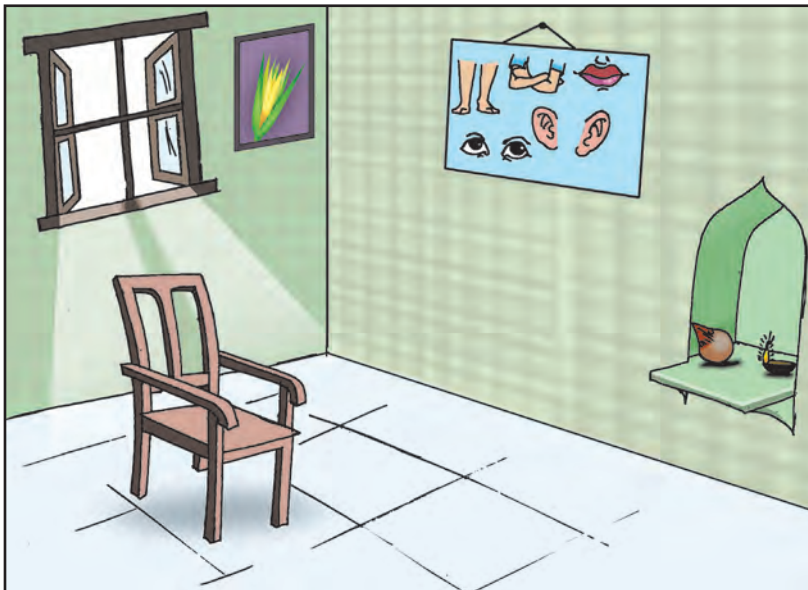
కుందేలు : ఓహో ! అదా ! కదూ !

సక్క : అరే వావ్ ! భలే ! భలే ! నీ బుర్ర అమోఘం.
ఇదే చివరిది. ఇది చెబితే ఇక వదిలేస్తా.
“చెయ్యని కుండ
వెయ్యని సున్నం
పొయ్యని నీళ్ళు
తియ్యగ నుండు”

కుందేలు : ఓస్ అదా ? తెలుసులే. వదిలేస్తానని మాటిచ్చావ్. మాట తప్పవుగా
 అదే కదా ! జవాబు.

సక్క : సరే! వెళ్ళు! పొడుపు కథలన్నీ విప్పి నీ ప్రాణాలు రక్షించుకున్నావు. పరతు ప్రకారం నిన్ను విడిచి పెడుతున్నాను. ఇంకెప్పుడూ నాకు కనిపించకు.

ఊరి ఊరి
ండ్ల
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి
ఊరిఊరి

అక్షునిఘంటువు

<p>1. అడ్డుపడెడి = అడ్డుమువచ్చెడి</p> <p>2. అత్తున్నతమైన = మిక్కిలి గొప్పదైన</p> <p>3. అన్నేపించాడు = వెతికాడు</p> <p>4. అవహేళన = ఎగతాళి, గేలి</p> <p>5. అవని = భూమి</p> <p>6. అశువులు = ప్రాణములు</p> <p>7. ఆకతాయి = తుంటరి</p> <p>8. ఆచరించు = పాటించు</p> <p>9. ఆనందం = సంతోషం</p> <p>10. ఆనవాయితీ = అలవాటు</p> <p>11. ఆవశ్యకత = అవసరము</p> <p>12. ఏరినైన = ఎవరినైన</p> <p>13. ఏ వేళను = ఏ సమయంలోనైనను</p> <p>14. ఒడిసి పట్టు = గట్టిగా పట్టుకొను</p> <p>15. కమ్మని రీతి = చక్కనైన విధానము</p> <p>16. కలసికట్టుగ = ఐకమత్యంగా</p> <p>17. కలుగు = కన్నము</p> <p>18. కల్పితమైన = కృత్రిమమైన</p> <p>19. కాన = అడవి</p> <p>20. కీడు = అవకారం</p> <p>21. కృత్రిమము = అసహజము</p> <p>22. కోకొల్లగ = ఎక్కువగా</p> <p>23. కౌరవులు = దుర్యోధనుడు
మొదలైన నూరుగురు
అన్నదమ్ములు</p> | <p>24. కంటికి రెప్పలా = ఎంతో జాగ్రత్తగా</p> <p>25. కండ = బలము</p> <p>26. గడువు = సమయము</p> <p>27. గుప్పెడైన = కొంచెమైనను</p> <p>28. గురువర్యులు = గురువులలో శ్రేష్ఠులు</p> <p>29. చాతుర్యము = నేర్పు</p> <p>30. చిరస్మరణీయం = ఎల్లప్పుడు గుర్తించుకో
తగింది</p> <p>31. చింతించాడు = దుఃఖించాడు</p> <p>32. చెంతన = దగ్గరలోనే</p> <p>33. జాడ = గుర్తు</p> <p>34. జీవనోపాధి = జీవించుటకై సంపాదన</p> <p>35. తలపెట్టు = ప్రయత్నించు</p> <p>36. తిన్నగా = సక్రమంగా, సరిగా</p> <p>37. తిన్నవైన = సరియైన, సూటిగావున్న</p> <p>38. దళము = సమూహము</p> <p>39. దాడి = తిరుగుబాటు</p> <p>40. దీనంగా = జాలిగా</p> <p>41. దీక్షగా = ఏకాగ్రతతో</p> <p>42. దేశస్థులు = దేశములోనివారు</p> <p>43. ధరణి = భూమి</p> <p>44. నిత్యావసరాలు = ప్రతి రోజు
అవసరమగునవి</p> <p>45. నిపేధించు = నిరాకరించు</p> <p>46. పట్టి వేయగలదు = గ్రహించగలదు</p> |
|--|--|

47. పదిల పరుచు = జాగ్రత్త చేయు
48. పరిమళము = సువాసన
49. పస్తు = ఆహారం తినక పోవుట
50. పాటించు = అవలంబించు
51. పురస్కారము = గౌరవము
52. పేర్చుకొనును = ఏర్పాటు చేసుకొనును
53. ప్రగతి = అభివృద్ధి
54. ప్రతిభ = విశిష్టత, గొప్పతనము
55. ప్రావీణ్యము = నేర్పు
56. పాండవులు = పాండురాజు కుమారులు
57. పొంగిపోక = సంతోషించక
58. బత్తెరిసాలు = పంచదార బిళ్ళలు
59. బహుమతి = కాసుక
60. మన్నించుట = క్షమించుట/
గౌరవించుట
61. మాట పట్టింపులు = పట్టుదలలు
62. మాతృమూర్తి = తల్లి
63. మానివేయు = వదిలిపెట్టు
64. మార్గదర్శకము = త్రోవ చూపు
65. మిన్న = ఎక్కువ
66. మిన్న కుండు = మాట్లాడకుండా
ఉండు
67. ముగిశాక = పూర్తయిన తరువాత
68. ముగ్ధుడై = ఆకర్షించబడినవాడై
69. మురిసిపోదువు = సంతోషించెదవు
70. మోదం = సంతోషం

71. రాణించు = భ్యాతిగాంచు
72. రేయిబవలు = రాత్రింబగళ్ళు
73. విడువుము = వదిలిపెట్టుము
74. విలసిల్లు = ఒప్పారు
75. విశ్వ విఖ్యాతము = ప్రపంచ ప్రసిద్ధము
76. విహరించు = తిరుగు
77. వృక్షతతులు = చెట్ల సమూహము
78. వృక్షారోపణ = చెట్లను నాటుట
79. వేడుకొను = ప్రార్థించు
80. వ్యాధి గ్రస్తులు = రోగం వచ్చినవారు
81. శోకము = రోదన, ఏడుపు
82. శోకాలు = ఏడుపులు, దుఃఖాలు
83. శ్రమియించెడి = కష్టపడెడి
84. సర్పము = పాము
85. సలుపు = బాధపెట్టు
86. సువర్ణము = బంగారము
87. సుస్తు = సోమరితనం
88. సంకేతం = గుర్తు
89. సంఘటిల్లి = ఐక్యతతో కూడి
90. సంఘటిల్లు = కూడి, కలిసి, ఒక్కటై
91. సంతరించు = కలిగివుండు
92. సందేశము = వార్త
93. సందేహము = అనుమానము
94. స్పృశించు = తాకు
95. స్వార్జితం = తాను సంపాదించినది
96. హితము = మేలు/పంచ

వ్యాకరణము

అచ్చులు :

'అ' నుండి 'ఔ' వరకు గల అక్షరములను స్వరములు అందురు. వీనినే ప్రాణములు అని కూడా అందురు.

హల్లులు :

'క' నుండి 'క్ష' వరకు గల అక్షరములను వ్యంజనములు అందురు. వీనిని ప్రాణులు అని కూడా అందురు.

ప్రతి హల్లు నందు అచ్చు తప్పని సరిగా వుండును. ప్రాణము లేనిచో ప్రాణిగా గుర్తింపబడదు. అట్లే అచ్చు లేనిచో హల్లు ఉచ్చరింపబడదు.

వాక్యము :

అర్థవంతమైన పదము లేదా పదాల సముదాయము వాక్యము.

ఉదా : 1. వ్రాయవలెను.
2. నేను పాఠము చదువుచున్నాను.

వాక్యాంగములు :

కర్త, కర్మ, క్రియ, అను వానిని వాక్యాంగములందురు.

కర్త : పని చేయువాడు కర్త.
ఉదా : పాపని పాటను పాడెను.
పాడినది పాపని. క్రియను చేసినది పాపని కనుక పాపని కర్త అయింది.
కర్మ : ఫలితము పొందు వాడు కర్మ.
ఎవరిని, దేనిని అని ప్రశ్నించుకొనగా వచ్చు సమాధానము కర్మ.

దేనిని పాడెను? అనగా వచ్చు సమాధానము 'పాట' కనుక పాట అనునది కర్మ.

క్రియ : పనిని తెలియ జేయునది క్రియ 'పాడుట' అనునది పని, పనిని తెలియజేయునది క్రియ. కావున 'పాడుట' అన్నది క్రియ.

వచనము : వచనములు రెండు.

1. ఏకవచనము, 2. బహువచనము

1. ఏకవచనము : ఒకే వస్తువును తెలియజేయు పదములు

ఉదా : కుర్చీ, బల్ల.

2. బహువచనము: ఒకటి కంటే ఎక్కువ వస్తువులను తెలియజేయు పదములు.

ఉదా : కుర్చీలు, బల్లలు

కాలములు : కాలములు నాలుగు.

1. భూతకాలము, 2. వర్తమాన కాలము,
3. భవిష్యత్కాలము, 4. తద్ధర్మకాలము

1. భూతకాలము: జరిగిపోయిన విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా : శాంత పాఠశాలకు వచ్చెను.

2. వర్తమానకాలము: జరుగుచున్న విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా : జమున పాఠము చదువుచున్నది.

3. భవిష్యత్కాలము: జరుగబోవు విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా : కరుణ పాట పాడబోవుచున్నది.

4. తథ్యకాలము: ఎప్పుడూ జరిగే పనులను గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా : సూర్యుడు ఉదయించును, గాలి వీచును.

పురుషలు : పురుషలు మూడు

1. ఉత్తమ పురుష, 2. మధ్యమ పురుష, 3. ప్రథమ పురుష

1. ఉత్తమ పురుష: తనను గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా : నేను, మేము.
మేము బజారుకు వెళ్ళితిమి.

2. మధ్యమ పురుష : ఎదుటి వారిని గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా : నీవు, మీరు.
నీవు ఎచ్చటికి వెళ్ళుచున్నావు?

3. ప్రథమ పురుష: ఇతరులను గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా : అతడు, వారు, ఆమె
ఆమె పూలను కొనెను.

వాచకము (లింగము): వాచకములు మూడు

1. మహద్వాచకము, 2. మహతీవాచకము, 3. అమహద్వాచకము

1. మహద్వాచకము : పురుషులను తెలియజేయు పదాలు

ఉదా : వాడు, అతడు, రాముడు.

2. మహతీవాచకము: స్త్రీలను తెలియజేయు పదాలు

ఉదా : ఆమె, రాధ, పాప

3. అమహద్వాచకము:

జడ వాచకములను తెలియజేయు పదాలు

ఉదా : పుస్తకము, నల్లబల్ల.

భాషాభాగములు : ఇవి ఐదు

1. నామ వాచకము, 2. సర్వనామము, 3. క్రియ, 4. విశేషణము, 5. అన్వయము

1. నామ వాచకము: పేర్లను తెలియజేయునది.

ఉదా : విమల, కలువ, శ్రీశైలము, హిమాలయము

2. సర్వనామము: నామ వాచకమునకు బదులుగా వాడబడునది.

ఉదా : వాడు చదువుచున్నాడు
అతడు కానుకను ఇచ్చెను

3. క్రియ : పనిని తెలుపునవి. ఇవి రెండు రకములు

అ) సమాపక క్రియ :

వాక్యము యొక్క అర్థమును పూర్తి చేయు క్రియలు

ఉదా : బాలురు

ఆడుకొనుచున్నారు

ఆ) అసమాపక క్రియ :

వాక్యము యొక్క అర్థమును పూర్తి చేయని క్రియాపదము.

ఉదా: కమల పాఠమును

విని

సమాపక క్రియలు రెండు విధములు :

1. సకర్మక క్రియ: కర్మతో కూడిన క్రియలు.

ఉదా : వాడు పాఠమును వ్రాసెను.

2. అకర్మక క్రియ: కర్మలేని క్రియలు

ఉదా : వాడు వ్రాసెను.

4. విశేషణము

నామవాచకము, సర్వనామములలోని విశేష విషయమును (రంగును, స్వభావమును గుణమును) తెలియజేయునది.

ఉదా : మంచి బాలుడు

అ) క్రియా విశేషణము :

క్రియ యొక్క విశేష విషయమును తెలియజేయునది.

ఉదా : వేగముగా పరిగెత్తెను.

5. అవ్యయము

లింగ, వచన, విభక్తులు లేని పదములను అవ్యయములు అందురు.

ఉదా : ఆహా! ఔరా! అక్కడ, అప్పుడు.

వాక్యరకములు : వాక్యములు మూడు రకములు.

సామాన్య వాక్యము, సంశ్లిష్ట వాక్యము, సంయుక్త వాక్యము

విభక్తి ప్రత్యయములు :

వాక్యములోని పదములకు పరస్పర సంబంధము కలిగించునవి విభక్తులు. ఆ విభక్తులను తెలుపునవి ప్రత్యయములు.

	ప్రత్యయములు	విభక్తులు
1.	డు, ము, వు, లు	ప్రథమా విభక్తి
2.	నిన్, నున్, లన్, కూర్చి, గుఱించి	ద్వితీయా విభక్తి
3.	చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్	తృతీయా విభక్తి
4.	కొఱకున్, కై	చతుర్థి విభక్తి
5.	వలనన్, కంచెన్, పట్టి	పంచమీ విభక్తి
6.	కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోపలన్	షష్ఠి విభక్తి
7.	అందున్, నన్	సప్తమీ విభక్తి
8.	ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి.	సంబోధన ప్రథమా విభక్తి

1. సామాన్య వాక్యము:

ఒకే సమాపకక్రియ కలిగిన వాక్యము

ఉదా : దీప పూలను కోసెను.

2. సంశ్లిష్ట వాక్యము :

అసమాపక క్రియతో కూడి యుండు వాక్యము

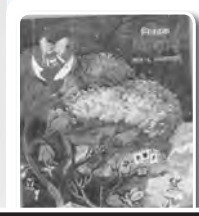
ఉదా : దీప పూలను కోసి, దండను కూర్చెను

3. సంయుక్త వాక్యము :

రెండు లేక అంతకంటె ఎక్కువ సామాన్య వాక్యములు కలిసి ఏక వాక్యముగా ఏర్పడునది. సామాన్య వాక్యములను సంయుక్త వాక్యములుగా మార్చునపుడు 'కాని, కాబట్టి, అందువలన, అయితే వంటి ప్రత్యయాలను నడుమ చేర్చవలెను.

ఉదా : దీప పూలను కోసెను కాని దండను కూర్చలేదు.

किशोर

कथा, कविता, कादंबरीका, एकांकिका,
दीर्घकथा, गंमतगाणी, ललित, छंद, चरित्र,
विज्ञान, देश-देशांतर, लोककथा

लोकप्रिय व अभिरुचिसंपन्न किशोर
मासिकातील चाळीस वर्षातील
निवडक साहित्यांवर आधारित
'निवडक किशोर'चे १४ खंड

किंमत प्रत्येकी
₹ १६३/-
(३०% सूट)

वरील खंड पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या सर्व भांडारांत विक्रीसाठी
उपलब्ध आहेत. १४ खंडांची एकूण किंमत ₹ १६००/-

किशोर

वरील खंडांच्या खरेदीसाठी मंडळाच्या पुढील विभागीय भांडारांशी संपर्क साधा.

पुणे (०२०- २५६५९४६५), मुंबई (गोरेगाव) (०२२-२८७७९८४२), औरंगाबाद (०२४०- २३३२९७९),
नागपूर (०७९२-२५२३०७८/ २५४७७९६), नाशिक (०२५३- २३९९५९९), लातूर (०२३८२- २२०९३०),
कोल्हापूर (०२३०- २४६८५७६), अमरावती (०७२९-२५३०९६५), पनवेल (०२२- २७४६२६४५)

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మాణ మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె
बालभारती इयत्ता ५ वी (तेलुगु) ₹ 40.00

